

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิง
ในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1
จังหวัดอุดรธานี**

นางวัชรลักษณ์ ไคบุตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**Factors Affecting Appropriate Sexual Expression Behaviors of
Female Students at Girls Schools under the Office of
Udon Thani Educational Service Area 1
in Udon Thani Province**

Mrs. Watcharalak Khaiboot

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

2010

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิง
ในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1
จังหวัดอุดรธานี

ชื่อและนามสกุล นางวัชรลักษณ์ ไคนุตร

แขนงวิชา การแนะแนว

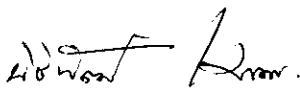
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

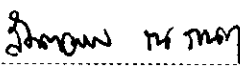
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ถัดดาวรรณ ณ ระนอง

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2553

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. โพรพันธ์ พานิช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ถัดดาวรรณ ณ ระนอง)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิศวรธีรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงใน
โรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวธานี เขต 1 จังหวัดสุวธานี
ผู้วิจัย นางวัชรลักษณ์ ไกบุตร รหัสนักศึกษา 2502400209 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การแนะแนว) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร
(2) รองศาสตราจารย์ ดร. ลัดดาวรรณ ณ ระนอง **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนที่มีปัจจัยจิตลักษณะต่างกัน (2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนที่มีปัจจัยสถานการณ์ทางสังคมต่างกัน และ (3) เพื่อศึกษาปัจจัยชีวสังคม ปัจจัยจิตลักษณะ และปัจจัยสถานการณ์ทางสังคมที่มีผลต่อการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวธานี เขต 1 จังหวัดสุวธานี จำนวน 319 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบวัดประเภทมาตราประเมินค่า มีค่าความเที่ยง ตั้งแต่ .75 ถึง .83 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) กลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแปรจิตลักษณะด้านการเห็นคุณค่าในตนเองและด้านเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน (2) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานการณ์ทางสังคมด้านการอบรมเลี้ยงดูและด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียน คือ เจตคติต่อการแสดง ออกทางเพศ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.144 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ โรงเรียนสตรี

Thesis title: Factors Affecting Appropriate Sexual Expression Behaviors of Female Students at Girls Schools under the Office of Udon Thani Educational Service Area 1 in Udon Thani Province

Researcher: Mrs. Watcharalak Khaiboot; **ID:** 2502400209;

Degree: Master of Education (Guidance);

Thesis advisors: (1) Dr. Nitipat Mekkhachorn, Assistant Professor;

(2) Dr. Laddawan Na Ranong, Associate Professor; **Academic year:** 2010

Abstract

This study was a survey research with the purposes (1) to compare appropriate sexual expression behaviors of students with different psychological trait factors; (2) to compare appropriate sexual expression behaviors of students with different social situation factors; and (3) to study bio-social factors, psychological trait factors, and social situation factors affecting appropriate sexual expression behaviors.

The research sample consisted of randomly selected 319 female students at girls schools under the Office of UdonThani Educational Service Area 1 in Udon Thani province. The research instruments for data collection were summated rating scale questionnaires with reliability coefficients ranging from .75 to .83. Statistics for data analysis were the one way ANOVA, multiple regression analysis, and Scheffe's method of pairwise comparison.

The research findings revealed that (1) regarding the psychological trait factors, students with different levels of self-esteem factors and of attitude toward sexual expression behavior factors did not significantly differ in their appropriate sexual expression behaviors; (2) regarding the social situation factors, students under different patterns of child rearing, and with different patterns of relationship with friends of the same sex did not significantly differ in their appropriate sexual expression behaviors, excepting those with different patterns of relationship with friends of the opposite sex who differed significantly in their appropriate sexual expression behaviors at the .05 level; and (3) the main factor that affected appropriate sexual expression behaviors of students was the attitude toward sexual expression behaviors, with the multiple correlation of 0.144 which was statistically significant at the .05 level.

Keywords : Sexual expression behavior, Girls school

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ถัดดาวรรณ ณ ระนอง กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้ความคิด ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจ แก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิด ขอขอบพระคุณ ดร. โพรพิพันธ์ พานิช กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่ายิ่งเพื่อให้วิทยานิพนธ์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีวรรณ จันทวงศ์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี อาจารย์แสงชัย ตั้งอยู่ศิริ ศึกษาานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี คุณครูศศวรรณ เกรือสุคนธ์นา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตรีราชินูทิศ คุณครูวาสนา พุกคำมี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมสิริวัณวดี 1 อุดรธานี คุณครูบุญญาพร ชาลีสมบัติ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสตรีราชินูทิศ ที่ได้กรุณาตรวจสอบ และให้คำปรึกษาในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ และขอขอบคุณนักเรียน โรงเรียนสตรีราชินูทิศ และ โรงเรียน เซนต์แมรี ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นอย่างดี

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณ ครู อาจารย์ ทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้แก่ศิษย์ ในอดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งบิดามารดา ครอบครัวและญาติพี่น้องของผู้วิจัย ที่ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ และทุนทรัพย์ มาโดยตลอด ความดีและประโยชน์อันพึงได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ และคณาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

วัชรลักษณ์ ไคบุตร

กุมภาพันธ์ 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของพฤติกรรมกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม	10
ความสำคัญของการศึกษาพฤติกรรม	14
องค์ประกอบและที่มาของความรู้ด้านพฤติกรรม	15
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์	19
พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ชีวทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง	69
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้าน สถานการณ์ ทางสังคม และการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออก ทางเพศที่เหมาะสมในด้านจิตลักษณะ	71
ตอนที่ 3 การหาค่าสัมประสิทธิ์การทำนายพฤติกรรมการแสดงออก ทางเพศที่เหมาะสม	75
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	78
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	78
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	79
สรุปผลการวิจัย	80
อภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะ	85
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	96
ก หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ	97
ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	103
ค แบบสอบถาม	105
ประวัติผู้วิจัย	121

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมและสถานภาพด้านต่างๆ	69
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมในด้านการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน	72
ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมในด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศที่แตกต่างกัน	72
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมในด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันที่แตกต่างกัน	73
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรจิตลักษณะในด้านการเห็นคุณค่าในตนเองที่แตกต่างกัน	74
ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรจิตลักษณะในด้านเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศที่แตกต่างกัน	74
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R) และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เมื่อเพิ่มปัจจัยเข้าไปทีละตัว	75
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ ค่าคงที่ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์	76
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณระหว่างตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ทางสังคมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะที่ใช้พยากรณ์พฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียน	77

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 การแสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	5
ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดพฤติกรรมตามแนวคิดของกลุ่มพฤติกรรมนิยม.....	21
ภาพที่ 2.2 แผนภูมิ 1 องค์ประกอบเจตคติตามแนวคิดของ Triandis.....	38

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในยุคปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวิทยาการใหม่ๆ ทำให้บุคคล สังคม มีการรับรู้ เกิดการเรียนรู้และ พัฒนาบทบาทตนเองให้เข้ากับสภาวะการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เพื่อความอยู่รอดของสังคม ซึ่งในแต่ละ สังคมจะพัฒนาต่อไปได้นั้นจะต้องอาศัยการพัฒนาบุคคลเป็นสำคัญ พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542: 5) ได้กล่าวไว้ในมาตรา 6 มีความมุ่งหมายและหลักการว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข” และกำหนดแนวการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุก คนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการ ศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ ในการป้องกัน แก้ไขปัญหา และเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานการแนะ แนวด้านผู้เรียน (กรมวิชาการ 2546: 2) มาตรฐานที่ 1 รู้จัก เข้าใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น หมายถึง มีความสามารถในการรู้จักและเข้าใจตนเอง ทั้งในด้านความถนัด ความสนใจ ความสามารถ จุดเด่น จุดด้อย นิสัย อารมณ์ ความภูมิใจ และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น พุทธทาสภิกขุ (2543: 59) กล่าวว่า “ทุกคนควรใช้ชีวิตให้งดงาม ทางกาย ทางวาจา ทางใจ ทางการพูด การคิด การกระทำทุก อย่างให้มีความงดงาม ทำให้ชีวิตงาม ทั้งปฐมวัย มัชฌิมวัย และปัจฉิมวัย งามถึงวาระดับจิตตาย อย่างมีศิลปะ ทำเสียให้ทันเวลา อย่าให้เสียทีที่เกิดมาเป็นมนุษย์ และได้พบพระพุทธศาสนา”

วารุณี จันดาวงศ์ (2542: 1) กล่าวว่าพัฒนาการของวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่กำลังเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่และยังเป็นวัยที่กำลังค้นหา เอกลักษณะให้กับตนเอง มีความสับสนในบทบาทต่างๆของตน ไม่ว่าจะเป็นการสับสนในบทบาท ทางเพศ หรือบทบาทเป็นผู้นำมีความไม่แน่ใจ ว่ารุ่นไจระหว่างความเป็นเด็กกับผู้ใหญ่ ขาดความ

เชื่อมั่นไม่เข้าใจตนเอง ทำให้วัยรุ่นส่วนหนึ่งกล้าแสดงออก โดยเฉพาะกลุ่มที่มีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับเพศของวัยรุ่น เช่นชอบทำกิจกรรมต่างๆที่ผิดไปจากเพศของตนโดยวัยรุ่นชายชอบทำกิจกรรมคล้ายผู้หญิง มีกิริยากระตุงกระตึ่ง พูดคัดเสียด มีการแต่งหน้า ประดับเครื่องประดับสตรี ส่วนวัยรุ่นหญิง ชอบทำท่าทางคล้ายเด็กผู้ชาย ตัดผมสั้น มีคู่ควงเป็นผู้หญิงซึ่งเป็นเพศเดียวกัน จากพฤติกรรมทั้งหมดนี้ เป็นพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับเพศของตน และนับวันจะเพิ่มมากขึ้น

ครอบครัวเป็นสถาบันหนึ่งที่มีบทบาทในการในการอบรมสั่งสอนให้เด็กได้แสดงออกทางเพศที่เหมาะสมดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูจึงมีส่วนสำคัญที่ ซึ่ง เสาวคนธ์ วีระศิริ (2533: 12) กล่าวว่า พ่อแม่ควรจะมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศซึ่งปกติแล้วเด็กจะมีความอยากรู้ อยากรูเห็น ในเรื่องเพศ พ่อ แม่ ควรจะทำความเข้าใจกับบุตรอย่างอดทนกระทั่งบุตรเข้าสู่วัยรุ่นที่มีอารมณ์รุนแรง หรือคิดว่าบุตรจะสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจะเป็นผลร้ายแก่บุตรมากกว่าผลดี พ่อแม่จึงควรสอนความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศแก่บุตรด้วยความระมัดระวัง สาเหตุของพฤติกรรมแสดงออกทางเพศอาจแบ่งได้ 3 แหล่งใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ สาเหตุจากบ้านและการเลี้ยงดู สาเหตุจากการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และสาเหตุจากอิทธิพลทางสังคม สาเหตุหรือความเป็นมาของปัญหาดังกล่าวจึงแตกต่างกันไป การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวเป็นการปฏิบัติต่อเด็กเพื่อสนองตอบความต้องการที่จำเป็นของเด็กทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อให้เด็กมีความสุขทางกายและทางจิตดี แนะนำสิ่งรอบตัวฝึกรอบรมให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ความสามารถทางสังคม สร้างเสริมได้จากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว แบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (เสมอขวัญ ตันติกุล 2538: บทคัดย่อ) บิดาและมารดาที่มีความเชื่อในบทบาททางเพศที่แตกต่างกันระหว่างหญิงชาย และการเลี้ยงดูบุตรชายและหญิงแตกต่างกัน ส่งผลต่อเจตคติ บทบาททางเพศ และพฤติกรรมของบุตร (Herlock 1984: 472) ส่วนครอบครัวที่บิดามารดาไม่แบ่งแยกบทบาทของเพศชายและหญิง เด็กก็จะเรียนรู้บทบาทเกี่ยวกับเพศของตนจากการเอาแบบอย่าง และสังเกตจดจำพฤติกรรมของบิดามารดาและสร้างบุคลิกภาพของตนจากการรับรู้ นั้น (นิยม เกษจำรัส 2546: 23) นอกจากนั้นยังพบว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดูต่างๆ และสัมพันธภาพของครอบครัว การเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่โรงเรียน ตลอดจนจนสภาวะสังคมที่กำหนดเงื่อนไขพฤติกรรมของคน

สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม สุชา จันทน์ และสุรางค์ จันทน์เอม (2518: 56-59) เสนอว่าความต้องการของวัยรุ่นคือ ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับในความเป็นชายเป็นหญิงของตน ความสามารถของตนทั้งจากเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม การสร้างเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองในวัยรุ่นเป็น

สิ่งจำเป็น ดังที่คูเปอร์สมิธ ได้กล่าวว่า วัยรุ่นจะสามารถจะสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองได้หากมีผู้ให้
 คุณค่า ให้ความสำคัญ ให้การยอมรับ ได้รับการปฏิบัติตอบจากบุคคลที่มีความสำคัญในชีวิต
 (Coopersmith 1981: 236) ทั้งนี้บุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงจะมีความรู้สึกภาคภูมิใจ
 ในความสำเร็จของตนและยอมรับได้ในข้อจำกัดหรือสิ่งที่ตนยังมีความบกพร่องอยู่โดยที่มีการคิด
 ในเชิงบวกที่พร้อมจะปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่บกพร่องนั้นให้ดีขึ้นเรื่อยๆ ความรู้สึกภาคภูมิใจนี้จะโยง
 ไปสู่การเห็นคุณค่าในตนเอง หรือความคิดของตนเองซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีอำนาจ มีพลัง
 มีความหวัง มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความเชื่อมั่น และความมุ่งมั่นที่จะนำตนไปสู่ความสำเร็จ
 ในการทำกิจกรรมต่างๆได้ พฤติกรรมของมนุษย์ส่วนหนึ่งที่แสดงออกนั้นเกิดจากเจตคติเพราะ
 เจตคติ คือความรู้สึก หรือท่าที ที่บุคคลมีต่อวัตถุ สิ่งของหรือสถานการณ์ต่างๆเป็นไปในทำนอง
 ที่พึงพอใจหรือไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย วันทนีย์ วาลิเกสสิน (2527: 6) กล่าวว่า การปลูกฝังหรือการ
 พัฒนาเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศไปในทางที่ดีนั้นเป็นสิ่งสำคัญเพราะจะช่วยให้สามารถปฏิบัติตน
 ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศในด้านต่างๆได้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

จากการที่ผู้วิจัยมีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี และเป็นครูปฏิบัติการสอน
 ในโรงเรียนสตรีราชินูทิศ ได้สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนหญิง พบว่ามีพฤติกรรม
 การแสดงออกทางเพศของนักเรียนหญิงไม่เหมาะสมกับเพศเป็นจำนวนมากและนับวันจะเพิ่มมาก
 ขึ้นจนเป็นที่วิตกกังวลสำหรับ ครู ผู้ปกครอง และผู้พบเห็นทั่วไปอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะ
 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิง ตามตัวแปร
 การอบรมเลี้ยงดู สัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน การเห็นคุณค่า
 ในตนเอง และเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ เพื่อเป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือ และหาวิธีการ
 ป้องกันและลดพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนหญิง และพัฒนาคุณภาพ
 ชีวิตของนักเรียนหญิง ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ตลอดจนเป็นข้อมูลพื้นฐานให้แก่หน่วยงาน
 ที่เกี่ยวข้องในการให้บริการเกี่ยวกับการดูแลเรื่องเพศต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

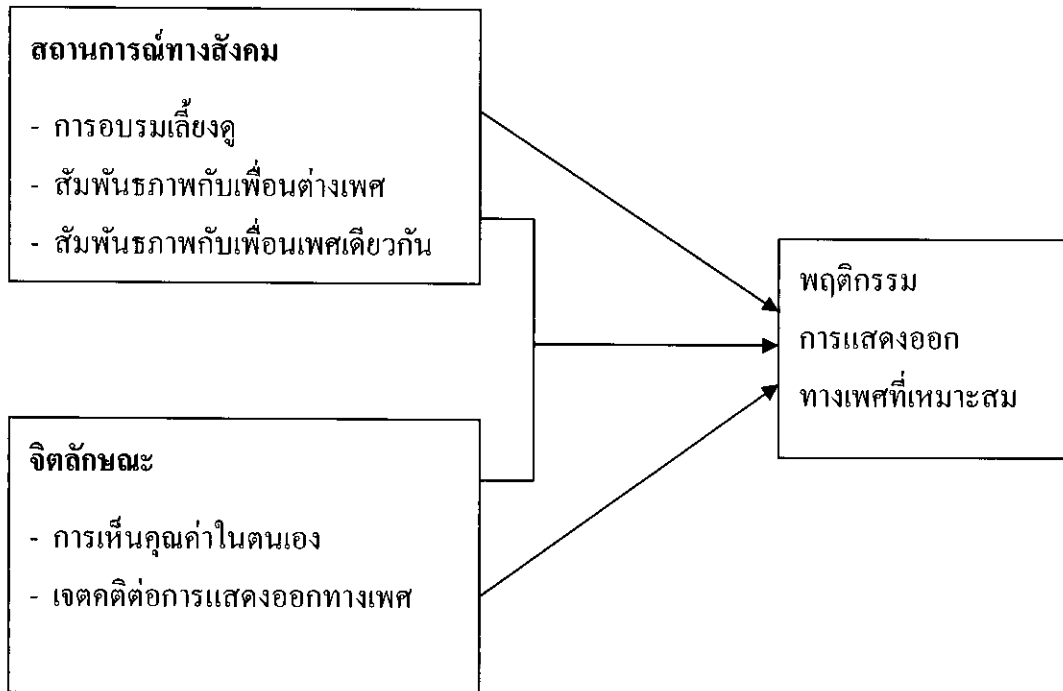
- 2.1 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกทางเพศของนักเรียนที่มีปัจจัยสถานการณ์
 ทางสังคมต่างกัน
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกทางเพศของนักเรียนที่มีปัจจัยจิตลักษณะต่างกัน
- 2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยจิตลักษณะ และปัจจัยสถานการณ์ทางสังคมที่มีผลต่อการแสดงออก
 ทางเพศที่เหมาะสม

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบการวิเคราะห์พฤติกรรมมนุษย์ ตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ซึ่ง ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541: 105 อ้างถึง Magnusson & Endler 1977: 18-21) ได้อธิบายไว้ว่า นักจิตวิทยาสังคมกลุ่มหนึ่งได้ประมวลทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่ใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมเอาไว้แล้วสรุปว่า พฤติกรรมมนุษย์มีสาเหตุได้ถึง 4 ประเภท คือ 1) ลักษณะของสถานการณ์ 2) จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์ที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) และ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือเรียกว่าปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic Interaction) ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตของบุคคลผู้ถูกกระทำที่เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สถานการณ์ปัจจุบันของบุคคล กับจิตลักษณะเดิมของเขา เช่น นักเรียนมีผลการเรียนดีมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน เป็นต้น

ผู้วิจัยได้บูรณาการแนวคิดทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม มาเป็นกรอบแนวคิด สำหรับการวิจัย เพื่อใช้วิเคราะห์พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนหญิง โดยใช้ตัวแปรอิสระคือ จิตลักษณะและสถานการณ์ทางสังคมและอาจมีลักษณะชีวสังคมที่สำคัญบางประการของนักเรียน ที่อาจเป็นตัวแปรย่อย ที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้อีกมาเป็นกรอบแนวคิดในการอธิบาย และพยากรณ์พฤติกรรมแสดงออกทางเพศของนักเรียนหญิง จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ดัง ภาพที่ 1.1 คือ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 การแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

- 4.1 นักเรียนที่มีสถานการณ์ทางสังคมต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศต่างกัน
- 4.2 นักเรียนที่มีจิตลักษณะต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศต่างกัน
- 4.3 ปัจจัย สถานการณ์ทางสังคม จิตลักษณะ สัมพันธ์กับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากร คือ นักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2552 จำนวน 4,867 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี จำนวน 319 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

5.3 ตัวแปรที่จะศึกษา การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิง โรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี โดยมีตัวแปรที่จะศึกษาดังนี้

5.3.1 ตัวแปรอิสระ คือ

1) กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม

- (1) การอบรมเลี้ยงดู
- (2) สัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ
- (3) สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน

2) กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ

- (1) การเห็นคุณค่าในตนเอง
- (2) เจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ

5.3.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ปัจจัยที่ส่งผล หมายถึง ตัวแปรที่เป็นสถานการณ์ทางสังคมและตัวแปรจิตลักษณะ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์หรือเป็นสาเหตุของพฤติกรรม การวิจัยครั้งนี้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องสองกลุ่ม คือ เป็นสถานการณ์ทางสังคม และจิตลักษณะ

6.2 สถานการณ์ทางสังคม หมายถึง สภาพที่บุคคลได้พบหรือเผชิญอยู่ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

6.2.1 การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่บิดามารดาหรือบุคคลอื่นๆ ปฏิบัติต่อเด็ก เพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อให้เด็กมีสุขภาพกายและทางจิตดี แนะนำสิ่งรอบตัว ฝึกรอบรมให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Democratic) หมายถึง พฤติกรรมที่บิดามารดาปฏิบัติต่อลูกของตนเองในลักษณะต่างๆ เช่นการให้ความดูแลเอาใจใส่ ให้ความรัก ความหวังโยให้คำแนะนำ สนับสนุนและช่วยเหลือ มีความยินดีที่จะอยู่กับลูก ให้การยกย่อง ให้การคุ้มครองตลอดจนใกล้ชิดสนิทสนม

2) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (Autocratic) หมายถึง พฤติกรรมที่บิดาและมารดาปฏิบัติต่อบุตรแบบทอดทิ้ง ปล่อยให้บุตรจัดการกับตนเอง ขาดการแนะนำ ขาดการดูแลเอาใจใส่ ไม่มีกฎเกณฑ์ให้ปฏิบัติ เมื่อเด็กซักถามในเรื่องต่างๆ พ่อแม่จะไม่สนใจอธิบายให้เด็กหายข้องใจ เด็กพวกนี้อาจเติบโตมาในลักษณะก้าวร้าว เชื้อมั่นในตนเองมากเกินไป ชอบใช้อวดอาจต่อต้านสังคม ไม่เคารพกฎระเบียบของสังคม มีความรู้สึกมีอิสระแบบไร้ขอบเขต

3) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด (Indulgent) หมายถึง พฤติกรรมที่บิดาและมารดาปฏิบัติต่อบุตรที่คอยบังคับใจลูกให้ทำตามความต้องการของตนเอง ชอบใช้คำพูดที่ทำให้บุตรมีความรู้สึกอาย ชอบก้าวก่ายในเรื่องส่วนตัวของบุตร ลงโทษบุตรโดยไม่ทราบเหตุผลที่ต้องการลงโทษ การไม่เปิดโอกาสให้แก่บุตรแสดงความสามารถ ความคิดเห็นเช่นนี้ จะทำให้บุตรมีบุคลิกภาพที่ปรากฏคือ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เกรงเครียด ไม่กระตือรือร้น คอยฟังฟังผู้อื่น แต่จะมีลักษณะที่ดีบางอย่าง เช่น สุขภาพ มีสัมมาคารวะ ซื่อสัตย์ จงรักภักดี มีความรอบคอบระมัดระวัง ขอมผู้อื่น และเก็บตัว แต่ลักษณะทางจิตใจของเด็กพวกนี้มีปมด้อย ไม่หัดเทียมเพื่อน ท้อถอย และไม่มีความคิดสร้างสรรค์ (จตุพร เฟิงชัย 2534: 99-101)

6.2.2 สัมพันธภาพกับเพื่อนต่างประเทศ หมายถึง ความผูกพัน ความเกี่ยวข้องกับเพื่อนต่างประเทศ

6.2.3 สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน หมายถึง ความผูกพัน ความเกี่ยวข้องกับเพื่อนเพศเดียวกัน

6.3 จิตลักษณะ หมายถึง ลักษณะด้านจิตใจของบุคคล แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

6.3.1 การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง ความเชื่อหรือความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเอง มีความเคารพ และยอมรับในตนเองว่ามีความสำคัญ มีความสามารถ และใช้ความสามารถที่มีอยู่กระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยได้รับการยอมรับจากบุคคลในสังคม

6.3.2 เจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการแสดงออกทางเพศ ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ และมีผลต่อความโน้มเอียงในการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้น

6.4 พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม หมายถึง การแสดงออกถึงความ เป็นเพศหญิงตามเพศของตน ทั้งทางด้านสรีระทางชีวภาพ จิตใจ และมีความเหมาะสมในสังคมไทย โดยที่ลักษณะของความเป็นหญิงสูง กำหนดลักษณะของความเป็นหญิงไว้ 20 ลักษณะ คือ การให้ผ่อนปรน หรืออ่อนข้อให้ผู้อื่น ความร่าเริงแจ่มใสมีชีวิตชีวา ความขี้อาย มีเสน่ห์ เป็นที่รักของบุคคลอื่น ช่างประจบเอาใจ มีความจงรักภักดี มีความเป็นผู้หญิง การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น อ่อนไหวตามกระแสนิยม การเข้าใจผู้อื่น ความเมตตากรุณา ชอบปลอบใจผู้อื่น พุดจาสุภาพอ่อนหวาน มีอบอุ่น

มีนุ่มนวล ไร้เดียงสา พึงพาผู้อื่น พุดจาไพเราะอ่อนหวาน รักเด็ก และอ่อนโยน

6.5 **นักเรียนหญิง** หมายถึง นักเรียนหญิงเรียนในโรงเรียนสตรีล้วน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณิ เขต 1 จังหวัดสุพรรณิ

6.6 **โรงเรียนสตรี** หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 และมีเฉพาะนักเรียนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณิ เขต 1 จังหวัดสุพรรณิ ได้แก่ โรงเรียนสตรีราชินูทิศ และโรงเรียนเซนต์แมรี่

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ได้องค์ความรู้ใหม่ ด้านปัจจัยสาเหตุระหว่างสถานการณ์ทางสังคม และจิตลักษณะ ที่ส่งผลกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรี

7.2 ได้ความรู้ที่จะช่วยให้เข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะ และพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิง

7.3 ได้แนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิง

7.4 เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาปัจจัย ที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม อื่นๆของนักเรียนต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวธานีเขต 1 จังหวัดสุวธานี ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. ความหมายของพฤติกรรมกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม
2. ความสำคัญของการศึกษาพฤติกรรม
3. องค์ประกอบที่มาของความรู้ด้านพฤติกรรม
4. ทฤษฎีเกี่ยวกับการพฤติกรรม
5. พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ
  - 5.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ
  - 5.2 ลักษณะพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม
  - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม
  - 7.1 การอบรมเลี้ยงดู
  - 7.2 สัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ และสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน
  - 7.3 การเห็นคุณค่าในตนเอง
  - 7.4 เจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ

1. ความหมายของพฤติกรรมกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

1.1 ความหมายของพฤติกรรม

การกระทำหรืออาการที่แสดงออกของมนุษย์เป็นลักษณะของพฤติกรรม ซึ่ง นักวิชาการ และบุคคลสำคัญทางการศึกษา ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมดังนี้

เฉลิมพล ดันสกุล (2541: 2) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรม ไว้ว่า “เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเป็นการกระทำที่บุคคลนั้นแสดงออกมา รวมทั้งกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล และกิจกรรมนี้อาจสังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัส หรือไม่สามารถสังเกตได้” ซึ่งสอดคล้องกับ สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543: 5) ที่ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า “เป็นการกระทำของมนุษย์ทั้งด้านกายกรรม วาจากรรม และมโนกรรมโดยผู้สำนึกหรือไม่รู้สำนึก ทั้งที่สังเกตได้และไม่อาจสังเกตได้”

ปรีชา วิหคโต (2544: 64) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรมพอสรุปได้ว่าเป็นการกระทำทุกอย่างของสิ่งมีชีวิตทั้งมนุษย์และสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว และไม่ว่าการกระทำนั้นผู้อื่นสามารถสังเกตเห็นได้หรือไม่เห็น ตัวอย่างเช่น การกิน เป็นพฤติกรรม เนื่องจากเป็นการกระทำของสิ่งมีชีวิต ที่ผู้กระทำรู้ตัวและสังเกตเห็นได้โดยตรง การคิด เป็นพฤติกรรมเนื่องจากเป็นการกระทำของมนุษย์ที่ผู้กระทำรู้ตัว แต่ผู้อื่นไม่สามารถสังเกตเห็นได้ว่าการกำลังคิดอะไรอยู่ การละเมอ เป็นพฤติกรรมที่ผู้กระทำไม่รู้ตัว แต่ผู้อื่นสังเกตเห็นได้ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับนิตยา เพ็ญศิริภา (2544: 60) ซึ่งกล่าวไว้ พอสรุปสาระสำคัญได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเป็นการกระทำที่บุคคลนั้นแสดงออกมามีสังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสหรือไม่สามารถสังเกตได้ หรือเป็นปฏิกิริยาของสิ่งมีชีวิต ต่อสิ่งเร้าที่อาจปรากฏให้เห็นได้ หรืออาจอยู่ภายใน ซึ่งไม่สามารถสังเกตได้ แต่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการแสดงออก พฤติกรรมดังกล่าวจึงเน้นเฉพาะพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นปฏิกิริยาของบุคคลที่สังเกตได้หรือไม่ได้ เช่น การพูด การเดิน การแสดงสีหน้า ความรู้สึก ความรู้ ความตั้งใจ เป็นต้น โดยปฏิกิริยานี้เกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับหรือเผชิญกับสิ่งเร้าที่มาจากภายในหรือภายนอกร่างกาย

ดาวิด สตาทท์ (David Statt 1981: 13) ได้ให้ความหมายของคำว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำใดๆ ของสัตว์ หรือมนุษย์ (Behavior : Any act of animal or human)

สรุปความหมายของพฤติกรรม คือ การกระทำทุกอย่างของสิ่งมีชีวิตทั้งมนุษย์และสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำที่รู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ซึ่งสามารถสังเกตเห็นและไม่เห็นเช่น การพูด การเดิน การแสดงสีหน้า ความรู้สึก ความรู้ ความตั้งใจ เป็นต้น

1.2 ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนในปัจจุบันได้เปลี่ยนไปจากในอดีตเป็นอย่างมาก ซึ่งพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนในปัจจุบันนั้นมีความสับสน และเกิดการเบี่ยงเบนในการแสดงพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาหาความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม เพื่อนำมาใช้ประกอบกับการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมแสดงออกทางเพศไว้หลากหลาย ดังนี้

บล็อก (Block: 1973 อ้างถึงใน เข็มทิพย์ ภาวะศิลปะปี 2547: 12) กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า พฤติกรรมแสดงออกทางเพศ เป็นการแสดงบทบาททางเพศที่บุคคลเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะความเป็นหญิง และชายในสังคมหนึ่ง

พิทักษ์ ศิริวงศ์ (2543: 8) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมแสดงออกทางเพศ โดยมีสาระสำคัญว่าเป็น การพัฒนาบทบาททางเพศในเพศหญิงและเพศชาย เป็นกระบวนการที่เกิดจากอิทธิพลทางวัฒนธรรมและอุดมคติทางเพศ สังคมแต่ละสังคมมีเอกลักษณ์ของความเป็นเพศหญิงและเพศชายที่แตกต่างกันออกไป

ปณตพร พงษ์อนันต์โยธิน (2544: 1 ; อ้างอิงจาก Spence.1985 ; citing Robinson, Shaven ; & Wrightsman.1991) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมแสดงออกทางเพศพอสรุปได้ว่า เป็นสิ่งที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด คือ ไม่เป็นเพศหญิงก็เป็นเพศชาย ขณะเดียวกันมนุษย์ก็ได้มีการกำหนดบทบาททางเพศ (Sex – role) ขึ้นเพื่อให้บุคคลปฏิบัติตามความคาดหวังของสังคม และวัฒนธรรมอีกด้วยบทบาททางเพศไม่ได้หมายถึงแต่เพียงพฤติกรรมที่สังคมปรารถนาเป็นพิเศษสำหรับเพศชายและเพศหญิงเท่านั้น แต่ยังรวมหมายถึง บุคลิกลักษณะ ทัศนคติ และค่านิยมอีกด้วย ดังนั้นบทบาททางเพศ จึงเป็นตัวกำหนดแบบแผนพฤติกรรมทางสังคมของเพศชายและเพศหญิง และผู้ที่มิบทบาททางเพศแบบมีความเป็นหญิงและความเป็นชายสูงทั้งคู่สามารถปรับตัวต่อความต้องการในชีวิตสมัยใหม่ได้จากการศึกษาของ ปณตพร พงษ์อนันต์โยธิน (2544: 2 ; อ้างอิงมาจาก Bem.1974 1975) ได้แบ่งบทบาททางเพศออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. บทบาททางเพศแบบมีความเป็นเพศชายสูงลักษณะเดียว (Masculine) เป็นผู้ที่มีความกล้าหาญ เป็นผู้นำครอบครัว ทำงานนอกบ้านเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว เข้มแข็ง กล้าตัดสินใจ มีความเป็นผู้นำ ขอบแข็งขัน ฉลาด กระฉับกระเฉง เป็นอิสระ ไม่ขึ้นกับใคร
2. บทบาททางเพศแบบมีความเป็นหญิงสูงลักษณะเดียว (Feminine) คือ มีลักษณะอ่อนหวาน นุ่มนวล ซื่อาย อ่อนแอ เป็นผู้ตาม เป็นผู้ถูกระทำ ทำงานในบ้าน ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูบุตร

3. บทบาททางเพศแบบมีความเป็นหญิงและเป็นชายสูงทั้งคู่ (Androgyny) เป็นการแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ มีความยืดหยุ่น สามารถผสมผสานความเข้มแข็งของผู้ชาย และความอ่อนโยนของผู้หญิงไว้ในตัวเองได้ สามารถปรับตัวได้ง่าย ประสบความสำเร็จในชีวิต และมีสุขภาพจิตดี

4. บทบาททางเพศแบบมีความเป็นชายต่ำและหญิงทั้งคู่ (Undifferentiated) เป็นผู้ที่มิบทบาททางเพศไม่ชัดเจน เป็นบุคคลที่ไม่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยอาจแสดงออกไม่เป็นที่พึงปรารถนาของสังคม

ดังนั้นจึงสรุปความหมาย พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ ที่เหมาะสม ได้ว่า หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงความเป็นชายและเป็นหญิง ซึ่งได้เรียนรู้จากสังคม และปฏิบัติให้สอดคล้องกับเพศของตนเอง และสามารถปฏิบัติตามความคาดหวังของสังคมและวัฒนธรรม

พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศชาย หมายถึง การแสดงออกถึงความเป็นเพศชายตามเพศของตน ทั้งทางด้านสรีระทางชีวภาพ จิตใจ และมีความเหมาะสมในสังคมไทย โดยที่ลักษณะของความเป็นชายสูง ซึ่ง Bem, S.L. (1981) ได้กำหนดลักษณะของความเป็นชายไว้ 20 ลักษณะ ดังนี้

1. มีความมั่นใจในตนเอง
2. การปกป้องความเชื่อของตนเอง
3. การพึ่งตนเอง ไม่ขึ้นต่อใคร
4. มีความเป็นนักกีฬา
5. ถืออภิสิทธิ์ หรือทรนงตน
6. มีบุคลิกภาพเข้มแข็ง
7. มีลักษณะเป็นหัวหน้า
8. ข่างพินิจพิเคราะห์ความสามารถ
9. ความสามารถการเป็นผู้นำ
10. ชอบเสี่ยง
11. สามารถตัดสินใจได้โดยง่าย
12. ความพึงพอใจในตนเอง
13. แสดงความมีอำนาจเหนือ
14. มีความเป็นผู้ชาย
15. การยืนยันความตั้งใจ
16. มีพฤติกรรมที่ต่อสู้ รุกราน

17. แสดงความเป็นผู้นำ
18. มีแบบอย่างเฉพาะตัว
19. ชอบการแข่งขัน
20. ทะเยอทะยาน

พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศหญิง หมายถึง การแสดงออกถึงความเป็นเพศหญิงตามเพศของตน ทั้งทางด้านสรีระทางชีวภาพ จิตใจ และมีความเหมาะสมในสังคมไทยลักษณะของความเป็นหญิง 20 ลักษณะ ดังนี้

1. การให้ผ่อนปรน หรืออ่อนข้อให้ผู้อื่น
2. ความร่าเริงแจ่มใส มีชีวิตชีวา
3. ความขี้อาย
4. มีเสน่ห์ เป็นที่รักของบุคคลอื่น
5. ช่างประจบเอาใจ
6. มีความจงรักภักดี
7. มีความเป็นผู้หญิง
8. การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
9. อ่อนไหวตามกระแสนิยม
10. การเข้าใจผู้อื่น
11. ความเมตตากรุณา
12. ชอบปลอบใจผู้อื่น
13. พุดจาสุภาพอ่อนหวาน
14. มืออบอุ่น
15. มีนุ่มนวล
16. ไร้เดียงสา ถูกหลอกง่าย
17. พังพาผู้อื่น
18. พุดจาไพเราะอ่อนหวาน
19. รักเด็ก
20. อ่อนโยน

2. ความสำคัญของการศึกษาพฤติกรรม

ประยูทธ ไทยธานี (2550: 1) พฤติกรรมมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมศาสตร์ (Behavior Science) ซึ่งมีหลักสำคัญคือมุ่งศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมนุษย์ และใช้วิธีการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้มาซึ่งความเข้าใจและแนวทางการปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมมนุษย์ และสังคม ซึ่งมีสาขาวิชาที่เป็นส่วนสำคัญในการศึกษาคือ จิตวิทยา สังคมวิทยา และมานุษยวิทยา การศึกษาเรื่องพฤติกรรมมนุษย์เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะการเข้าใจระบบพฤติกรรมมนุษย์ ปัจจัยของพฤติกรรม ตลอดจนการกำหนดพฤติกรรม จะสามารถใช้เป็นหลักคิดและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาพฤติกรรมบุคคลและสังคมที่ปัจจุบันมีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นได้

เนื่องจากเป้าหมายของการศึกษาพฤติกรรมอันประกอบด้วยเป้าหมายเพื่อการอธิบายพฤติกรรม เป้าหมายเพื่อการพยากรณ์พฤติกรรม เป้าหมายเพื่อการเข้าใจพฤติกรรม และเป้าหมายเพื่อการควบคุมพฤติกรรมนั้น หากการศึกษาพฤติกรรมบรรลุเป้าหมายดังกล่าวก็จะส่งผลดีต่อผู้ศึกษา และมีความสำคัญต่อบุคคลและสังคม ซึ่งอาจกล่าวเป็นข้อ ๆ ถึงความสำคัญของความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมได้ดังนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมช่วยให้ผู้ศึกษาเกิดความเข้าใจตนเอง คือ จากการศึกษาธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้ศึกษาเกิดความเข้าใจตนเองไปด้วย จากความเข้าใจตนเองก็นำไปสู่การยอมรับตนเอง และได้แนวทางปรับตน พัฒนาดน เลือกเส้นทางชีวิตที่เหมาะสมแก่ตน

2.2 ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมช่วยให้ผู้ศึกษาเกิดความเข้าใจผู้อื่น คือ ความรู้ด้านพฤติกรรม อันเป็นข้อสรุปจากคนส่วนใหญ่ ช่วยเป็นแนวทางเข้าใจบุคคลใกล้ตัวและผู้แวดล้อม ช่วยให้อยอมรับข้อดีข้อจำกัดของกันและกัน ช่วยให้เกิดความเข้าใจ ยอมรับ มีสัมพันธภาพที่ดี และช่วยการจัดวาง ตัวบุคคลได้เหมาะสมขึ้น

2.3 ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมช่วยบรรเทาปัญหาสังคม คือ เรื่องปัญหาสังคมอันมีปัจจัยหลายประการนั้น ปัจจัยของปัญหาสังคมที่สำคัญมากส่วนหนึ่งมาจากปัญหาพฤติกรรมของบุคคลในสังคม อาจจะเป็นปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาเบี่ยงเบนทางเพศ ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว ลักขโมย ความเชื่อที่ผิด การลอกเลียนแบบที่ไม่เหมาะสม ความรุนแรงของพฤติกรรมเชิงลบ ฯลฯ ซึ่งความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมจะช่วยให้ได้แนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการปรับตัวของบุคคล เป็นต้น

2.4 ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมช่วยเสริมสร้างพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ จากความเข้าใจในอิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมต่อพฤติกรรม ช่วยให้ผู้ศึกษารู้จักเลือกรับปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมเพื่อพัฒนาตนทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ช่วยให้เข้าใจธรรมชาติภายในตน เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นแนวทางสู่การเสริมสร้างพัฒนาตนและบุคคลอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสมเฉพาะรายต่อไป

สรุป ความสำคัญของการศึกษาพฤติกรรม คือ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาหาความรู้ในการที่จะให้เข้าใจบุคคลใกล้ตัวและผู้แวดล้อม อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่างๆของบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. องค์ประกอบและที่มาของความรู้ด้านพฤติกรรม

องค์ประกอบของพฤติกรรมมีที่มาจาก 2 ศาสตร์ด้วยกัน ได้แก่ ศาสตร์ทางปรัชญาและศาสตร์ทางจิตวิทยา ซึ่งโดยเนื้อแท้แล้วศาสตร์ทางจิตวิทยาก็แตกตัวมาจากปรัชญาเก่าแก่โบราณที่ว่าด้วย จิตและวิญญาณ ศาสตร์ทางปรัชญานั้นที่มาจากความรู้ได้มาโดยนักปราชญ์หรือผู้ซึ่งทรงภูมิปัญญาและประสบการณ์ จะนั่งเรียบเรียงแนวคิดเชิงทฤษฎีให้ผู้อื่นศึกษา แม้ความรู้ส่วนใหญ่จะน่าเชื่อถือแต่ก็ขาดหลักฐานมาสนับสนุนยืนยันความคิด จึงมีปัญหาในการนำไปอ้างอิง วิธีการของปรัชญาได้ชื่อว่าเป็นั่งคิดนั่งเขียนอยู่กับที่ (Armchair Method) สำหรับจิตวิทยา ซึ่งแตกตัวมาจากปรัชญา ต่อมาภายหลังได้มีการใช้วิธีวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) สำหรับจิตวิทยาซึ่งแตกตัวมาจากปรัชญา ต่อมาภายหลังได้มีการใช้วิธีวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) ในการศึกษาค้นคว้าจึงส่งผลให้ความรู้ด้านพฤติกรรมมีความน่าเชื่อถือ และมีการศึกษาพฤติกรรมกันอย่างกว้างขวางหลายแง่มุมหลายมุมในเวลาต่อมา

ศาสตร์ที่เป็นการอธิบายพฤติกรรมเชิงจิตวิทยาจะมีเนื้อหาครอบคลุมบางส่วนของชีววิทยา (Biology) สังคมศาสตร์ (Social Science) มนุษย์วิทยา (Anthropology) และสังคมวิทยา (Sociology) นอกจากนั้นบางส่วนยังต้องครอบคลุมพฤติกรรมของสัตว์บางประเภท เพื่อเป็นคู่ทางไปสู่การทำความเข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ ก็ต้องศึกษาถึงประสบการณ์ทั้งในส่วนที่เป็นจิตสำนึก (Conscious Mind) ซึ่งเป็นสภาพที่บุคคลรู้ตัว และการกระทำในสภาพจิตไร้สำนึก (Unconscious Mind) ซึ่งเป็นการกระทำส่วนที่เป็นไปโดยบุคคลมิได้คิดหรือจงใจทำ บางส่วน

ของพฤติกรรมต้องศึกษามนุษย์และสัตว์ในสภาพที่อยู่ตามลำพัง บางส่วนว่าด้วยการกระทำในกลุ่มสังคม จึงกล่าวได้ว่า ขอบข่ายของความรู้ด้านพฤติกรรมเชิงจิตวิทยานั้นครอบคลุมพื้นฐานความรู้จาก หลายสาขา (Gleitman 1981: 1-9 ; Wood & wood 2000: 1-22) เช่น การศึกษาเชิงชีววิทยา และการแพทย์ช่วยให้ผู้ศึกษาเห็นความสัมพันธ์ระหว่างกลไกทางชีววิทยากับปรากฏการณ์ทางจิต ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกายและจิตได้มากขึ้น การศึกษาเรื่องอิทธิพลของประสบการณ์เคมต่อการรับรู้ช่วยให้เข้าใจเรื่อง ความแตกต่างระหว่างบุคคล การศึกษาเรื่องสังคมครอบครัว และสิ่งแวดล้อม ในอดีตนับแต่เด็กช่วยให้เข้าใจเรื่องการแสดงบทบาททางเพศ อาการลักษณะบางส่วน การศึกษาพื้นฐานสังคมครอบครัวช่วยให้เข้าใจเรื่องบุคลิกภาพของบุคคลทั้งใน ด้านการแสดงตน ความเชื่อมั่น ฯลฯ รวมถึงการศึกษาอิทธิพลของกลุ่มช่วยให้เกิดความเข้าใจเรื่องพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ ฯลฯ เป็นต้น

การทำความเข้าใจวิธีการศึกษาพฤติกรรมในที่นี้ช่วยให้เห็นที่มาของความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม ซึ่งในการศึกษาวิชาการทุกแขนง ผู้ศึกษาควร ได้ทราบที่มาของรู้นั้น ๆ เพื่อให้ทราบธรรมชาติของวิชาและเพื่อเสริมความเชื่อมั่นในการเชื่อถือ ว่า สิ่งที่ศึกษาควรเชื่อถือได้ในระดับใด หรือควรศึกษาเพิ่มเติมในจุดใด กับเพื่อเป็นแนวทางในการค้นคว้าหาคำตอบในบางเรื่องให้ลึกซึ้งมากขึ้น เนื่องจากองค์ความรู้หรือทฤษฎีเมื่อนาน ไปก็ล้าสมัย จึงควรรู้วิธีแสวงหาความรู้ด้วย เพื่อเป็นเครื่องมือศึกษาหาคำตอบในเรื่องต่าง ๆ ได้ตลอดชีวิต

3.1 ประเภทของการศึกษาพฤติกรรม

การศึกษาพฤติกรรมดั้งเดิมมักเป็นวิธีปรัชญา ต่อมาใช้วิทยาศาสตร์ จึงแบ่งการศึกษาพฤติกรรมได้ 2 ประเภท คือ

3.1.1 วิธีปรัชญา

การศึกษาโดยวิธีปรัชญานั้น ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมได้มาโดยผู้รู้นั่งคิบนั่งเขียนอยู่กับที่ตามความเข้าใจของตน แม้การอธิบายบางเรื่องจะน่าเชื่อถือ น่าจะเป็นไปได้แต่ไม่เป็นที่นิยมในปัจจุบันเพราะไม่มีข้อมูลมาสนับสนุนความคิด การอธิบายมีโอกาสผิดพลาดได้ง่าย ปัจจุบันนิยมความโปร่งใส และตรวจสอบได้เบเววิทยาศาสตร์มากกว่าการพูดตามความเชื่อส่วนบุคคล

3.1.2 วิธีวิทยาศาสตร์

การศึกษาโดยวิธีวิทยาศาสตร์นั้น ผู้ศึกษาใช้วิธีการและขั้นตอนทางวิทยาศาสตร์ในการอธิบายพฤติกรรม หลาย เรื่องมีการทดลอง มีการนำสถิติเข้ามาช่วยในการวินิจฉัย และแปลความหมายข้อมูล ทำให้คำอธิบายพฤติกรรมมีความถูกต้องมากขึ้น และน่าเชื่อถือมากขึ้น

3.2 การใช้วิธีวิทยาศาสตร์ในการศึกษาพฤติกรรม

วิธีวิทยาศาสตร์ที่นำมาใช้ศึกษาพฤติกรรม มีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดปัญหา เป็นการให้ชื่อหรือหัวข้อที่จะทำการศึกษา โดยต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ว่าจะศึกษาพฤติกรรมด้านใดของคนกลุ่มใด เกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร หรือต้องการคำตอบในเรื่องใดบ้าง ซึ่งมักได้มาจากการสังเกตพิจารณาสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้ศึกษาผู้ศึกษา เกิดข้อสงสัย และเห็นว่าเป็นปัญหาที่ควรศึกษา จึงตั้งเป็นหัวข้อหรือชื่อเรื่องเพื่อการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งสมมติฐาน เป็นการพยากรณ์หรือคาดคะเนคำตอบในสิ่งที่ศึกษาล่วงหน้า อาจพยากรณ์ตามความเชื่อของตน โดยมีเหตุผลมาสนับสนุนสมมติฐานของตนตามสมควร ไม่ใช่เดาสุ่มโดยไม่มีเหตุผล

ขั้นตอนที่ 3 รวบรวมข้อมูล เป็นการรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมในเรื่องที่ศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นการกระทำ ลักษณะนิสัย ความคิด เจตคติ ความเห็น ความเชื่อ ความนับปัญหา และลักษณะพัฒนาการวิธีการรวบรวมข้อมูลอาจใช้วิธีสังเกต สัมภาษณ์ ทดลอง สืบประวัติ ให้ตอบแบบทดสอบ แบบสอบถาม การที่จะใช้วิธีใดขึ้นกับเรื่องที่ศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำข้อมูลพฤติกรรมที่ได้มาจากขั้นรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงสถิติ เช่น หาความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย หรือค่าต่าง ๆ ทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาเรื่องนั้น จากนั้นนำค่าที่ได้มาเปรียบหรือทดสอบกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ แล้วตีความหมายว่าการได้ผลตามสมมติฐานหรือไม่ได้ผลตามสมมติฐานหมายความว่าอย่างไร

ขั้นตอนที่ 5 การสรุป รายงานผลที่ได้ ประเมินผลงานและให้ข้อเสนอแนะ เป็นการสรุปและรายงานผลทั้งหมดที่ทำตั้งแต่ต้น รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ หรือนำผลไปสู่การวิจัยศึกษาในขั้นต่อ ๆ ไปที่เกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษานั้น

ขั้นตอนที่ 6 การนำผลที่ได้ไปใช้ เป็นการนำหลักเกณฑ์ ข้อสรุป หรือผลการศึกษาที่ได้นั้น ไปอธิบายพฤติกรรมหรือใช้แก้ปัญหาอื่น ๆ ต่อไป เช่น ในการศึกษาเรื่องผลของการวิ่งมาราธอน หรือการรับประทานมะเขือเทศสุกแก่ ถ้าพบว่าช่วยลดการซึมเศร้าหรือคลายเครียดได้จริงก็นำไปเผยแพร่เพื่อให้คนออกกำลังกายและรับประทานมะเขือเทศกันมากขึ้น

การรวบรวมข้อมูลแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioristic Method) เป็นการรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมภายนอกแล้วผู้ศึกษาวินิจฉัยหรือลงความเห็นเองว่าพฤติกรรมภายในเป็นอย่างไร เช่น นาย ก. เป็นพนักงานในหน่วยงานแห่งหนึ่ง วันไหนที่รู้ตัวล่วงหน้าว่าที่ทำงานมีงานยุ่งเขามักขาดงาน มักหนีกลับก่อนเวลา โดยเฉพาะเวลาที่มึนมากแต่ถ้ามีงานรื่นเริงมักไม่เคยขาดจากข้อมูลนี้ผู้ศึกษาอาจลงความเห็นได้ว่า นาย ก. เกียจคร้าน หรือนาย ก. ชอบสนุก เป็นต้น ดังนั้นวิธีพฤติกรรมนิยมแยกได้ 2 วิธีการ ดังนี้

1. ศึกษาในสภาพธรรมชาติ (Naturalistic Method) วิธีนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในลักษณะที่เป็นจริงตามธรรมชาติหรือสภาพที่เป็นธรรมดา ไม่มีการควบคุมสถานการณ์หรือสร้างสถานการณ์ใด ๆ วิธีธรรมชาตินี้มีเทคนิคแยกย่อยออกไปได้หลายวิธีการ แล้วแต่ความเหมาะสมของแต่ละปัญหาหรืออาจใช้หลาย ๆ วิธีแล้วนำข้อมูลที่ได้อมารวสรุปในขั้นสุดท้าย

การศึกษาพฤติกรรมในบางเรื่อง จำนวนประชากร (Population) มีมากไม่อาจหาข้อมูลได้ครบ ผู้ศึกษาก็จะใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง (Sampling) คือ เก็บข้อมูลจากประชากรนั้นเพียงส่วนหนึ่ง ซึ่งจะต้องพยายามสุ่มให้ได้กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่จะเป็นตัวแทนของประชากรได้ดีที่สุด การรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมในสภาพธรรมชาติ ทำได้หลายวิธีคือ

1.1 วิธีสังเกต (Observation) วิธีนี้จะให้ผลถูกต้องแม่นยำขึ้น ถ้าผู้สังเกตไม่ทำให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว และเมื่อบันทึกผลการสังเกตก็ต้องบันทึกอย่างตรงไปตรงมา (Anecdotal Records) ได้ยินอย่างไร มองเห็นอย่างไรก็เขียนตามนั้น ไม่ใส่ความคิดของผู้สังเกตลงไปบันทึกนั้น ถ้าจะมีความเห็นต้องแยกออกมาอีกส่วนหนึ่งต่างหาก เพื่อมิให้ความคิดของเราไปครอบงำการตีความ ของผู้อื่น

1.2 วิธีสำรวจ (Survey Method) เป็นการศึกษาพฤติกรรมในระยะเวลาสั้นๆ ในกรณี ที่ผู้ศึกษาไม่มีเวลาสังเกตได้นาน วิธีนี้เป็นวิธีการหาข้อมูลโดยการ “สอบถาม” ซึ่งอาจทำได้โดยวิธีการย่อยลงไปอีก เช่น อาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) โดยการพูดคุย ชักถามเป็นรายคน วิธีนี้ถ้าอยากได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงขึ้น ผู้ศึกษาจะทำตัวเป็นกันเองกับผู้ถูกศึกษา และอาจมีการใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยให้ผู้ถูกศึกษาตอบคำถามลงในแบบสอบถามที่เตรียมไว้แล้ว และการสอบถามก็ต้องเป็นการถามข้อมูลที่เป็นรูปธรรม การกระทำ ถ้าเป็นการถามความในหรือความคิดก็จะเป็นการศึกษาโดยวิธีสำรวจตนเอง ดังได้กล่าวมาแล้ว

1.3 วิธีทดสอบ (Testing) วิธีนี้ถือกันว่าสำคัญมากในการศึกษาพฤติกรรม ผู้ศึกษาใช้แบบทดสอบวัดพฤติกรรมได้หลายอย่างแล้วแต่ชนิดของแบบทดสอบนั้น ๆ เช่น อาจวัดความสนใจ บุคลิกภาพ ความถนัด ความกังวลใจ ระดับสติปัญญา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฯลฯ เป็นต้น

จากแบบทดสอบผู้ศึกษาก็จะสามารถลงความเห็นพฤติกรรมภายในของผู้ถูกศึกษาได้ วิธีศึกษาพฤติกรรมโดยการทดสอบนี้จะให้ผลน่าเชื่อถือขึ้น ถ้าแบบทดสอบที่นำมาใช้นั้นมีความแม่นยำและความเชื่อถือได้ คำว่า ความแม่นยำ (Validity) นั้นหมายถึงสามารถวัดสิ่งที่เราต้องการวัดได้ เช่น ถ้าศึกษาเจตคติ แบบทดสอบนั้นก็ต้องถามเกี่ยวกับเจตคติจริง ๆ ไม่ใช่ถามความรู้หรือถามเขาวนปัญญา ส่วนคำว่า ความเชื่อถือได้ (Reliability) นั้นหมายถึง ไม่ว่าจะทดสอบบุคคลคนเดียวกันกี่ครั้ง ผลที่ได้ต้องแน่นอนหรือได้ผลใกล้เคียงกัน

1.4 การศึกษารายบุคคล (Case Study Method) การศึกษารายบุคคลเป็นการศึกษาโดยละเอียดเฉพาะรายกับผู้ถูกศึกษาที่มีพฤติกรรมบางด้านเบี่ยงเบนจากปกติทั้งทางบวก และลบ โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหา เพื่อป้องกันปัญหา หรือเพื่อพัฒนาสร้างเสริมให้เหมาะสมเฉพาะราย เพื่อให้เกิดความเข้าใจพฤติกรรมบางประการ และเพื่อนำไปสู่การสร้างทฤษฎี พฤติกรรมต่าง ๆ การศึกษารายบุคคลมีขั้นตอนตามลำดับคือขั้นตอนศึกษาและรวบรวมข้อมูลส่วนตัวของผู้ถูกศึกษา ทั้งอดีตและปัจจุบันซึ่งอาจมีการสืบประวัติ ขั้นตอนวินิจฉัยพฤติกรรม ขั้นตอนเสนอแนะวิธีช่วยเหลือวิธีป้องกันปัญหา วิธีสร้างเสริมพัฒนา ขั้นตอนดำเนินการช่วยเหลือและขั้นตอนติดตามผล

2. ศึกษาในสภาพทดลอง (Experimental Method) การศึกษาพฤติกรรม โดยวิธีทดลองต่างจากวิธีธรรมชาติคือ มีการเปลี่ยนแปลงหรือควบคุมสภาวะตามธรรมชาติ เพื่อศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ต่อพฤติกรรมบางประการ นักวิชาการมักอธิบายกันว่าเป็นการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ของ “ตัวแปร” (Variables) ซึ่งมี 2 ชนิด คือ ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ตัวแปรต้นเป็นเหตุหรือสิ่งเร้าที่ผู้ศึกษาต้องการทราบว่า มีผลต่อพฤติกรรมอย่างไร ตัวแปรตามเป็นผลหรือพฤติกรรมที่เกิดเนื่องมาจากสิ่งเร้าที่ศึกษานั้น

การศึกษาโดยวิธีทดลองนี้ เชื่อกันว่าน่าจะทำให้ผลถูกต้องแม่นยำ มีข้อผิดพลาดน้อยกว่าวิธีอื่นเนื่องจากได้พยายามควบคุมสภาวะเงื่อนไขของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มให้เหมือนกันที่ต่างกันอย่างเดียวคือสิ่งเร้าที่ศึกษา เพื่อค้นหาว่าจะให้ผลต่อพฤติกรรมต่างไปจากการไม่มีสิ่งเร้านั้นอย่างไร

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์

แนวคิดของนักจิตวิทยาในกลุ่มต่างการศึกษาพฤติกรรมจากอดีตจนถึงปัจจุบันได้มีพัฒนาการของแนวคิดที่จำแนกเป็นสำนักทางจิตวิทยา (Schools of Psychology) ได้มากมายอย่างไรก็ตามแนวคิดที่นิยมใช้กันในปัจจุบันมีอยู่ 5 กลุ่ม คือ กลุ่มจิตวิเคราะห์ กลุ่มพฤติกรรมนิยม กลุ่มปัญญานิยม กลุ่มชีวจิตวิทยา และกลุ่มมนุษยนิยม ซึ่งทั้ง 5 กลุ่มนี้มีความเชื่อพื้นฐาน จุดเน้นที่สำคัญ และวิธีการที่ใช้ในการศึกษาแตกต่างกันออกไป ดังนี้ (แสงเดือน ทวีสิน 2545)

4.1 กลุ่มจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) กลุ่มนี้มีมีนักจิตวิทยาชื่อ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud: 1856 – 1939) และ คาร์ล จุง (Carl Jung: 1875-1961) โดยมีความเชื่อพื้นฐาน จุดเน้นที่สำคัญ และวิธีการใช้ในการศึกษา ดังนี้

4.1.1 ความเชื่อพื้นฐาน เชื่อว่าพฤติกรรมและกระบวนการทางจิตจะถูกกำหนดโดยจิตที่เป็นตัวควบคุมอยู่ภายใน (Internal Mental) และความขัดแย้งทางอารมณ์ (Emotional Conflicts) สาเหตุของความขัดแย้งนี้ ส่วนใหญ่แล้วเกิดจากความต้องการทางเพศและความก้าวร้าว

4.1.2 เนื้อหาที่เน้นในการศึกษา ให้ความสำคัญกับเรื่องต่อไปนี้

1) **กระบวนการของจิตใต้สำนึก (Unconscious)** มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล โดย فروยด์ กล่าวว่าพฤติกรรมของมนุษย์นั้นเกิดขึ้นเพื่อสนองความพึงพอใจหรือความสบายใจเป็นประการสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการทางเพศ (Sexual Needs) เป็นแรงกระตุ้นที่สำคัญของการแสดงพฤติกรรมของบุคคล

2) **ลักษณะของพลังงานจิต (Mental Energy)** ซึ่งพลังงานนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

(1) **อิด (Id)** เป็นพลังงานส่วนที่เป็นพื้นฐานที่สุดซึ่งคิดตัวบุคคลมาตั้งแต่แรกเกิด ซึ่งรวมถึงสัญชาตญาณด้วย ในส่วนนี้จะทำให้คนแสวงหาความสุข ความพอใจโดยถือตัวเองเป็นหลัก

(2) **อีโก้ (Ego)** เป็นส่วนของสามัญสำนึก ซึ่งมีเรื่องการเรียนรู้ และการปรับตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อให้มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อีโก้เป็นพลังที่อยู่กึ่งกลางระหว่างอิด และซูเปอร์อีโก้

(3) **ซูเปอร์อีโก้ (Superego)** เป็นพลังจิตในระดับสูงสุด ซึ่งเป็นส่วนของมนุษย์เกิดการเรียนรู้เรื่องคุณธรรมต่างๆจากวัฒนธรรมและสังคมพลังทั้ง 3 จะมีส่วนผลักดันให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับพลังงานส่วนใดในการควบคุมบุคคลนั้นได้มากกว่ากัน

3) **ประสบการณ์ในวัยเด็ก** เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่นักจิตวิทยาในกลุ่มจิตวิเคราะห์ให้ความสำคัญ เพราะเชื่อว่าประสบการณ์ในวัยเด็กจะส่งผลต่อการพัฒนาการทางบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง 6 ปีแรกของชีวิต ซึ่ง فروยด์ เรียกว่า ช่วงวัยวิกฤติ (Critical Period) เป็นช่วงปูพื้นฐานของบุคลิกภาพของมนุษย์ โดยในช่วงวัยดังกล่าวถ้าเด็กได้รับความรัก ความเข้าใจจากบิดามารดา ก็จะเติบโตเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีความมั่นคงทางอารมณ์

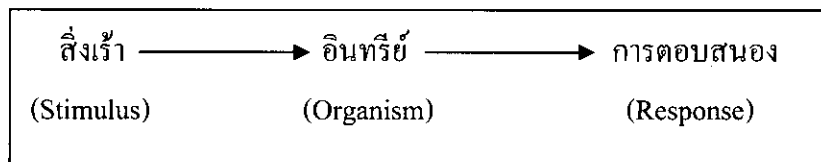
4.1.3 วิธีที่ใช้ในการศึกษา จะเน้นความสำคัญของการศึกษาเป็นรายบุคคล วิธีที่ใช้มาก คือ การเชื่อมโยงอย่างอิสระ (Free Association) ซึ่ง فروยด์ นิยมใช้รักษาผู้ป่วยโรคจิต โดยปล่อยให้คนไข้ได้ระบายความรู้สึกนึกคิดอย่างอิสระ ซึ่งเป็นการช่วยระบายความเครียดของคนไข้ และขณะเดียวกันนักจิตวิเคราะห์ก็สามารถนำข้อมูลที่คนไข้ระบายมาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา นอกจากนี้อาจใช้วิธีสะกดจิต (Hypnosis) และการวิเคราะห์ฝัน (Dream Analysis) ร่วมด้วย

4.2 กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorms)

กลุ่มนี้มีนักจิตวิทยาที่สำคัญคือ จอห์น วัตสัน (John Watson: 1878-1958) , เบอร์ธัส สกินเนอร์ (Burhus Skinner: 1904-1990) และเอ็ดเวิร์ด ทอร์น ไคค์ (Edward Thorndike: 1874-1949) โดยมีความเชื่อพื้นฐาน จุดเน้นที่สำคัญ และวิธีการที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

4.2.1 ความเชื่อพื้นฐาน เชื่อว่าการศึกษาทางจิตวิทยาจะต้องศึกษาจากพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ทั้งพฤติกรรมของมนุษย์และสัตว์ โดยเน้นว่าพฤติกรรมดังกล่าวจะถูกกำหนดโดยการให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

4.2.2 เนื้อหาที่เน้นในการศึกษา ศึกษาพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ (Observable Behavior) โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัตสันได้โจมตีวิธีการที่ใช้ศึกษาพฤติกรรมในอดีตว่าเป็นวิธีที่ไม่มีความเป็นวิทยาศาสตร์ จึงเปลี่ยนมาศึกษาสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นและวัดได้ ซึ่งพฤติกรรมนั่นเอง องค์ประกอบที่ทำให้เกิดพฤติกรรมมี 3 ส่วน ได้แก่ สิ่งเร้า (Stimulus) คือตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม อีทรีย์ (Organism) คือสิ่งที่มีชีวิตทั้งหลายที่เป็นตัวควบคุมทุกอย่างในการแสดงพฤติกรรม และการตอบสนอง(Response) คือพฤติกรรมที่แสดงออกมา ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดพฤติกรรมตามแนวคิดของกลุ่มพฤติกรรมนิยม

4.2.3 วิธีการที่ใช้ศึกษา ใช้วิธีการทดลองโดยมีการควบคุมตัวแปรในการศึกษา

4.3 กลุ่มปัญญานิยม (Cognitivism) กลุ่มนี้มีนักจิตวิทยาที่สำคัญคือฌอง ปิอาเจต์ (Jean Piaget: 1896 – 1930) และ อัลเบิร์ต เอลลิส (Albert Ellis: 1913-ปัจจุบัน) โดยมีความเชื่อพื้นฐาน จุดเน้นที่สำคัญ และวิธีการที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

4.3.1 ความเชื่อพื้นฐาน เชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์ส่วนใหญ่แล้วเกิดขึ้นจากกระบวนการต่างๆภายในสมอง เช่น กระบวนการเก็บสะสมข้อมูลและการแผ่กระจายข้อมูล ดังนั้น การที่จะเข้าใจพฤติกรรมจึงต้องศึกษาเรื่องการรับรู้ การจำ การคิด การตัดสินใจเป็นสำคัญ

4.3.2 เนื้อหาที่เน้นในการศึกษา ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความคิด ความรู้ และกระบวนการต่างๆของจิต นอกจากนั้นยังเน้นความสำคัญในการทำงานของสมอง อันส่งผลต่อ

พฤติกรรมมนุษย์ การอธิบายการทำงานของสมองนั้นใช้หลักการของคอมพิวเตอร์เป็นตัวศึกษาเปรียบเทียบเพื่อให้เข้าใจว่ามนุษย์เก็บข้อมูลสะสมไว้ในสมองและมีการตอบสนองได้เช่นเดียวกับคอมพิวเตอร์ปัจจุบันแนวคิดของนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ค่อนข้างจะแตกต่างจากกลุ่มอื่น โดยที่กลุ่มนี้ยังคงเน้นในเรื่องสภาวะภายใน (Internal State) เช่นเรื่องความคิด ความจำ ความรู้สึก การตัดสินใจ อารมณ์ เป็นต้น ดังนั้นข้อจำกัดของนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้คือ เนื้อหาที่เน้นเป็นสิ่งที่สังเกตเห็น และวัดได้ค่อนข้างยาก

4.3.3 วิธีที่ใช้ในการศึกษา ศึกษาโดยเน้นกระบวนการคิด (Thought Process) และวิธีการที่มนุษย์เก็บข้อมูลจากสิ่งแวดล้อม (Information Processing Approach)

4.4 กลุ่มชีวจิตวิทยา (Psychology) กลุ่มนี้มีนักจิตวิทยาที่สำคัญคือ โยฮัน มุลเลอร์ (Johannes Mullers: 1801-1858) และ คาร์ล แลชเลย์ (Karl Lashley: 1890-1958) โดยมีความคิดพื้นฐาน จุดเน้นที่สำคัญ และวิธีการที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

4.4.1 ความเชื่อพื้นฐาน เชื่อว่าพฤติกรรมและกระบวนการทางจิตวิทยาสามารถอธิบายด้วยความรู้เรื่องพันธุศาสตร์ (Genetics) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำงานของสมองรวมทั้งระดับฮอร์โมน และสารเคมีต่างๆในร่างกาย

4.4.2 เนื้อหาในการศึกษา กลุ่มนี้อธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ว่าเป็นผลมาจากการศึกษาได้พบปัจจัยทางด้านชีวเคมีที่มีผลต่อเรื่องความรู้สึก การรับรู้ การเรียนรู้ ความจำ เป็นต้น ดังนั้นเขาจึงสนใจศึกษาเรื่องเซลล์ประสาท (Nerve Cells) ส่วนต่างๆของสมอง ผลของยาบางชนิดที่มีผลต่อการทำงานของสมอง เป็นต้น

4.5 กลุ่ม มนุษย์นิยม (Humanisms) กลุ่มนี้มีนักจิตวิทยาที่สำคัญคือ คาร์ล รอกเจอร์ส (Carl Rogers: 1902-1987) และอับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow: 1908-1970) โดยมีความเชื่อพื้นฐาน จุดเน้นที่สำคัญ และวิธีการใช้ในการศึกษา ดังนี้

4.5.1 ความเชื่อพื้นฐาน เชื่อว่ามนุษย์มีพฤติกรรมและกระบวนการทางจิตวิทยา มาตั้งแต่กำเนิด

4.5.2 เนื้อหาที่เน้นในการศึกษา กลุ่มนี้จัดได้ว่าเป็นคลื่นลูกที่สามของแนวคิดทางจิตวิทยา ซึ่งเกิดเมื่อปี ค.ศ.1950 กลุ่มนี้จะให้ความสำคัญกับประสบการณ์ทุกด้านของมนุษย์ไม่พิจารณาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเพียงอย่างเดียว เชื่อว่ามนุษย์นั้น ไม่ได้ถูกควบคุมด้วยจิตใต้สำนึก เช่น การอธิบายของกลุ่มจิตวิเคราะห์ ไม่ได้ถูกควบคุมด้วยการให้รางวัลและการลงโทษ เช่นอธิบายของกลุ่มพฤติกรรมนิยม และไม่ได้ควบคุมด้วยพื้นฐานทางชีวเคมี เช่น กลุ่มชีวจิตวิทยาแต่เชื่อว่ามนุษย์นั้นควบคุมตนเอง เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด ธรรมชาติของมนุษย์เป็นสิ่งที่งาม และมุ่งแสวงหาความเจริญงอกงาม แต่สิ่งที่ขัดขวางธรรมชาติที่งามก็คือสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวมนุษย์นั่นเอง

4.5.3 วิธีที่ใช้ในการศึกษา ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ (Interview Techniques) เพื่อตรวจสอบว่าคนนั้นมีวิธีการมองโลกในลักษณะใด เพราะการมองโลกของบุคคลจะมีผลต่อพฤติกรรมของผู้นั้นเป็นอย่างมาก

ปัจจุบันแนวโน้มการศึกษาของนักจิตวิทยาจะไม่เน้นหรือให้ความสำคัญกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ ส่วนใหญ่แล้วจะเน้นการมองภาพรวม (Perspectives) มากกว่า ทั้งนี้เพราะการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้น การศึกษาโดยการให้หลักการผสมผสานโดยดึงเอาหลักการและแนวคิดของแต่ละกลุ่มออกมาใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ย่อมก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น

สรุป มนุษย์ประกอบด้วยกาย และจิต ซึ่งยังหาข้อสรุปที่ชัดเจนไม่ได้ว่าอยู่กันอย่างไร แต่จำแนกแนวคิดได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มทวินิยม ที่เชื่อว่ากายและจิตแยกจากกัน และกลุ่มเอกนิยม ที่เชื่อว่ากายและจิตเป็นสิ่งเดียวกัน

การทำงานของจิตมีลักษณะเป็นกระบวนการคือ เริ่มต้นจากการรับสัมผัส การรับรู้ การมีอารมณ์ ความต้องการ ความนึกคิด การตัดสินใจ และการสั่งกายให้แสดงออก ซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็วจนเจ้าของจิตไม่ตระหนักในกระบวนการนี้ หากอวัยวะรับสัมผัส สมองและเส้นประสาทมีความสมบูรณ์ดีก็จะส่งผลให้กระบวนการทำงานของจิตและพฤติกรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว

พฤติกรรมของมนุษย์จำแนกได้ 2 ประเภท ได้แก่ พฤติกรรมภายใน คือ พฤติกรรมที่เจ้าของพฤติกรรมเท่านั้นที่รู้ได้ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานของสมอง และพฤติกรรมภายนอกคือ พฤติกรรมที่บุคคลอื่นสามารถที่จะรู้ได้โดยอาศัยอวัยวะสัมผัสโดยตรงหรือใช้เครื่องมือช่วย

การศึกษาพฤติกรรมมีลักษณะเป็นการหาความรู้แบบวิทยาศาสตร์ วิธีการที่นิยม ได้แก่ การสังเกต การสำรวจ การศึกษาแบบคลินิก การทดสอบ และการทดลอง

แนวคิดของนักจิตวิทยาของกลุ่มต่างๆในการศึกษาพฤติกรรมที่นิยมในปัจจุบันมี 5 กลุ่มได้แก่ กลุ่มจิตวิเคราะห์ กลุ่มพฤติกรรมนิยม กลุ่มปัญญานิยม กลุ่มชีวจิตวิทยา และกลุ่มมนุษยนิยมวิทยา ซึ่งแต่ละกลุ่มมีความเชื่อพื้นฐาน จุดเน้นสำคัญ และวิธีการศึกษาแตกต่างกัน

5. พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ

5.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสดงออกทางเพศ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสดงออกทางเพศมีอยู่หลากหลายปัจจัยด้วยกัน ในที่นี้จะพิจารณาแต่เพียงปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งมีรายละเอียดเนื้อหาของแต่ละปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสดงออกทางเพศ ดังนี้

5.1.1 การอบรมเลี้ยงดู

ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จะไม่เพียงพอแก่การรับถ่ายทอดทางพันธุกรรม หากแต่ต้องมีองค์ประกอบอีกประการหนึ่งคือ การขัดเกลาทางสังคม (Socialization) (สุพัตรา สุภาพ 2534: 8) หรือในทางจิตวิทยาเรียกว่า การอบรมเลี้ยงดู (ทัดดาว ลิมพะสุด 2543: 8) ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษที่ปรากฏแต่เฉพาะสังคมมนุษย์เท่านั้น ทั้งนี้ด้วยมนุษย์มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกายและประสิทธิภาพของสมอง ดังนั้นมนุษย์จึงมีความสามารถในการเรียนรู้และจดจำได้มากขึ้นตามกาลเวลาที่ผ่านไป (ปพาลี จิตวิวัฒนา 2542: 7-8) นอกจากนี้มนุษย์ยังมีความจำเป็นที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นในการดูแลเอาใจใส่อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานานกว่าจะสามารถพึ่งพาและช่วยเหลือตนเองได้ ดังนั้นในทุกวัฒนธรรมครอบครัวจะมีหน้าที่พื้นฐาน คือ การปกป้องและการเลี้ยงดูเด็ก (Schaefer 1998: 383) แต่ทั้งนี้ก็ได้หมายความว่า การอบรมเลี้ยงดูจะบ่งบอกถึงแต่นัยทางกายภาพเพียงอย่างเดียว หากแต่ยังขยายความถึงการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กในด้านของตำแหน่งทางสังคมของตน ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านชนชั้น ศาสนา เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ (Macionnis 1998: 65) ดังนั้นรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูก็มีแนวโน้มที่แตกต่างกันออกไประหว่างครอบครัวซึ่งมีชนชั้นทางสังคมที่แตกต่างกัน (Appelbaum 1998: 112) ทั้งนี้เมื่อการอบรมเลี้ยงดูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันจะส่งผลให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล (วารภรณ์ รักวิชัย 2529: 7-8) ซึ่ง ปริศนา คำชื่น (2540: 15) ได้สรุปความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูว่า การอบรมเลี้ยงดูจะส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม รวมถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปตามแต่ละสังคม นอกจากนี้การอบรมเลี้ยงดูยังส่งผลกระทบต่อการบรรลุตามขั้นพัฒนาการ ผลจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ที่เลี้ยงดูที่เหมาะสมย่อมจะส่งผลให้เด็กเป็นบุคคลที่สมบูรณ์สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข บาลด์วิน, คาลมอร์น และบรีส (Baldwin, Kalrn and Breese) แบ่งรูปแบบการเลี้ยงดูออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้

1) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Democratic) หมายถึง พฤติกรรมที่บิดามารดาปฏิบัติต่อลูกของตนเองในลักษณะต่างๆ เช่นการให้ความดูแลเอาใจใส่ ให้ความรัก ความห่วงใย ให้คำแนะนำ สนับสนุนและช่วยเหลือ มีความยินดีที่จะอยู่กับลูก ให้การยกย่อง ให้การคุ้มครองตลอดจนใกล้ชิดสนิทสนม การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูต้องปลูกฝังความรู้สึกและอารมณ์รับผิดชอบให้เด็กเกิดการตอบสนองซึ่งเป็นพื้นฐานของบคลิกภาพที่สมบูรณ์แบบ (Adequate Personality) ได้แก่ความรู้สึกว่าตนเป็นที่พึงปรารถนาของผู้อื่น (To Feel Wanted) เด็กจะสัมผัสได้จากความอดทน ขยันและเอาใจใส่ดูแล การสัมผัสที่ละมุนละไมของผู้เลี้ยงทำให้เด็กเกิดความมั่นใจและมีอารมณ์มั่นคง ความรู้สึกที่ตนเป็นที่ชอบพอของคนอื่น (To Feel Liked) เด็กจะ

รับรู้ได้จากการจำแนกลักษณะสัมผัสของผู้เลี้ยงดู เมื่อระบบประสาทของทารกสามารถรับรู้ได้ และทารกจะแยกแยะสีหน้าท่าทางของผู้เลี้ยงดูว่าลักษณะใดที่ผู้เลี้ยงดูชอบ ไม่ชอบ เป็นการรับรู้เอาทัศนคติของผู้เลี้ยงดูต่อตนเอง ความรู้สึกว่าคุณเป็นที่ยอมรับของคนอื่น (Feel Accepted) เด็กจะรับรู้ได้จากการที่ผู้เลี้ยงดูให้ออกาสปรับตัวแก่เด็กเมื่อเด็กทำผิด หรือเมื่อเด็กแสดงความต้องการสิ่งหนึ่งสิ่งใด และได้รับการสนองตอบจากผู้เลี้ยงดู ความรู้สึกว่าคุณเห็นผู้มีความสามารถ (To Feel Able) เมื่อเด็กเจริญเติบโตขึ้นเด็กจะเรียนรู้ว่าคุณมีความสามารถในด้านต่างๆหรือไม่ จากผู้เลี้ยงดูที่แสดงอาการไม่พอใจ ชมเชยชื่นชม หรือแก้ไขตั้งแต่เด็กเริ่มหัดนั่ง เดิน พุด หรืออ่าน เขียน หนังสือ ตลอดจนกิจกรรมต่างๆซึ่งเป็นผลให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเองได้

การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ เป็นการวางรากฐานประชาธิปไตยให้แก่บุตร เพราะการแสดงการยอมรับ การสนับสนุน การให้เหตุผล และให้ออกาสแก่บุตรจะสร้างจิตสำนึก ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนให้เกิดขึ้นแก่บุตร ในวัยต่อมาบุตรจะรู้หน้าที่ที่ตนมีต่อสังคม ทำให้ประเทศชาติมีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ

2) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (Autocratic) หมายถึง พฤติกรรมที่บิดาและมารดาปฏิบัติต่อบุตรแบบทอดทิ้ง ปล่อยให้บุตรจัดการกับตนเอง ขาดการแนะนำ ขาดการดูแลเอาใจใส่ ไม่มีกฎเกณฑ์ให้ปฏิบัติ เมื่อเด็กซักถามในเรื่องต่างๆ พ่อแม่จะไม่สนใจอธิบาย ให้เด็กหายข้องใจ เด็กพวกนี้อาจเติบโตมาในลักษณะก้าวร้าว เชื้อมั่นในตนเองมากเกินไป ชอบโอ้อวด อาจต่อต้านสังคม ไม่เคารพกฎระเบียบของสังคม มีความรู้สึกมีอิสระแบบไร้ขอบเขต การอบรมเลี้ยงดูเช่นนี้ จะทำให้เกิดปัญหาแก่สังคม เพราะเด็กไม่เกิดความรู้สึกอบอุ่นหรือปลอดภัย อาจมีอาการประสาทเรื้อรัง ไม่ทำตัวสอดคล้องกับคนอื่น แต่หากเด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมดี เช่นทางโรงเรียนเอาใจใส่อยู่ในแควงของเพื่อนที่ดีให้ความอบอุ่น ความรู้สึกของเด็กก็อาจชดเชยและปรับตัวได้

3) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด (Indulgent) หมายถึง พฤติกรรมที่บิดาและมารดาปฏิบัติต่อบุตรที่คอยบังคับใจลูกให้ทำตามความต้องการของตนเอง ชอบใช้คำพูดที่ทำให้บุตรมีความรู้สึกอาย ชอบก้าวก่ายในเรื่องส่วนตัวของบุตร ลงโทษบุตรโดยไม่ทราบเหตุผลที่ต้องการลงโทษ การไม่เปิดโอกาสให้แก่บุตรแสดงความสามารถ ความคิดเห็นเช่นนี้ จะทำให้บุตรมีบุคลิกภาพที่ปรากฏคือ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เกรงเครียด ไม่กระตือรือร้น คอยฟังฟังผู้อื่น แต่จะมีลักษณะที่ดีบางอย่าง เช่น สุขภาพ มีสัมมาคารวะ ซื่อสัตย์ จงรักภักดี มีความรอบคอบระมัดระวัง ยอมผู้อื่น และเก็บตัว แต่ลักษณะทางจิตใจของเด็กพวกนี้มีปมด้อย ไม่ทัดเทียมเพื่อน ห้อถอย และไม่มีความคิดสร้างสรรค์ (จตุพร เฟิงชัย 2534: 99-101)

สรุปการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่บิดามารดาหรือบุคคลอื่นๆ ปฏิบัติต่อเด็กเพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กทั้งร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้เด็กมีสุขภาพกาย และทาง

จิตติ แนะนำสิ่งรอบตัว ฝึกรอบมให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ซึ่งหากเด็กได้รับการเลี้ยงดูที่ดีมี การแนะนำสิ่งดีก็จะทำให้มีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม ดังที่นักจิตวิทยาพัฒนาการ เชื่อว่าประสบการณ์ต่างๆ ที่เด็กได้รับจากการเลี้ยงดูจะมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพของ เด็ก ดังนั้นบิดา มารดา หรือผู้ที่เลี้ยงดูจึงมีส่วนสำคัญในการปลูกฝังบุคลิกภาพให้แก่เด็กและอบรม ให้เด็กแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมตามโอกาส (อมราวดี ณ อุบล 2544: 61)

5.1.2 สัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ

สัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ หมายถึง หมายถึง ความผูกพัน ความเกี่ยวข้องกับ กับเพื่อนต่างเพศ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542: 1170)

ชัยนาถ นาคบุปผา (2515: 19-20) ได้กล่าวถึง ลักษณะความสัมพันธ์กับ เพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นไว้ว่า เด็กวัยรุ่นทุกคนมักจะมีคำถามใจอย่างยิ่งในการปฏิบัติตัวให้เข้า กับเพื่อนต่างเพศ ต้องระวังอย่างมาก ด้วยเกรงว่าจะไม่เป็นที่ถูกใจซึ่งกันและกัน จึงเป็นสาเหตุทำให้ วัยรุ่นกังวลและหมกมุ่นอยู่กับปัญหาเหล่านี้ เขาจึงคิดเพื่อฝันเกี่ยวกับเรื่องรักๆ ใคร่ๆ ส่วนความเพื่อ ฝันจะเป็นไปในทำนองใดนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่เขาได้รับมา เช่น จากหนังสือ จากภาพยนตร์ จากที่ใครๆ ได้เห็น ในความรู้สึกของวัยรุ่นส่วนใหญ่ นั้น สิ่งที่เขาต้องการ คือการที่ได้เป็นที่รัก มีใคร รักจะเขา ส่วนเขาจะรักใคร่นั้น ไม่สำคัญ ขอให้ได้เป็นที่รักและได้รักซึ่งเขามักจะถือกันว่า นั่นคือ ชีวิตที่สมบูรณ์ แต่ต่อมาเมื่ออย่างเข้าสู่ผู้ใหญ่ เขามักจะคิดกันได้เองว่าความคิดเห็นและการกระทำ ที่แล้วมาของตนนั้นเป็นเรื่องเหลวไหล ซึ่งความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศตามช่วงวัยพัฒนาการ ในวัยรุ่นตอนปลาย คือ ทั้งชายและหญิงจะเริ่มมีความรักแบบหนุ่มสาวเมื่ออายุ 17 ปีขึ้นไป โดยช่วง มีความรักใหม่นั้น จะเป็นแบบเพื่อฝันลมๆ แล้งๆ แล้วต่อมาจะจริงจังและเริ่มมีเหตุผลมากขึ้น โดย จะสามารถพิจารณาความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศตามช่วงพัฒนาการตั้งแต่วัยทารกถึงวัยรุ่น ได้ดังนี้

วัยทารก   สนใจตนเอง

วัยเด็กตอนต้น   แสวงหาเพื่อนโดยไม่จำกัดเพศ

วัยเด็กตอนกลาง   เริ่มแยกเพศ เล่นกันเฉพาะในเพศเดียวกัน

วัยเด็กตอนปลาย   แสดงความเป็นอริกับเพื่อนต่างเพศ

วัยรุ่นตอนต้น   เด็กหญิงเริ่มให้ความสนใจเพื่อนต่างเพศ ทำคนให้ตั้งคูด

เพศตรงข้าม ขณะที่เด็กชายอาจมองเป็นเรื่องขบขันในการกระทำของเพื่อนหญิงวัยเดียวกันกับตน และยังรู้สึกเฉยๆ ยังไม่สนใจเพศตรงข้าม ต่อเมื่อเข้าวัยรุ่นระยะกลางๆ วัยรุ่นชายจึงเริ่มสนใจเรื่องนี้

วัยรุ่นตอนปลาย   ทั้งหญิงและชายจะเริ่มมีความรักแบบหนุ่มสาว เมื่ออายุ 17 ปีขึ้นไป โดยในช่วงมีความรักใหม่นั้น จะเป็นแบบเพื่อฝันลมๆ แล้งๆ แล้วต่อมาจะมาจริงจัง และ เริ่มมีเหตุผลมากขึ้น

ฟรอยด์ (อ้างใน ศรีเรือน แก้วกังวาน 2530: 35-37) กล่าวถึง พัฒนาการขั้น จิตกับเพศ ว่าพลังที่เป็นตัวเราให้คนเราประกอบกิจกรรมหรือแสดงพฤติกรรมต่างๆ คือ พลังเพศ และพลังก้าวร้าว ซึ่งแบ่งลำดับขั้นพัฒนาการเป็น 4 ขั้น คือ

1. ขั้นแสวงหาความสุขจากอวัยวะปาก (Oral Stage) เริ่มตั้งแต่แรกเกิดถึง 1 ขวบ เด็กต้องการความพึงพอใจจากการใช้การกิน ซึ่งได้จากคุณแม่ ความสุขที่ได้จากขั้นนี้จะถูก แทนที่โดยความรู้ที่ได้รับจากความรู้และสิ่งของ ความไม่พึงพอใจจะถูกแทนที่ด้วยการประชด ประชานและขัดแย้ง
2. ขั้นแสวงหาความสุขจากอวัยวะทวารหนัก (Anal Stage) เป็นช่วงวัย 1-2 ขวบทารกจะหาความสุขโดยการทำกิจกรรมที่ใช้ทวารหนัก ถ้าหากพัฒนาการขั้นนี้ไม่สมบูรณ์ เมื่อ โตขึ้นจะเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพที่เจ้าระเบียบ จู้จี้ พิถีพิถัน และรักความสะอาดอย่างมาก
3. ขั้นแสวงหาความสุขจากอวัยวะเพศปฐุมภูมิ (Phallic Stage) ช่วงวัย 3-5 ขวบเด็กมีความสุขและพึงพอใจกับการทำกิจกรรมเกี่ยวกับอวัยวะเพศ เช่น เล่นอวัยวะเพศของ ตนเองกิจกรรมนี้อาจทำให้พ่อแม่ตกใจ เมื่ออายุผ่านไป เด็กก็เลิกเล่นไปเอง การเล่นอวัยวะเพศ มีผลต่อพัฒนาการด้านอื่น ได้แก่ การสำนึกถึงเพศของตนอย่างลึกซึ้งว่าตนเป็นหญิงหรือชาย ต่อจากนั้น ก็เป็นการเลียนแบบบาททางเพศ คือ เลียนแบบผู้ใหญ่เพศเดียวกันตน ซึ่งตนรู้สึกรัก โกลัซิด และ สนิทสนม เป็นระยะที่เด็กชายจะติดแม่และเอาอย่างพ่อ ส่วนเด็กหญิงจะติดพ่อ และเอาอย่างแม่ ช่วงเวลานี้ ฟรอยด์ เชื่อว่า การรู้จักผูกกรักกับเพศตรงข้ามเริ่มต้นกำเนิดในเวลานี้เช่นกัน
4. ขั้นแสวงหาความสุขจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว (Latency Stags) ช่วงวัย 6-12 ขวบระยะนี้เด็กเริ่มพัฒนาชีวิตสังคมนอกครอบครัวจริง ดังนั้น เด็กจึงแสวงหาความพึงพอใจ จากการติดต่อกับผู้อื่นรอบตัวและเพื่อนร่วมวัย เพื่อนสนิทเป็นเพศเดียวกันมากกว่าคนต่างเพศทั้งนี้ เป็นการสืบเนื่องมาจากการเลียนแบบ และการเรียนแบบบาททางเพศ ต่อออกไปจากขั้น 3 ในช่วง เวลาระยะนี้เด็กเริ่มรู้จักใช้เหตุผล

มนุษย์ คือสัตว์สังคม ที่มีระเบียบแบบแผนการสร้างความสัมพันธ์กับต่าง เพศที่ซับซ้อน ทั้งนี้ เพราะมนุษย์เราไม่ได้ถูกกำหนดด้วยอิทธิพลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพียงอย่างเดียว แต่มนุษย์อยู่อยู่ภายใต้อิทธิพลของกรอบประเพณี ศาสนา วัฒนธรรมของสังคม ที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ด้วย

สุชาติ โสมประยูร และ วรณี โสมประยูร (2525: 64) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ ระหว่างเพศ หรือ ความสัมพันธ์ต่างเพศ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายกับเพศหญิงอัน เกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับเด็กวัยรุ่น ซึ่งอาจมีความหมายขอบเขตกว้างมาก โดยเน้นลักษณะที่สำคัญของชีวิตทั้ง 3 ด้านทางด้านร่างกาย

ทางจิตใจ และ ทางด้านสังคม รวมทั้งจะกล่าวถึงลักษณะแห่งความสัมพันธ์ ซึ่งเริ่มตั้งแต่การมีสัมพันธ์กันเพียงเล็กน้อย เช่น การรู้จักพูดคุยกันธรรมดาระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ไปจนกระทั่งสัมพันธ์กันมาก ๆ ถึงขั้นเรียกว่า เพศสัมพันธ์ หรือ การร่วมเพศความจำเป็นที่จะต้องมีความสัมพันธ์ต่างเพศ หรือ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ คือ

1. เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านจิตวิทยา กล่าวคือ การมีความสัมพันธ์ต่างเพศจะช่วยให้บังเกิดความพึงพอใจเพราะได้ชดเชยที่ตนขาด
2. เพื่อตอบสนองความต้องการทางชีวภาพ กล่าวคือ ความสัมพันธ์ต่างเพศเป็นจุดเริ่มต้นของการขยายเผ่าพันธุ์ เพื่อรักษาเผ่าพันธุ์ของตนไว้
3. เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคม กล่าวคือ มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ดังนั้น มนุษย์จะต้องปฏิบัติตามบรรทัดฐานที่สังคมกำหนดไว้ จึงสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ชัยวัฒน์ ปัจพงษ์ และคณะ (2524: 114)

ในการดำเนินชีวิตประจำวัน แม้จะไม่มีเรื่องเพศเข้ามาเกี่ยวข้องโดยตรงก็ตาม แต่เราก็จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ซึ่งอาจจะเรียกว่าเป็น มนุษย์สัมพันธ์ หรือ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ซึ่งจะนำไปตามข้อกำหนดทางวัฒนธรรมต่างๆ ที่สังคมใดๆ กำหนดเอาไว้เพื่อมนุษย์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

โดยทั่วไป ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ หรือความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามของหนุ่มสาวส่วนใหญ่สืบเนื่องจากความเจริญเติบโตพัฒนาการทางเพศตามวัยโดยตรง ซึ่งมีผลทำให้หนุ่มสาวในช่วงวัยรุ่นเริ่มมีความสนใจต่อเพศตรงข้ามและคิดใฝ่ฝันถึงการมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศและแสดงเป็นพฤติกรรมแห่งความสัมพันธ์ทางเพศออกมาในระดับต่างๆ เช่น การแสดงออกว่าชอบพอกัน รู้สึกรักกัน การถูกเนื้อต้องตัวกัน การแสดงความเป็นเจ้าของซึ่งกันและกัน จนถึงระดับสูงสุดของความสัมพันธ์ระหว่างเพศตามธรรมชาติ คือ การมีเพศสัมพันธ์ หรือการสืบพันธุ์ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสถาบันแรกของการเป็นสังคม คือการสร้างครอบครัว ถ้ากระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างเพศได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง และถูกต้องเหมาะสมกับเวลาและปัจจัยประกอบต่างๆ สิ่งนี้จะช่วยให้สังคมของมนุษย์เราดำรงอยู่ได้อย่างไม่เสื่อมถอย ดังนั้น เรื่องเพศ หรือ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศจึงเป็นสัจธาตุอย่างหนึ่งของคนเรา

5.1.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเพศเดียวกัน

สัมพันธภาพระหว่างบุคคลสามารถสร้างให้บุคคลมีความสัมพันธ์อันดีกับคนรอบข้าง ซึ่งการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต้องเริ่มจากตนเองก่อน เพื่อนำมาซึ่งการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่นดังนั้นการที่จะมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนจึงต้องมีการไว้วางใจ ยกย่องให้เกียรติ สนับสนุนให้การยอมรับซึ่งกันและกัน จึงจะทำให้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

ฟิลิปป์ และคณะ (ฟิลิทธิ ปทุมบาล 2532: 16 ; อ้างอิงจาก Philip and The Merrian 1966: 125) ได้ให้ความหมายว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึง ความสัมพันธ์หรือ การเกี่ยวข้องกันของบุคคลรวมทั้งความสัมพันธ์ทางสังคม อันจะนำมาซึ่งการพัฒนารูปแบบของ การมีส่วนร่วมต่อความคาดหวัง ความสัมพันธ์ทางอารมณ์และการปรับตัวทางสังคม

ซิกเกอร์ริง (ชมนุช บุญสิทธิ 2541: 11 ; อ้างอิงจาก CHickering 1969: 94) ได้ให้ความหมายว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึง การที่บุคคลมีความอดทนที่จะอยู่ร่วมกับ บุคคลอื่น และการเปลี่ยนแปลงจากการพึ่งพาตนเองไปสู่การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ซึ่งมีความอดทนที่ จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ได้แก่ การสามารถยอมรับความแตกต่างของบุคคลอื่นได้ และการมีความใจ กว้าง ส่วนการเปลี่ยนแปลงจากการพึ่งตนเองไปสู่การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ได้แก่ การไว้วางใจกัน การให้ความช่วยเหลือสนับสนุน การให้และการรับ

ศรีทับทิม พานิชพันธ์ (2527: 115-116) ได้ให้ความหมายว่า สัมพันธภาพ ระหว่างบุคคล หมายถึง ความผูกพันรักใคร่ ความสนิทสนมกลมเกลียว ความคุ้นเคยใกล้ชิดกันฉันท์ มิตรสัมพันธ์ภาพเกิดจากการติดต่อระหว่างบุคคลสองคน ซึ่งมีความในใจบางสิ่งบางอย่างร่วมกัน มี การสนทนาติดต่อใกล้ชิด สัมพันธภาพเป็นไปในทางที่ดี แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าการแสดงออก เป็นไปในทางที่เป็นศัตรู และผู้ตอบสนองมีความรู้สึกเป็นศัตรู ย่อมก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ไม่ดี

ชัยพร วิชชาวุธ (2530: 69) ได้ให้ความหมายว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคล เป็นพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ ได้ตอบระหว่างบุคคล มนุษย์อยู่เป็นสังคม การกระทำของมนุษย์แต่ละคนจึง สัมพันธ์กับการกระทำของคนอื่นๆ ในสังคม เกิดขึ้นทันทีเมื่อการกระทำของคนหนึ่งมีผลกระทบต่อ ผลกรรมที่อีกคนหนึ่งจะได้รับ

พะยอม ธัญรส (2540: 8) ได้ให้ความหมายว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน กับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อกันในห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การให้กำลังใจ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการร่วมมือกัน ในด้านวิชาการทั่วไป

ชมนุช บุญสิทธิ (2541: 12) ได้ให้ความหมายว่า สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลอันจะนำมาซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์กับ บุคคลอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งความรักใคร่ ความเข้าใจอันดีต่อกัน ได้แก่ การรู้จักและเข้าใจตนเอง ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เคารพในสิทธิของผู้อื่น รู้จักการให้และการยอมรับ ให้ความ ช่วยเหลือ สนับสนุน เมื่อบุคคลอื่นต้องการความช่วยเหลือ

พัชรี มะแสงสม (2544: 27) ได้ให้ความหมายว่า สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน

ในการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ในด้านการปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ห่วงใยซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน การให้ความช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันและร่วมมือระหว่างกันทั้งทางด้านวิชาการและด้านทั่วไป

จากความหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียนทั้งในด้านส่วนตัว และด้านการเรียน และเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ได้แก่ การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำกิจกรรมร่วมกันด้วยความรัก และความสามัคคี

แนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

สัมพันธภาพระหว่างบุคคลสามารถสร้างให้บุคคลมีความสัมพันธ์อันดีกับคนรอบข้าง ซึ่งการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต้องเริ่มจากตนเองก่อน เพื่อนำมาซึ่งการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

นพพร พานิชสุข (2522: 68-70) ได้เสนอแนะวิธีการที่พึงปฏิบัติต่อกันในการทำงานร่วมกับเพื่อน ดังนี้

1. ความเป็นผู้มีอิทธยาศัยไมตรีอันดีต่อกัน เป็นองค์ประกอบสำคัญและจำเป็นที่ต้องสร้างให้เกิดในการทำงานร่วมกัน ควรพูดคุยสนทนาด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ไพเราะ อ่อนหวานนุ่มนวลและยิ้มแย้มแจ่มใส
2. ความสามัคคีของหมู่คณะหรือเพื่อนร่วมงาน ความสามัคคีจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกแต่ละคนมีทัศนคติและความรู้สึกที่ดีต่อกัน เห็นความสำคัญของกันและกัน เห็นความสำคัญของกลุ่ม
3. ความเป็นผู้มีการออมชอมหรือตกลงกัน ในการทำงานร่วมกันนั้นเป็นเรื่องธรรมดาที่สมาชิกแต่ละคนอาจมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน อย่างไรก็ตามในการทำงานร่วมกันนั้นสมาชิกแต่ละคนควรระับฟังความคิดเห็นของคนอื่น มีเหตุผลเหนืออารมณ์และปราศจากอคติ
4. ความเป็นผู้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน พึ่งพาอาศัยกัน ดังคำโบราณว่า “น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า” เพราะชีวิตนี้ไม่แน่นอน วันหนึ่งข้างหน้าเราอาจจะต้องพึ่งพาอาศัยกัน โดยไม่รู้ตัวจึงไม่ควรมองข้ามเห็นว่าไม่มีความสำคัญ สิ่งใดที่เราพอจะให้ความช่วยเหลือได้ถ้าเรามีโอกาสก็ควรจะให้การช่วยเหลือกัน
5. ความมีอิสระ สมาชิกจะต้องมีอิสระในการคิด ในการแสดงความคิดเห็น ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่มีความแตกต่างกันทั้งตำแหน่ง สถานภาพ หรือบทบาท หรืออื่นๆ อาจทำให้มีการผูกขาดการใช้อำนาจหรือมีความเกรงใจกัน ซึ่งอาจทำให้สมาชิกที่ร่วมกันทำงานขาด

อิสระ ในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งความคิดเห็นเหล่านั้นอาจเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มก็ได้ ดังนั้น สมาชิกที่ทำงานร่วมกันควรจะตระหนักว่าสมาชิกแต่ละคนต่างก็มีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็น

6. เป็นผู้มีความจริงใจ คุณลักษณะข้อนี้ของสมาชิกจะก่อให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เรื่องขอความจริงใจในปัจจุบันเป็นสิ่งที่ค่อนข้างหาได้ยาก แม้ว่าทุกคนต่างก็เรียกร้อง แต่เรามักพบแต่ความอิจฉาริษยาแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น เพราะมนุษย์นั้นมีกิเลส คือ โภคะ โลภ หลง อันเป็นรากฐานที่ทำให้เกิดความจริงใจลดน้อยลง เพราะต่างคนต่างสวมหน้ากาก และแสดงละครเข้าหากัน ด้วยเหตุนี้ความจริงใจจึงเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในอันจะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานร่วมกัน

7. หลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์เพื่อนร่วมงาน การจะวิพากษ์วิจารณ์เพื่อนร่วมงานสมาชิกทุกคนจะต้องพึงระลึกว่าสักวันหนึ่งคำพูดจะต้องไปถึงหูของเพื่อนร่วมงาน และที่สำคัญไม่เป็นการยุติธรรมแก่เพื่อนร่วมงานถ้าเราด่วนวิพากษ์วิจารณ์ทั้ง ๆ ที่เราไม่รู้จักเขาดีพอ หรือได้ข้อมูลของเขามาผิด ๆ นอกจากนี้สมาชิกที่ทำงานร่วมกันไม่ควรจะนิโทษกันและกัน เพราะว่าการวิพากษ์วิจารณ์หรือแม้กระทั่งการนิโทษ มิได้ก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีหรือการร่วมมือร่วมใจกันแต่ประการใด

8. ยกย่องชมเชยเพื่อนสมาชิกที่ร่วมงานด้วยกันเมื่อมีโอกาสอันควร พฤติกรรมเช่นนี้เป็นสิ่งที่พึงประสงค์ของทุกคนแต่ไม่ควรทำพร่ำเพรื่อจนเกินไป การยกย่องชมเชยทั้งต่อหน้าและลับหลังด้วยความภาคภูมิใจและมีเหตุผลต่อเพื่อนร่วมงาน เป็นการสร้างกำลังใจให้แก่ผู้ถูกชม การจะขอความร่วมมือจากเพื่อนสมาชิกในการทำกิจกรรมต่างๆ ก็จะต้องชื่นชม

วิจิตร อวาทะกุล (2526: 148-152) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติต่อเพื่อนเพื่อให้เพื่อน ๆ มีความรู้สึกใคร่เห็นอกเห็นใจ และเชื่อถือศรัทธา ควรปฏิบัติดังนี้

1. เปิดฉากทักทายติดต่อกันก่อน เป็นการเริ่มสร้างความเป็นมิตรและความผูกพัน เป็นการให้ความสำคัญแก่เพื่อนก่อน ทำให้คนอื่นได้เห็นว่าตนมีความสำคัญ
2. มีความจริงใจต่อเพื่อน ทุกคนชอบความจริงใจต่อกัน ความสุจริตใจต่อบุคคลทำให้เป็นที่รักใคร่นับถือถ้าไม่จริงใจต่อกันการคบหาสมาคมจะเป็นไปได้ยาก และมีอุปสรรค
3. ควรหลีกเลี่ยงการนิโทษเพื่อน เพราะจะทำให้สูญเสียความเป็นเพื่อนไป เสื่อมความนิยมเลื่อมใส มีแต่ความระแวง เป็นการกระทำที่สังคมน่าเกลียดจึงควรที่จะหลีกเลี่ยง
4. อย่าชักทอดความผิดให้เพื่อน ในการทำงานร่วมกันความบกพร่องผิดพลาดย่อมเกิดขึ้นได้เสมอ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากหลายอย่าง อาจมาจากเพื่อน ตัวเรา เหตุการณ์ จึงควรแสดงความมีน้ำใจต่อกัน มิตรภาพความสัมพันธ์อันดีจึงเกิดขึ้นและแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

5. ยกย่องชมเชยเพื่อนในสิ่งที่สมควรเมื่อเพื่อนทำดี ให้กำลังใจ และสนับสนุนด้วยความจริงใจไม่เสแสร้ง หรือหาประโยชน์

6. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของเพื่อนด้วยความเต็มใจเสมอ เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีตามหลักสังคหวัตถุ คือ “อตฺถจริยา” ทำตนให้เป็นประโยชน์ในการทำงานต่างๆ แม้จะได้แบ่งภาระหน้าที่ความรับผิดชอบกันไปแล้วก็ตาม ถ้าเราได้ช่วยเหลืองานของเพื่อนที่ท้อแท้ ทำไม่ได้ในบางเรื่อง บางสถานการณ์ บางเวลา ก็จะเป็นการเกื้อกูลสร้างความร่วมมือต่อกัน

7. ให้เพื่อนได้ทราบในเรื่องที่ต้องรับผิดชอบ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยปรารถนาดี เป็นห่วงเป็นใยในความเป็นอยู่และอนาคตของเพื่อน ช่วยเหลือและชี้แจงให้เกิดความเข้าใจ เป็นการแสดงถึงความปรารถนาดีต่อเพื่อน

8. ฟังความคิดเห็นของเพื่อนๆ บ้าง ให้เกียรติกันโดยฟังเพื่อนแสดงความคิดเห็น แม้จะขัดกันหรือจะความคิดไม่ตรงกัน การไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นกัน ทำให้รู้สึกว่าเขาไม่มีความหมายต่อเพื่อนต่อกลุ่ม ไม่ได้รับการยกย่อง เป็นการทำลายมิตรภาพระหว่างเพื่อน ผู้นำหรือเพื่อนที่ชอบใช้อำนาจ ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ชอบให้ใครออกความคิดเห็น ชอบพูดให้คนอื่นฟังแต่ไม่ชอบฟังคนอื่นพูด จะทำให้ไม่กลมเกลียวกันในหมู่เพื่อน

9. หลีกเลี่ยงการทำตัวเหนือเพื่อน แม้จะมีความเหนือกว่าอยู่แล้วก็ตาม การคุยโต โอ้อวดทำให้ไม่มีใครอยากคบด้วย เข้ากับใครไม่ได้ ควรยึดคติอ่อนน้อมถ่อมตนเอาไว้ เพื่อที่จะรักษาสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนให้ยั่งยืน

10. ทำตนให้สมอดันเสมอปลาย การประพฤติดต่อกันฉันท์มิตรที่เคยปฏิบัติต่อกันมาแม้จะมีฐานะเปลี่ยนแปลงไปก็ตาม แต่ความเป็นเพื่อน ความเป็นกันเองก็ไม่เปลี่ยนแปลงไปด้วย

11. ใจกว้างและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อน จึงจะรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันไว้ได้ การแสดงน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันสิ่งของแก่เพื่อน ไม่เอาเปรียบ ไม่คอยจะเอาของผู้อื่นมาแต่ฝ่ายเดียว

12. พบปะสังสรรค์กับเพื่อนบ้างตามสมควร เป็นการรักษาความเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันมิตรภาพที่ขาดการติดต่อกัน ความห่างเหินทำให้ความไม่เข้าใจกันและกันเกิดขึ้นได้ จึงควรพบปะมิตรสหายบ้างตามความเหมาะสม

13. ให้ความเห็นอกเห็นใจช่วยเหลือเพื่อนในยามทุกข์ร้อนเท่าที่ทำได้ รู้จักเพื่อน เข้าใจเพื่อน เห็นใจเพื่อน ยอมให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ หรือแสดงความเห็นใจในยามทุกข์ร้อน

รวีวรรณ รุณชัย (2536: 90) กล่าวว่า นักเรียนวัยรุ่นจะเรียนรู้ ปรัชญาหรือ และเชื่อถือเพื่อนมากกว่าผู้ใหญ่และญาติพี่น้อง เมื่อสังคมกลุ่มเพื่อนดีนักเรียนก็จะได้รับอิทธิพลจากเพื่อนไปด้วย หากพฤติกรรมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนไม่ดีก็จะส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกาย จิตใจ และการเรียนรู้ของนักเรียน

พริยาภรณ์ ประเทืองเศรษฐ์ (2544: 27) กล่าวว่า การสร้างสัมพันธภาพในการคบเพื่อนเพศเดียวกัน และเพื่อนต่างเพศ สามารถพิจารณาได้จากพฤติกรรม ดังนี้

1. การรู้จักและเข้าใจตนเอง หมายถึง การรู้จักและเข้าใจความรู้สึกที่มีต่อตนเอง และเพื่อนเข้าใจพฤติกรรมของตนเองที่มีต่อเพื่อน และการแสดงพฤติกรรมต่อเพื่อน ได้อย่างเหมาะสมทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศกัน
2. การมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อน หมายถึง ความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อน ถือว่าเป็นเพื่อนที่น่าคบมีความยินดีเมื่อเพื่อนประสบความสำเร็จ
3. การสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน หมายถึง การรู้จัก และเข้าใจเพื่อน สามารถแสดงพฤติกรรมในการทักทายเพื่อน ได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดการยอมรับ และสัมพันธภาพที่ดีต่อกันรู้จักการให้และยอมรับ
4. ความสามารถในการทำงานร่วมกับเพื่อน หมายถึง ความรู้สึกที่สามารถร่วมทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การเล่นกีฬา กิจกรรมของชุมชน ทำงานกลุ่มในห้องร่วมกับเพื่อนด้วยความสบายใจและประสบความสำเร็จด้วยดี รวมทั้งเห็นประโยชน์ของบทบาทสมาชิกเป็นการเข้ากลุ่มและการทำงานกับเพื่อน

ธิดา จิตพานิชยางกูร (2550: 43) กล่าวว่า เพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากการแสดงออกถึงความจริงใจ รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน รู้จักแสดงความเห็นใจในยามเพื่อนเกิดความทุกข์หรือมีปัญหา รู้จักที่จะระงับอารมณ์และใช้เหตุผล วางตัวได้อย่างเหมาะสมที่ทัศนคติที่ดีกับหมู่คณะและยอมที่จะรับฟังความคิดของผู้อื่นจะช่วยสร้างให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทำให้มีความสุขในการเรียน มีความสุขในการมาโรงเรียน ทำให้นักเรียนมีสภาพทางอารมณ์และจิตใจที่ดีและมั่นคง

สรุปได้ว่าเพื่อนถือได้ว่ามีอิทธิพลมาก การแสดงออกในลักษณะต่างๆ ย่อมมีผลต่อสัมพันธภาพนั้น ไม่ว่าจะแสดงออกถึงความเห็นใจในยามเพื่อนเกิดความทุกข์หรือมีปัญหา รู้จักที่จะระงับอารมณ์และใช้เหตุผล การแสดงออกถึงความจริงใจ ทัศนคติที่ดีกับหมู่คณะ และยอมที่จะรับฟังความคิดของผู้อื่นจะช่วยสร้างให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนให้ยาวนาน เพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมาก การแสดงออกถึงความจริงใจ รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกัน

และกัน รู้จักแสดงความเห็นใจในยามเพื่อนเกิดความทุกข์หรือมีปัญหา รู้จักที่จะระงับอารมณ์และใช้เหตุผล วางตัวได้อย่างเหมาะสม มีการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม มีทัศนคติที่ดีกับหมู่คณะ และยอมที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นจะช่วยสร้างให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทำให้มีความสุขในการเรียน มีความสุขในการมาโรงเรียน ทำให้นักเรียนมีสภาพทางอารมณ์และจิตใจที่ดีและมั่นคง

5.1.4 การเห็นคุณค่าในตนเอง

การเห็นคุณค่าในตนเอง มาจากคำ ในภาษาอังกฤษว่า “Self – Esteem” นักวิชาการบางท่านใช้คำว่า “ความภาคภูมิใจในตนเอง” และบางท่านใช้คำว่า “อัตคุณทัศน” (ประดินันท์ อุปรมัย 2544: 146) สรุปความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเอง(ประดินันท์ อุปรมัย 2544 และชยาพร ลีประเสริฐ 2536) ได้ว่า เป็นการเห็นความดีของสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับตนเองซึ่งรวมถึงผลสัมฤทธิ์ ความเป็นอยู่ที่ดีและสุขภาพ ตลอดจนมีความคิดว่าตนมีคุณค่าในสังคมเกียรติยศศักดิ์ศรีเป็นผู้ได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลอื่นได้รับความสนใจใส่ใจมีความสำคัญเป็นที่ยกย่องชมเชยของบุคคลอื่น การเห็นคุณค่าในตนเองจึงเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบุคคลที่นักแนะแนวควรให้ความสำคัญ เนื่องจากมีผลการวิจัยที่พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะต่างๆ หลายประการ อาทิ ความเชื่อมั่นในตนเอง (นิพนธ์ แจ่มเยี่ยม 2519) วุฒิภาวะทางอารมณ์ (สุใจ ตั้งทรงสวัสดิ์ 2532: 29) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Rubin, Dorle and Sandidge, 1977) และส่งผลต่อความมุ่งมั่นมาตปรารถนาทางการศึกษา (ศศิกานต์ ธนะโสธร 2529: 40-41)

การเห็นคุณค่าในตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นคำศัพท์ภาษาไทยที่ใช้แทนคำว่า Self – Esteem นอกจากนี้ยังมีผู้ใช้คำในภาษาไทยอื่นๆ อีก ได้แก่ ความรู้สึกภาคภูมิใจ (เกียรติวรรณ อมาตยกุล, 2527 ,นภาพร พุ่มพฤษ, 2529, นงลักษณ์ ประเสริฐ 2537) ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง (สุใจ ตั้งทรงสวัสดิ์, 2531, จันทรฉาย พิทักษ์ศิริกุล, 2532, พรทิพย์ ใจงาม, 2535) การยอมรับนับถือตนเอง (หลุย จำปาเทศ, 2533) และอัตคุณทัศน (ประดินันท์ อุปรมัย, 2544) จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง มีผู้ให้คำจำกัดความไว้หลายท่านดังนี้

คูเปอร์สมิธ (Coopersmith 1981: 5) ให้ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองว่า เป็นการประเมินคุณค่าของตนเอง แสดงถึงทัศนคติทั้งทางบวกและทางลบ เป็นการตัดสินคุณค่าแห่งตน ทำให้นักกลนั้นรู้สึกว่าคุณมีความสามารถ ความสำคัญ ประสบความสำเร็จ และมีคุณค่า ซึ่งสังเกตได้จากคำพูด และการประพฤติที่แสดงออก

ริชาร์ด- อมานโต้ แพทริเซีย เอ (มาลี นันทสาร 2541: 61) ให้ความหมายไว้ของการเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง การประเมินผลคุณค่าที่บุคคลกำหนดให้กับตัวเอง โดย

สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่เป็นที่ยอมรับหรือไม่ยอมรับ ตลอดจนการแสดงถึงความเชื่อในตนเอง
ว่าเป็นผู้มีความสามารถ มีความสำคัญ มีคุณค่า และประสบความสำเร็จ

ประดิลันท์ อุปรมย์ (2544: 147) ให้ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเอง
ว่า หมายถึง การเห็นความดีของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ซึ่งรวมถึงความรอบรู้ ผลสัมฤทธิ์
ความเป็นอยู่ที่ดี และสุขภาพ

จากการศึกษาความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถสรุปได้ว่า
การเห็นคุณค่าในตนเองหมายถึง ความเชื่อหรือความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเอง มีความเคารพ และ
ยอมรับในตนเองว่ามีความสำคัญ มีความสามารถและใช้ความสามารถที่มีอยู่กระทำการต่าง ๆ ให้
ประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยได้รับการยอมรับจากบุคคลในสังคมขณะนั้นการเห็น
คุณค่าในตนเองก็จะทำให้มีการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

5.1.5 เจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ

พฤติกรรมของมนุษย์ส่วนหนึ่งที่แสดงออกนั้นเกิดจากเจตคติเพราะเจตคติ
คือความรู้สึก หรือ ท่าทางที่บุคคลมีต่อวัตถุ สิ่งของหรือสถานการณ์ต่างๆ เป็นไปในทำนองที่พึงพอใจ
หรือไม่เห็นด้วยไม่เห็นด้วย เจตคติเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ในชีวิตของบุคคล แนวโน้ม
ที่บุคคลรับมาหรือเรียนรู้กลายเป็นแบบอย่างในการแสดงออก

1) *เจตคติ* ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Attitude ซึ่งตามความหมาย
ของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายถึง ท่าที หรือ ความรู้สึกของบุคคลต่อ
สิ่งใดสิ่งหนึ่งนอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายเจตคติไว้ดังนี้

โสภา ชูพิกุล และอรทัย ชื่นมณุษย์ (2518: 26) ได้กล่าวว่า เจตคติเป็น
ระบบที่ต่อเนื่องกัน ซึ่งรวมถึงส่วนของการรับรู้รู้สึกและแนวโน้มเกี่ยวกับสิ่งของหรือความ
คิดเห็นต่างๆ และความรู้สึกอาจเกี่ยวกับอารมณ์ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความเชื่อและแนวโน้มด้วย

สุโท เจริญสุข (2519: 39) กล่าวว่าไว้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกของคนเรา
ที่มีความคิดเห็นต่อสิ่งต่างๆรอบตัว ซึ่งมุ่งเฉพาะในด้านความรู้สึกว่า ชอบ หรือ ไม่ชอบ เห็นด้วย
หรือไม่เห็นด้วย

สุณีย์ ชีรดากร (2525: 153) กล่าวว่าไว้ว่า เจตคติเป็นสภาพเป็นสภาพทาง
จิตใจที่เกิดจากประสบการณ์อันทำให้บุคคลมีท่าทีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในลักษณะหนึ่ง อาจแสดง
ออกมาในทางที่ไม่พอใจหรือพอใจ ก็ได้

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณย์ (2538: 230 – 231) กล่าวว่า เจตคติเป็นความ
พร้อมของร่างกายและจิตใจ ที่มีแนวโน้มจะตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือ สถานการณ์ใด ๆ ด้วยการ
เข้าหา หรือ ถอนตัว โดยแบ่งเจตคติออกเป็น 2 ประเภท

1. เจตคติทางบวก หรือ เจตคติที่ดี หมายถึง แนวโน้มของอินทรีย์ที่จะเข้าหาสิ่งเร้า หรือ สถานการณ์นั้น ๆ เนื่องจากความชอบหรือความพอใจ

2. เจตคติทางบวก หรือ เจตคติที่ดี หมายถึง แนวโน้มของอินทรีย์ที่จะถอยหนีจากสิ่งเร้า หรือ สถานการณ์นั้น ๆ เนื่องจากความไม่ชอบหรือความไม่พอใจ

พรณี ชูทัย (2538: 195) กล่าวว่า เจตคติ (Attitude) เป็นเรื่องของความรู้สึก ทั้งที่พอใจและไม่พอใจ ที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละบุคคลตอบสนองต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันไป

อัลพอร์ต (Allport 1935: 272) กล่าวว่า เจตคติ คือ สภาวะความพร้อมด้านจิตใจ และความคิด ในการแสดงออกที่เกิดจากการจัดระบบโดยอาศัยประสบการณ์ในอดีต ซึ่งเป็นความพยายามในการกำหนดทิศทางของพฤติกรรมที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการตอบสนองของแต่ละบุคคลต่อวัตถุ หรือ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เขาเกี่ยวข้องกับ

ฮิลล์การ์ด (Hillgard 1962: 564) กล่าวว่า เจตคติ เป็นการแสดงพฤติกรรม หรือความรู้สึกในทางเข้าหาหรือหนีห่างจากวัตถุ สิ่งของ แนวความคิด หรือ สถานการณ์ใดๆ และมีความพร้อมที่จะตอบสนองในทางที่เอนเอียงในลักษณะเดิม เมื่อได้พบสิ่งดังกล่าวนั้นอีก

กู๊ด (Good 1973: 48) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งซึ่งอาจเป็นการสนับสนุนหรือคัดค้าน สถานการณ์บางอย่าง บุคคล หรือ สิ่งใด ๆ เช่น รัก เกลียด หรือ กลัว หรือ ไม่พอใจเล็กน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น ๆ

เคนด์เลอร์ (Kendler 1974: 578) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความพร้อมของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าในสังคมแวดล้อม หรือเป็นความโน้มเอียงที่จะแสดงพฤติกรรมที่สนับสนุนหรือคัดค้าน ประสบการณ์ บุคคล สถานบัน ตลอดจนแนวคิดบางอย่าง การแสดงออกของเจตคติโดยอาศัยพฤติกรรมแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การแสดงออกในลักษณะที่เห็นด้วย ฟังพอใจ ชอบ กับ ไม่เห็นด้วย ไม่ฟังพอใจ ไม่ชอบ ซึ่งคำจำความทั้งสองนี้นิยมใช้กันในแง่ที่เป็นปฏิกิริยาตอบสนองความรู้สึก หรือ อารมณ์รวมอยู่ด้วย ซึ่งสามารถขยายความได้เป็น 2 ลักษณะ

1. เจตคติที่มีความหมายที่ครอบคลุมมากกว่าความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบเท่านั้น ความจำเกี่ยวกับประสบการณ์ในอดีตที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ จินตนาการภายในจิตใจของบุคคลและลักษณะอื่นๆอีกหลายประการในกระบวนการรับรู้ การคิด ซึ่งย่อมมีความสำคัญต่อการวางรูปแบบของเจตคติด้วย

2. เจตคติมีหน้าที่ส่งเสริมการทำงานที่สำคัญสำหรับบุคคลผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เจตคติไม่ได้มีอยู่ในสังคมที่ว่างเปล่า แต่เจตคติมีการพัฒนาขึ้นมาจากเหตุผลที่สำคัญและช่วยส่งเสริมในหน้าที่การทำงานต่าง ๆ เช่น เจตคติเป็นตัวการให้เกิดพฤติกรรม

ที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และหลีกเลี่ยงจากเหตุการณ์ที่น่ารังเกียจ ขณะเดียวกันเจตคติก็เป็นผู้ช่วยแต่ละบุคคลในขบวนการอันซับซ้อนเกี่ยวกับข้อมูลทางสังคม ฉะนั้น เมื่อเจตคติอย่างหนึ่งถูกสร้างขึ้น มันก็จะช่วยให้บุคคลในการตีความหมายข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ และนำไปสู่การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพมากกว่ากรณีอื่น ๆ

สรุป เจตคติ คือ ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดๆ ที่เกิดขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเรานั้น

2) องค์ประกอบของเจตคติ

ดูซา จันท์เนม (2539: 242 – 243) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของเจตคติมีอยู่ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) คือ ความรู้หรือความเชื่อถือของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากบุคคลมีความรู้หรือเชื่อว่าสิ่งใดดีก็มักจะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Feeling Component) คือ ความรู้สึกของบุคคลซึ่งมีอารมณ์เกี่ยวข้องอยู่ด้วย หากบุคคลมีความรู้สึกรัก หรือชอบพอใจ บุคคลใด หรือ สิ่งใดก็จะเกิดเจตคติที่ดีต่อบุคคลนั้นด้วย

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Action Tendency Component) คือ ความโน้มเอียงที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมตอบโต้อย่างหนึ่งออกมา พฤติกรรมที่เขาแสดงออกมานั้นเกิดจากความรู้และความรู้สึกที่เขามีอยู่เกี่ยวกับวัตถุ เหตุการณ์ หรือบุคคลนั้น ๆ นั่นเอง

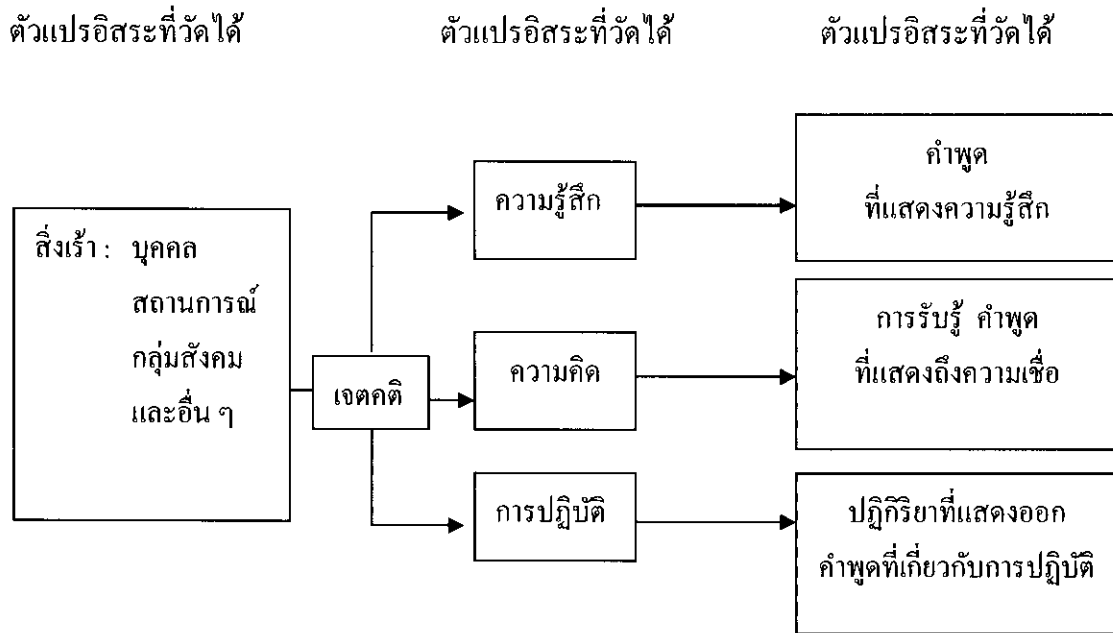
องค์ประกอบของเจตคติทั้ง 3 ด้านนี้ จะต้องมีความสอดคล้องกัน ถ้าองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงก็จะทำให้เจตคติของบุคคลเปลี่ยนแปลงด้วย ซึ่ง Kelman (1967: 469-471) ได้กล่าวว่า กระบวนการ 3 ประการที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ คือ

1. การยินยอม จะเกิดขึ้นเมื่อ บุคคล ยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่นปฏิบัติต่อตนในทางที่ตนต้องการหรือพอใจ

2. การลอกเลียนแบบ จะเกิดจากการที่บุคคลนั้น ๆ ยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่นเพราะต้องการสร้างพฤติกรรมของตนขึ้นให้เหมือนกับบุคคลอื่นในสังคม เพื่อที่จะติดต่อกับหรือเพื่อมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ดี

3. การที่บุคคลยอมรับอิทธิพลหรือพฤติกรรมต่างๆ เพราะสิ่งเหล่านั้นเหมาะสมกับระบบค่านิยมที่มีอยู่ในตัวเอง

Triandis (1971: 3) ได้สรุปองค์ประกอบของเจตคติเป็นแผนภูมิไว้ดังนี้

ภาพที่ 2.2 แผนภูมิ 1 องค์ประกอบเจตคติตามแนวคิดของ Triandis

จากแผนภูมิ แสดงว่า เจตคติมียองค์ประกอบเป็นตัวแปรร่วมในแบบของความรู้สึกความคิด และการปฏิบัติ ซึ่งวัดได้จากการจัดสิ่งเร้าให้แสดงเจตคติออกมาในรูปพฤติกรรมออกมาในของพฤติกรรมต่าง ๆ

3) แหล่งที่มีอิทธิพลต่อการเกิดและการเปลี่ยนแปลงเจตคติ มี 4 แหล่ง คือ ครอบครัวยุอื่นที่บุคคลพบปะด้วย สื่อมวลชน และประสบการณ์ทางตรงกับที่หมายของเจตคติ

(1) ครอบครัวยุอื่น เป็นแหล่งสำคัญต่อการเกิดและการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคล โดยเฉพาะในช่วงที่บุคคลอยู่ในวัยเด็ก พ่อแม่จะเป็นสมาชิกที่มีอิทธิพลมากต่อเด็กเพราะเป็นผู้ถ่ายทอดความเชื่อ เจตคติ และค่านิยมต่างๆ ให้กับเด็กทั้งโดยเจตนา

(2) ผู้คนที่พบปะด้วย ในกรณีของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่นั้นอาจพิจารณา 2 กลุ่ม คือ เพื่อนของนักเรียน รวมทั้งรุ่นพี่ และรุ่นน้อง และ ครู-อาจารย์

(3) สื่อมวลชน เป็นอีกแหล่งสำคัญหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเกิด และการเปลี่ยนแปลงเจตคติของนักเรียน และผู้รับสื่อ ในด้านอิทธิพลของการโฆษณาทางสื่อมวลชน

(4) ประสบการณ์ทางตรงกับที่หมายของเจตคติ เจตคติที่เกิดจากการที่บุคคลได้มีประสบการณ์ทางตรงกับที่หมาย เป็นเจตคติที่เกิดขึ้นโดยทางอ้อม การที่เคยมี

ประสบการณ์ทางตรงกับที่หมายก็เป็นหนทางตรงกับที่หมาย เป็นเจตคติต่อที่หมายได้ ในอีกด้านหนึ่งหากบุคคลเคยมีเจตคติต่อที่หมายหนึ่งที่เกิดขึ้น โดยทางอ้อม เช่น เกิดจากการได้ยินได้ฟังจากผู้อื่น หรือได้ชมทางโทรทัศน์ ประสบการณ์ตรงอาจตอกย้ำเจตคติเดิมของเขาหรือเปลี่ยนแปลงเจตคติเดิมของเขาไปในทางบวกหรือทางลบได้

สรุป เจตคติเกิดจากแหล่งที่สำคัญ 4 แหล่ง คือ ครอบครัว ผู้อื่นที่พบปะ สื่อมวลชน และประสบการณ์ตรง ซึ่งแต่ละแหล่งมีผลต่อการเกิดเจตคติต่างกันไป โดยเฉพาะครอบครัว พ่อแม่จะมีอิทธิพลต่อเด็กมากเพราะเป็นผู้ถ่ายทอดความเชื่อ เจตคติ และค่านิยมต่างๆ และผู้อื่นที่พบปะด้วย เนื่องจากเด็กจะรับหรือเลียนแบบจากเพื่อนหรือผู้ที่พบปะที่เขาศรัทธา ส่วนสื่อมวลชนก็เป็นแหล่งสำคัญในการเปลี่ยนแปลงเจตคติในด้านอิทธิพลของการโฆษณาทางสื่อมวลชน รวมทั้งประสบการณ์ทางตรงที่ได้รับก็อาจตอกย้ำเจตคติเดิมของเขาหรือเปลี่ยนแปลงเจตคติเดิมของเขาไปในทางบวกหรือทางลบได้

5.2 ลักษณะพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

ลักษณะพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมเป็นสิ่งที่ช่วยให้วัยรุ่นมีความรู้ความเข้าใจและมีจิตสำนึกที่ดีและถูกต้องในเรื่องเพศ ซึ่งมีดังนี้

1. เรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติของทุกคนและเป็นส่วนที่ดีของชีวิต
2. ทุกคนมีความรู้สึกทางเพศ มีการแสดงออกต่อการกระตุ้นทางเพศ
3. เรื่องเพศนั้นครอบคลุมทั้งความรู้เรื่องสรีระ จริยธรรม ภาวะทางจิตวิญญาณ สังคม จิตวิทยา และอารมณ์
4. ต้องตระหนักถึงศักดิ์ศรีและคุณค่าของตัวเอง
5. ในสังคมที่อยู่ร่วมกันแต่ละคนจะแสดงออกในเรื่องเพศที่แตกต่างกัน
6. ต้องยอมรับภาวะทางเพศ ความหลากหลายในความเชื่อ และค่านิยมทางเพศที่แตกต่างกัน
7. ความสัมพันธ์ทางเพศไม่ควรเกิดจากการกดดัน ช่มชู้ หรือแสวงหาประโยชน์
8. ความสัมพันธ์ทางเพศควรอยู่บนรากฐานของความไว้วางใจความซื่อสัตย์ และให้เกียรติกัน
9. เด็กๆ ทุกคนควรได้รับความรักและการดูแลเอาใจใส่
10. ความสัมพันธ์ทางเพศที่เกิดขึ้นเมื่อตนเองยังไม่พร้อมหรือก่อนวัยอันควร ย่อมมีผลกระทบตามมา
11. ทุกคนมีสิทธิและมีความรับผิดชอบในการดำเนินวิถีชีวิตทางเพศของตน

12. สังคมจะได้ประโยชน์ถ้าเด็กๆ สามารถพูดคุยเรื่องราวเพศกับพ่อแม่ และผู้ใหญ่ด้วยความเชื่อถือ

13. ความสนใจในเรื่องเพศเป็นกระบวนการพัฒนาการทางเพศของเด็กเพื่อเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่

14. พฤติกรรมทางเพศที่เกินวัย จะทำให้มีความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูง

15. การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการหลีกเลี่ยงโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์

16. วัยรุ่นที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ควรจะได้รู้ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทางการแพทย์

17. ถ้าจะมีเพศสัมพันธ์ต้องเป็นเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

18. ถ้าจะมีเพศสัมพันธ์ต้องเป็นเพศสัมพันธ์ที่รับผิดชอบ

19. ผู้หญิงต้องรักษานวลสงวนตัวและมีความเป็นกุลสตรี ปัจจุบันมีวัยรุ่นหญิงจำนวนมากไม่น้อยที่ไม่รักษานวลสงวนตัวและขาดความเป็นกุลสตรี ทั้งนี้เพราะสังคมเปลี่ยนไป อิทธิพลจากสื่อ การเลียนแบบ

20. ผู้ชายต้องมีความเป็นสุภาพบุรุษ

21. ต้องมีความละเอียดและเกรงกลัว

5.2.1 พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย

พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย มีดังนี้

1) การปรับตัวทางเพศ

(1) การปรับตัวทางด้านร่างกาย

(2) การปรับตัวทางด้านจิตใจ

2) การวางตัวต่อเพศตรงข้าม

(1) การปฏิบัติตนของผู้ชาย

1. ไม่ล่วงเกินทางกายต่อฝ่ายหญิง

2. ไม่ล่วงเกินทางวาจาต่อฝ่ายหญิง

3. ไม่พูดหลอกลวงให้ฝ่ายหญิงตายใจหรือเชื่ออย่างสนิทใจแล้วก็

หลอกให้มีเพศสัมพันธ์ด้วย

4. ควรวางตนให้เหมาะสมและเป็นที่น่าไว้วางใจแก่ฝ่ายหญิง

5. ผู้ชายเป็นเพศที่แข็งแกร่งกว่า ควรดูแลปกป้องให้ฝ่ายหญิง

6. ควรให้ความช่วยเหลือฝ่ายหญิงเท่าที่ตนเองจะกระทำได้

(2) การปฏิบัติตนของผู้หญิง

1. ไม่ควรแสดงท่าทำให้เห็นว่าชอบผู้ชายเป็นอย่างมาก
2. ไม่ควรอยากได้ของกำนันจากฝ่ายชายบ่อยๆ โดยไม่มีเหตุผล
3. ไม่ควรอยู่ในที่ลับหูลับตาตามลำพังสองต่อสอง
4. ไม่ควรไปเที่ยวเตร่กันตามลำพังในสถานที่ที่จะทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและเสียหายได้
5. ไม่ควรยินยอมให้ผู้ชายถูกเนื้อต้องตัวเกินความจำเป็น
6. ในการวางตัวต่อฝ่ายชายโดยทั่วไปนั้น ต้องคำนึงถึงความเป็นกุลสตรีของผู้หญิงว่าจะปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะเหมาะสม

5.2.1 ค่านิยมที่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย

- 1) ทั้งผู้ชายและผู้หญิงควรมีสิทธิ และศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันตามหลักสิทธิมนุษยชน
- 2) ผู้ชายควรให้เกียรติ และช่วยปกป้องอันตรายแก่ฝ่ายหญิง
- 3) การแสดงความสนใจต่อเพศตรงข้าม ควรปฏิบัติตามจารีตประเพณีของสังคม
- 4) ไม่ควรถือโอกาสถูกเนื้อต้องตัวเพศตรงข้ามด้วยเจตนาที่จะล่วงเกิน
- 5) ไม่ประพฤติตนหรือแต่งตัวแบบยั๊กิเลส
- 6) ควรปฏิบัติตนเกี่ยวกับเรื่องเพศและพฤติกรรมทางเพศให้ถูกต้องตามลัทธิหรือศาสนาที่ตนเคารพนับถือ
- 7) การเลือกคู่ครองจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ
- 8) การที่จะอยู่กินฉันสามีภรรยาจะต้องเข้าพิธีแต่งงานให้ถูกต้องตามจารีตประเพณีอันดีงามของสังคมไทย
- 9) การแสดงพฤติกรรมทางเพศระหว่างสามีภรรยาเป็นกิจกรรมส่วนตัวจะต้องกระทำโดยความเหมาะสมและถูกกาลเทศะ
- 10) ควรมีการจดทะเบียนสมรส
- 11) ไม่ควรมีพฤติกรรมทางเพศแบบน่าละอาย
- 12) คู่สามีภรรยาควรยึดค่านิยมแบบมีสามีและภรรยาเพียงคนเดียว

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

6.1 งานวิจัยภายในประเทศ

วิมลลักษณ์ ชูชาติ (2534) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความเป็นชายของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งการศึกษาพบว่า สัดส่วนของนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิงที่ได้คะแนนทดสอบความเป็นชายอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน นักเรียนวัยรุ่นหญิงที่อยู่ในระดับชั้นต่างกัน จะมีความเป็นชายต่างกัน รวมถึงนักเรียนวัยรุ่นชายที่อยู่ในโรงเรียนชาย และนักเรียนวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนสหศึกษามีความเป็นชายมากกว่านักเรียนในโรงเรียนหญิงล้วน

ประภาพร โอภาสวัสด์ (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักเรียนกับแรงจูงใจในสังคมในด้านเพศของนักเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการไปเที่ยวสถานเริงรมย์ การอ่านหนังสือที่เร้าอารมณ์เพศ และการดูภาพยนตร์เร้าอารมณ์ทางเพศ และเพศชายมีพฤติกรรมทางเพศไม่ว่าจะเป็นการจับมือถือแขนการกอดจูบหรือการร่วมเพศในสัดส่วนที่สูงกว่าเพศหญิง นอกจากนี้ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมทางเพศสูงกว่าอีกด้วย จึงสรุปได้ว่าเพศของนักเรียนมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อพฤติกรรมทางเพศ

จรรยา ดวงแก้ว (2539: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดกรุงเทพมหานคร เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักเรียนกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่า เพศของนักเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับคะแนนเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ในแต่ละพฤติกรรมเสี่ยง พบว่า เพศมีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการไปเที่ยวสถานเริงรมย์ การอ่าน หนังสือที่กระตุ้นอารมณ์เพศ การดูภาพยนตร์กระตุ้นอารมณ์เพศ และการกอดจูบกับคูรักหรือเพศตรงข้าม

ประภาพรรณ สุวรรณ และคณะ (2541: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนไทย ผลการศึกษา พบว่า ผลการเรียนรู้มีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.50 จะมีพฤติกรรมการดื่มมากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยมากกว่า 2.50

ทวีวรรณ ชาลีเคลือ (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า การหนีเรียนหรือการถูกพักการเรียนมีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

อรอุษา จันทรวีรุจ (2544: 118) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยกว่า 2.00 มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงถึงร้อยละ 79.7 ในขณะที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง 2.00-3.00 และมากกว่า 3.00 พบเพียงร้อยละ 62.3 และ 59.3 ตามลำดับ และพบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เคยไปเที่ยวสถานเริงรมย์ร้อยละ 80.9 เคยไปเที่ยวสถานเริงรมย์ร้อยละ 19.1 และเมื่อพิจารณากลุ่มที่เคยไปเที่ยวสถานเริงรมย์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยไปเที่ยวสถานเริงรมย์ มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 24.4 ในขณะที่กลุ่มไม่เคยไปเที่ยวสถานเริงรมย์มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 1.9

ฉินฉินันท์ วิชัยรัมย์ (2545: 102) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.00 มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง 2.01-4.00

สหภาพ พูลเกษตร (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 367 คน เป็นชาย 168 คน และเป็นหญิง 199 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า ตอนที่ 1 พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 367 คน พบว่า ร้อยละ 57.22 ยังไม่มีคนรักหรือแฟน มีกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว ร้อยละ 13.08 ในกลุ่มตัวอย่างที่เคยมีเพศสัมพันธ์การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมากที่สุดเมื่ออายุระหว่าง 14-15 ปี ร้อยละ 48.98 มีเพศสัมพันธ์กับคนรัก/แฟน ร้อยละ 73.47 สาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเป็นไปด้วยความสมัครใจ ร้อยละ 71.43 การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกจะไม่มีการใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 65.31 กลุ่มตัวอย่างมีคู่ มากกว่า 1 คน นักเรียนชายมีเพศสัมพันธ์กับคนรักแฟน หรือเพื่อนสนิทจะไม่ใส่ถุงยางอนามัย ร้อยละ 87.88 เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการจะใส่ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ร้อยละ 42.42 นักเรียนชายที่เคยมีเพศสัมพันธ์เคยมีเพศสัมพันธ์ทางปากหรือทวารหนักกับผู้ชายด้วยกัน ร้อยละ 6.06 และใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง นักเรียนหญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์มีการตั้งครรรค์จากการมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 6.25 และปฏิบัติตัวภายหลังการตั้งครรรค์โดยทำแท้งกับหมอเถื่อน กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีเพศสัมพันธ์จะดื่มสุราเป็นบางครั้งก่อนการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 25.64 และการมีเพศสัมพันธ์

ภายหลังการคืบสุราจะไม่ใช้ถุงยางอนามัย

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศลักษณะทางจิตสังคมที่เป็นปัจจัยก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ 3 ด้าน ดังนี้ ด้านครอบครัว กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 64.31 มีสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวรักใคร่กันดีและไม่ปรึกษาปัญหาทางเพศกับใครเลยในครอบครัว ร้อยละ 46.59 ด้านกลุ่มที่มีอิทธิพลการปรึกษาเรื่องเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่สนิทสนมส่วนใหญ่ จะปรึกษาเพื่อนรุ่นเดียวกันร้อยละ 32.78 บุคคลที่เคยมีเพศสัมพันธ์สาเหตุการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก และบ่อยครั้งที่สุดกับคนรักร้อยละ 22.45 เคยถูกเพื่อนชวนในเที่ยวสถานเริงรมย์หรือสถานบริการทางเพศร้อยละ 58.86 เพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการไปเที่ยวสถานเริงรมย์หรือสถานบริการทางเพศร้อยละ 52.86 ด้านสังคม สถานที่พักอาศัยไม่ได้ใกล้เคียงกับสถานเริงรมย์หรือสถานบริการทางเพศ ร้อยละ 77.67 กลุ่มตัวอย่างไม่ได้ทำงานในสถานเริงรมย์ร้อยละ 99.18 แต่เคยไปเที่ยวสถานเริงรมย์หรือสถานบริการทางเพศร้อยละ 71.66 จำนวนครั้งของการไปเที่ยวสถานเริงรมย์หรือสถานบริการทางเพศส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1-2 ครั้ง/เดือน เมื่อมีเวลาว่างกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีกิจกรรมที่ชอบทำมากที่สุด คือ ดูโทรทัศน์ร้อยละ 26.82 การรับรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่ได้รับรู้เรื่องเพศสัมพันธ์จากสื่อภาพยนตร์ สื่อวีดีโอ/ซีดี ร้อยละ 20.38 และร้อยละ 19.37

พนอวดี จันทนา (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในชุมชนเกาะสมุยพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในชุมชนเกาะสมุย ผลการวิจัย 1) การควบคุมตนเองอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ในครอบครัว อยู่ในระดับดีความคิดเห็นต่อการใช้บริการสถานเริงรมย์ความคิดเห็นต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนอยู่ในระดับกลางและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ อยู่ในระดับน้อย 2) นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยและประสบการณ์ในการใช้บริการสถานเริงรมย์ที่ต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายที่ได้รับต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน 3) การควบคุมตนเองความคิดเห็นต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนและความคิดเห็นต่อการใช้บริการในสถานเริงรมย์เป็นตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ได้ร้อยละ 33.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยสถานเริงรมย์และสื่อที่กระตุ้นอารมณ์เพศนักเรียนต้องตระหนักและมีทักษะในการควบคุมอารมณ์ตนเองมากขึ้น การจัดโปรแกรมการฝึกอบรมการควบคุมตนเองเป็นแนวทางการป้องกันปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน

สัมพันธ์ เวียงสงค์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยส่วนบุคคลบทบาททางเพศกับ พฤติกรรมการเผชิญปัญหาในการทำงาน : กรณีศึกษาพนักงานระดับปฏิบัติการในระบบรถไฟฟ้าใต้ดิน เป็นการศึกษาในสาขาวิชา จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการเผชิญปัญหาในการทำงานของพนักงานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และบทบาททางเพศ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน 536 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วนของตำแหน่งงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล แบบสอบถามบทบาททางเพศ และแบบสอบถามพฤติกรรมการเผชิญปัญหาในการทำงาน สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ร้อยละ t-test และค่า F-test

ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่มีอายุ สภาพการสมรสและประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเผชิญปัญหาในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ.05 และพนักงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเผชิญปัญหาในการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กองแก้ว ช้วนบุญหลิม (2551) พฤติกรรมทางเพศของพนักงานในโรงงาน อุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า

1. พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพฤติกรรมทางเพศอยู่ในระดับปานกลาง
2. เพศ เจตคติต่อพฤติกรรมทางเพศ และการเห็นคุณค่าในตนเอง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของพนักงาน
3. ลักษณะการพักอาศัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. อายุ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทางเพศของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05
5. สิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมทางเพศของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. อายุ สิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน มีความสามารถในการทำนายพฤติกรรมทางเพศในระดับ ร้อยละ 18.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาเครือข่ายเพศสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างบางคนมีเพศสัมพันธ์แบบมีคู่นอนหลาย ๆ คน ทั้งภายในโรงงานเดียวกันและภายนอกโรงงาน ซึ่งผลการศึกษาชี้ให้เห็นความเสี่ยงต่อการเกิดโรคทางเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นโดยชัดเจน โดยเฉพาะในผู้ที่มีคู่นอนหลาย

คนเป็น ระยะเวลานาน ๆ

6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ซิการ์ด และคนอื่นๆ (Sicard and J.M, et al. 1992: 63 – 72) ได้ศึกษา ความรู้เจตคติ ความเชื่อ เรื่องโรคเอดส์ และการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 14 – 25 ปี ในเมืองแบนฟอร์รา (Banfora) จำนวน 474 คน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่กลัวโรคเอดส์ ส่วนพฤติกรรมทางเพศมีบางส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีประสบการณ์ทางเพศแล้วและไม่ใช้วิธีคุมกำเนิด รวมถึงพบว่า สถานที่อยู่อาศัย ศาสนา ลักษณะงานและรายได้ของผู้ปกครอง หรือญาติที่กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ด้วย ไม่มี ความสัมพันธ์กับอายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้

เอเจอร์ (Egger. 1993: 161) ได้ทำการศึกษาความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียน 4 แห่ง ในนิการากัว จำนวน 451 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 64.00 นักเรียนชายเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 90.00 นักเรียนหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 50.00 อายุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักเรียนชายอยู่ระหว่าง 10 – 21 ปี โดยเฉลี่ยอายุ 15 ปี ส่วนนักเรียนหญิงอยู่ระหว่าง 15 – 21 ปี โดยเฉลี่ย 17.40 ปี นักเรียนชายร้อยละ 60.00 มีจำนวนคู่นอนมากกว่า 1 คนในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ส่วนนักเรียนหญิงมีร้อยละ 3.00

คิม (Kim. 1995: 95: Abstract) ได้ทำการศึกษาทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อน การแต่งงานของนักศึกษาและผู้ปกครองของนักศึกษาจำนวน 93 คน ในวิทยาลัย มิสซูรีตะวันตก สหรัฐอเมริกา โดยการแบ่งกลุ่มการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีอายุ 38 – 45 ปี และกลุ่มที่มีอายุ 18 – 25 ปี ผลการศึกษาเปรียบเทียบการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างสองกลุ่ม พบว่า กลุ่มที่อายุน้อยกว่าให้การยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่า แต่การมีเพศสัมพันธ์ขึ้นอยู่กับเหตุผลทางด้านความรักร่วมด้วยไม่ใช่กิจกรรมทางเพศอย่างเดียว

ยูโทโม (Utomo. 1997 : Abstract) ได้ศึกษาค่านิยมทางเพศเจตคติทางเพศ และพฤติกรรมทางเพศของชนชั้นกลางในจาการ์ตาอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นวัยรุ่น โสดอายุ 15 – 24 ปี และผู้ที่แต่งงานแล้วอายุ 30 ปี ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 344 คน นิติระดับมหาวิทยาลัย 175 คน และผู้ที่แต่งงานแล้วจำนวน 120 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสว่าจะนำไปสู่การแต่งงานได้ โดยวัยรุ่นใหญ่ตอนต้นจะยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากกว่าวัยรุ่น และเพศชายที่ไม่ได้นับถือศาสนาอิสลามและวัยรุ่นที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดามารดา ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสมากกว่าผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามและวัยรุ่นที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา

กาแลมบอส (Galambos. 1998: Abstract) ได้ศึกษาในเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น และวัยรุ่นผู้ใหญ่ตอนต้นผลจากการศึกษาพบว่า วัยรุ่นที่มีอายุ 18 – 19 ปี ที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ มีพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การมีเพศสัมพันธ์ โดยเปลี่ยนคู่นอนหลายคู่ และการมีเพศสัมพันธ์โดยเสี่ยงต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นที่พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่

เมนส์ และคณะ (Mensch; et al. 1999: Abstract) ได้ศึกษาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นในประเทศเคนยา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นชาย และหญิงที่มีอายุระหว่าง 12 – 19 ปี จำนวน 600 คน ซึ่งกำลังศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 33 โรงเรียนจาก 3 ตำบลของประเทศเคนยา ผลศึกษาพบว่าครอบครัวและโรงเรียนไม่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นชาย แต่ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนวัยรุ่นหญิง การปลูกฝังการเลียนแบบบทบาททางเพศแห่งความเป็นแม่จากมารดา และการสนับสนุนของบิดาและมารดามีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นหญิง

แอร์รี่ และคนอื่นๆ (Ary and others. 1999: 217 – 230) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น : อิทธิพลของพ่อแม่และกลุ่มเพื่อน จากวัยรุ่นจำนวน 204 คน ผลการศึกษาพบว่าครอบครัวที่มีความขัดแย้งภายในครอบครัว มากมีแนวโน้มที่แสดงให้เห็นว่าบิดามารดาไม่คอยให้ความสนใจและเอาใจใส่บุตรธิดา และพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น โดยเฉพาะพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และกลุ่มเพื่อน นอกจากอิทธิพลของพ่อแม่ โดยเฉพาะในเรื่องบรรยากาศในครอบครัว และการให้ความสนใจและเอาใจใส่บุตรธิดาตลอดทั้งอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนสามารถพยากรณ์พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น โดยเฉพาะพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านการอบรมเลี้ยงดู ได้แก่

ศรีพัทธา จาริวงค์ (2539: 133) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดนครราชสีมา จากกลุ่มตัวอย่างคนงานเยาวชนอายุ 15-24 ปี จำนวน 286 คน พบว่า เพศชายมีพฤติกรรมทางเพศมากกว่าเพศหญิง ได้แก่ การติดต่อกับไปมาหาสู่กับเพศตรงข้าม จำนวนร้อยละ 71.7 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายจะมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศจำนวนร้อยละ 51.1 บิดามารดาจึงควรมีการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศอย่างเปิดเผยให้บุตรที่เป็นเพศชายมีความรับผิดชอบ และตระหนักต่อปัญหาหรือผลเสียที่จะเกิด

ตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่ยังไม่พร้อม โดยเฉพาะการคบเพื่อน การเที่ยวเตร่ การดื่มสุรา ซึ่งเป็นช่องทางไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้

ยัง และคณะ (Young and others 1981, อ้างถึงใน จุฬารัตน์ หัวหาญ 2539: 39) ได้ศึกษาผลของโครงสร้างครอบครัวสองแบบ คือครอบครัวที่มีพ่อและแม่และครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่เพียงอย่างเดียวต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบอายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ความถี่ของการมีเพศสัมพันธ์และสถานะความบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์ของวัยรุ่น พบว่าวัยรุ่นชายที่ครอบครัวมีพ่อและแม่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์น้อยกว่า วัยรุ่นชายที่ครอบครัวมีพ่อหรือแม่เพียงอย่างเดียวและมีอายุมากขึ้นเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ และสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน ได้แก่

เต็มสิริ บุญยสิงห์(บพิตร เกาภูรีระ 2531: 5 ; อ้างอิงมาจากเต็มสิริ บุญยสิงห์ 2531) กล่าวว่าปัญหาของการเบี่ยงเบนจากลักษณะหญิงของนักเรียนมักมาจากโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนแบบหญิงล้วนมากกว่าสหศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ บุปผา คุณพิโน (2530: 71) พบว่านักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหญิงและชาย จำนวน 180 คน มีลักษณะเบี่ยงเบนจากเพศที่เป็นอยู่พบในโรงเรียนสหศึกษาน้อยกว่าโรงเรียนเอกเพศ

7.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ได้แก่

รัชณี วิเศษสังข์ (2518) ได้ศึกษา จรรยาวิพากษ์ของเด็กวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-4 จาก 4 โรงเรียน โดยสร้างสถานการณ์ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง 18 สถานการณ์ เช่น รักกันแต่ไม่เคยถูกเนื้อต้องตัวกัน ไปเที่ยวด้วยกันสองต่อสองกลางคืนบ่อย ๆ แล้วให้กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าถูกต้อง เห็นด้วย และจะกระทำตาม มากน้อยเพียงใด ผลการศึกษาพบว่า เด็กวัยรุ่นชายและหญิงมีจรรยาวิพากษ์ต่อฐานะของชายและของหญิงแตกต่างกัน นักเรียนชายมีจรรยาวิพากษ์สูงกว่านักเรียนหญิงในสถานการณ์ที่มีความหมายเชิงบวกแต่ถ้าเป็นสถานการณ์เชิงลบ นักเรียนหญิงจะมีจรรยาวิพากษ์สูงกว่านักเรียนชาย

จิริยากุล ศรีสุวรรณ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง เอกลักษณะแห่งตนของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. นักเรียนวัยรุ่นตอนปลายในกรุงเทพมหานคร มีเอกลักษณะแห่งตนอยู่ในระดับปานกลาง

2. เอกลักษณ์แห่งตนของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียน บรรยากาศในครอบครัว และสัมพันธภาพกับเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เอกลักษณ์แห่งตนของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลายขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเพศ และระดับชั้นเรียน

4. นักเรียนวัยรุ่นตอนปลายที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนในระดับต่างกัน มีบรรยากาศในครอบครัวต่างกัน และมีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างกัน มีเอกลักษณ์แห่งตนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 นักเรียนวัยรุ่นตอนปลายที่เข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนในระดับต่างกัน มีเอกลักษณ์แห่งตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เข้าร่วม กิจกรรมในระดับมาก และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลาง มีเอกลักษณ์แห่งตนสูงกว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในระดับน้อย

4.2 นักเรียนวัยรุ่นตอนปลายที่อยู่ในครอบครัว ซึ่งมีบรรยากาศในครอบครัว ต่างกัน มีเอกลักษณ์แห่งตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่อยู่ใน ครอบครัวซึ่งมีบรรยากาศในครอบครัวดี มีเอกลักษณ์แห่งตนสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในครอบครัวซึ่งมี บรรยากาศในครอบครัวปานกลาง และนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวซึ่งมีบรรยากาศในครอบครัวไม่ดี

4.3 นักเรียนวัยรุ่นตอนปลายที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนในระดับต่างกัน มีเอกลักษณ์แห่งตนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับ เพื่อนในระดับดี มีเอกลักษณ์แห่งตนสูงกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อน ในระดับปานกลาง

ชลธิชา ฤทธิเนติกุล (2552) การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบ เจตคติด้านคุณค่าพรหมจารีของนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการเข้าร่วม กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อเจตคติด้านคุณค่าพรหมจารีของนักเรียนหญิง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ที่มีคะแนนเจตคติด้านคุณค่าพรหมจารีของนักเรียนหญิง ตั้งแต่ เปรอร์เซ็นไทล์ที่ 25ลงมา สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง แล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แบบสอบถามเจตคติด้านคุณค่าพรหมจารีของ นักเรียนหญิง และกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อเจตคติด้านคุณค่าพรหมจารีของนักเรียนหญิง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ t-test แบบแผนของการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ One Group Pretest – Posttest Design

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ นักเรียนหญิงที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อเจตคติด้านคุณค่าพรหมจารีของนักเรียนหญิงมีเจตคติด้านคุณค่าพรหมจารีมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ ได้แก่

สุชาดา สิตบุตร (2509) ได้ศึกษา “ความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่นเกี่ยวกับบทบาททางเพศของหญิงในสังคมไทยปัจจุบัน” พบว่าเด็กวัยรุ่นมีความเห็นว่าหญิงควรมีลักษณะเรียบร้อยเป็นสง่าในที่ชวนให้นิยมและเกรงขาม อ่อนหวานเรียบร้อยต่อชนทุกชั้น แต่งกายเหมาะสมกับวัยและบุคลิกภาพของตนเอง รับผิดชอบทุกความสุขของทุกคนในครอบครัวและเอาใจใส่ดูแลสามีให้ได้รับความสุข ในการเลือกคู่ครองซึ่งเด็กผู้หญิงจะเลือกชายที่เป็นผู้นำ มีน้ำใจเด็ดเดี่ยว ซื่อสัตย์ เปิดเผย นอกจากนี้เด็กผู้หญิงยังมีความเห็นว่าผู้หญิงเป็นเพศที่สามารถทำประโยชน์แก่สังคมได้ แต่ยังเสียเปรียบชายทั้งธรรมชาติและสังคม ต้องรับหน้าที่มากกว่าชายและถูกควบคุมไม่อิสระ

บุปผา สมบูรณ์ (2518) ได้ศึกษา การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง ค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงนิสิตมหาวิทยาลัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างยังยึดมั่นอยู่กับวัฒนธรรมไทย แต่ลดความเคร่งครัดลงและค่านิยมดังกล่าวมีความแตกต่างกันตามตัวแปรด้าน เพศ และ ระยะเวลาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย

สรารุทธิ์ เล็งพานิช (2538) ได้ศึกษาเรื่อง เจตคติในเรื่องเพศศึกษาและความต้องการที่จะศึกษาเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพิจิตร เป็นการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการศึกษาสรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเจตคติในเรื่องเพศศึกษาในทางนิมานระดับมาก
2. นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง มีเจตคติในเรื่องเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05
3. นักเรียนที่มีสถานที่ตั้งของโรงเรียนต่างกัน มีเจตคติในเรื่องเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีเจตคติในเรื่องเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ
5. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีเจตคติในเรื่องเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความต้องการที่จะศึกษาเรื่องเพศศึกษาในระดับมากทุกด้าน

7. นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง มีความต้องการที่จะศึกษาเรื่องเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. นักเรียนที่มีสถานที่ตั้งของโรงเรียนต่างกัน มีความต้องการที่จะศึกษาเรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความต้องการที่จะศึกษาเรื่องเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการที่จะศึกษาเรื่องเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หทัยรัตน์ กิจบำรุง (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาหญิง สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานครการศึกษาครั้งนี้เป็น การวิจัยเชิงสำรวจมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาหญิง สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานครตามตัวแปรค่านิยมต่อการมีเพศสัมพันธ์การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะการพักอาศัย การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การใช้สิ่งเสพติด ทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ในครอบครัว และอิทธิพลของ กลุ่มเพื่อน โดยนำ PRECEDE Framework มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอาชีวศึกษาหญิงชั้นปีที่ 1-3 สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 402 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้ข้อมูลประมวลผลสำเร็จรูป เพื่อหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบไค-สแควร์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาหญิง สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ และเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 19.90 ค่านิยมต่อการมีเพศสัมพันธ์ ลักษณะการพักอาศัย การเข้าถึงแหล่งสถานเริงรมย์ การใช้ สิ่งเสพติดทักษะการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และอิทธิพลของ กลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาหญิง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การรับรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ไม่มี ความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอาชีวศึกษาหญิง สังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2552 จำนวน 4,867 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี จำนวน 319 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือวัดตัวแปรเป็นแบบสอบถามและแบบวัด มีทั้งหมด 7 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ลักษณะชีวสังคมหรือภูมิหลังของนักเรียน
- ตอนที่ 2 การอบรมเลี้ยงดู
- ตอนที่ 3 สัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ
- ตอนที่ 4 สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน
- ตอนที่ 5 การเห็นคุณค่าในตนเอง

ตอนที่ 6 เจตคติการแสดงออกทางเพศ

ตอนที่ 7 พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

2.1 การได้มาซึ่งเครื่องมือและลักษณะเครื่องมือ

แบบวัดตัวแปรทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลทางการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามการได้มาเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเอง มี 4 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ แบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน แบบวัดเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ และแบบวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม กลุ่มที่ 2 แบบวัดที่มีผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพไว้แล้วมี 2 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดู และแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

2.1.1 แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเอง

แบบวัดกลุ่มนี้มีทั้งหมด 4 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ แบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน แบบวัดเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ และแบบวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม โดยแต่ละข้อคำถามประกอบด้วยข้อความ และมาตรวัด 4 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีรายละเอียดการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษารายละเอียดเนื้อหาของตัวแปร ที่จะทำการวิจัยจากเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำไปเขียนนิยามปฏิบัติการ ขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 2) กำหนดโครงสร้าง ของแบบวัดโดยสร้างประโยคคำถามภายใต้ขอบข่ายเนื้อหาต่างๆ ตามนิยามปฏิบัติการ จัดสร้างแบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ แบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน แบบวัดเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ และแบบวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม
- 3) นำแบบวัดฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อความ ความครอบคลุมของเนื้อหาและการใช้ภาษาอีกครั้ง พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 4) นำแบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ แบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน และแบบวัดเจตคติการแสดงออกทางเพศ ไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งทางเนื้อหา และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนด
- 5) ผู้วิจัยนำแบบวัดมาปรับตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเสนอให้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือก่อนนำไปใช้

6) ผู้วิจัยนำแบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ แบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน แบบวัดเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ และแบบวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือกับนักเรียนหญิง ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

7) นำผลที่ได้จากข้อ 6 มาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของแบบวัดโดยวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) แล้วนำมาคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีอำนาจจำแนกสูงโดยพิจารณาค่า ได้แบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ จำนวน 30 ข้อ แบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน จำนวน 25 ข้อ และแบบวัดเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ จำนวน 20 ข้อ และแบบวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

8) นำแบบวัดที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 7 มาหาค่าความเที่ยง โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

9) นำแบบวัดที่คัดเลือกไว้มาจัดทำเป็นเครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และให้ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้ ซึ่งได้แบบวัดที่มีลักษณะ ดังนี้

(1) แบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ ลักษณะแบบวัดเป็นประเภทมาตรประมาณค่า 4 ระดับ ประกอบด้วยคำถาม 30 ข้อความ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.75

ตัวอย่างสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับนักเรียนมากน้อยในระดับใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็น จริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น ค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น ค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	มีความคิดเห็น ไม่จริงเลย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริงเลย
0	ข้าพเจ้ามีเพื่อนต่างเพศที่สามารถปรึกษาปัญหาได้ทุกเรื่อง				
00	ข้าพเจ้ามีเพื่อนต่างเพศที่สนิทมากกว่า 1 คน				
000	ข้าพเจ้าทำกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศอย่างสนิทสนม				

เนื่องจากแบบวัดวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ เป็นข้อความที่มีความหมาย ทางบวก และข้อความที่มีความหมายทางลบ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ช่องที่เลือก	ข้อความที่มีความหมายทางบวก	ข้อความที่มีความหมายทางลบ
จริงที่สุด	มีค่าเท่ากับ 4	มีค่าเท่ากับ 1
ค่อนข้างจริง	มีค่าเท่ากับ 3	มีค่าเท่ากับ 2
ค่อนข้างไม่จริง	มีค่าเท่ากับ 2	มีค่าเท่ากับ 3
ไม่จริงเลย	มีค่าเท่ากับ 1	มีค่าเท่ากับ 4

ข้อความทางบวก คือ ข้อ 1 2 3 6 7 8 11 12 15 19 22 23 27 30

ข้อความทางลบ คือ ข้อ 4 5 9 10 13 16 17 18 20 21 24 25 26 28 29

การแปลความหมาย

คะแนน 72 – 120 หมายถึง มีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ ดี

คะแนน 1 - 71 หมายถึง มีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ ไม่ดี

(2) แบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน ลักษณะแบบวัดเป็นประเภทมาตรประมาณค่า 4 ระดับ ประกอบด้วยคำถาม 25 ข้อความ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.83

ตัวอย่างแบบวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับนักเรียนมากน้อยในระดับใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็น จริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น ค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น ค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	มีความคิดเห็น ไม่จริงเลย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริงเลย
0	ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนเพศเดียวกัน ได้ทุกเรื่อง				
00	ข้าพเจ้ามีเพื่อนเพศเดียวกันเป็นส่วนมาก				
000	ข้าพเจ้าทำกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนเพศเดียวกันอย่างสนิทสนม				

เนื่องจากแบบวัดวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน เป็นข้อความที่มีความหมายทางบวกและข้อความที่มีความหมายทางลบ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ช่องที่เลือก	ข้อความที่มีความหมายทางบวก	ข้อความที่มีความหมายทางลบ
จริงที่สุด	มีค่าเท่ากับ 4	มีค่าเท่ากับ 1
ค่อนข้างจริง	มีค่าเท่ากับ 3	มีค่าเท่ากับ 2
ค่อนข้างไม่จริง	มีค่าเท่ากับ 2	มีค่าเท่ากับ 3
ไม่จริงเลย	มีค่าเท่ากับ 1	มีค่าเท่ากับ 4

ข้อความทางบวก คือ ข้อ 1 2 3 6 7 10 13 17 18 21 22

ข้อความทางลบ คือ ข้อ 4 5 8 9 12 14 15 16 19 20 23 24 25

การแปลความหมาย

คะแนน 60 – 100 หมายถึง มีสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน ดี

คะแนน 1- 59 หมายถึง มีสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน ไม่ดี

(3) แบบวัดเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ ลักษณะแบบวัดเป็นมาตร
ประเภทประมาณค่า 4 ระดับ ประกอบด้วยคำถาม 20 ข้อความ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับนักเรียนมากน้อยในระดับใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็น จริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น ค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น ค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	มีความคิดเห็น ไม่จริงเลย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริงเลย
0	ข้าพเจ้าเป็นคนพูดจาไม่ไพเราะ อ่อนหวาน				
00	ข้าพเจ้าโกรธง่าย เมื่อไม่พอใจจะพูดเสียงดัง และแสดงออกทางสีหน้า				
000	ข้าพเจ้าไม่มีจิตกริยาเอียงอายเหมือนผู้หญิงทั่วไป				

เนื่องจากแบบวัดวัดเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ เป็นข้อความที่มีความหมายทางบวกและข้อความที่มีความหมายทางลบ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ช่องที่เลือก	ข้อความที่มีความหมายทางบวก	ข้อความที่มีความหมายทางลบ
จริงที่สุด	มีค่าเท่ากับ 4	มีค่าเท่ากับ 1
ค่อนข้างจริง	มีค่าเท่ากับ 3	มีค่าเท่ากับ 2
ค่อนข้างไม่จริง	มีค่าเท่ากับ 2	มีค่าเท่ากับ 3
ไม่จริงเลย	มีค่าเท่ากับ 1	มีค่าเท่ากับ 4

ข้อความทางบวก คือ ข้อ 5 6 12 13 14 15 16

ข้อความทางลบ คือ ข้อ 1 2 3 4 7 8 9 10 11 17 18 19-20

การแปลความหมาย

คะแนน 47 - 80 หมายถึง มีเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ ดี

คะแนน 1- 46 หมายถึง มีเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ ไม่ดี

(4) แบบวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม ลักษณะแบบวัดเป็นมาตราประเภทประมาณค่า 4 ระดับ ประกอบด้วยคำถาม 20 ข้อความ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับนักเรียนมากน้อยในระดับใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็น จริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น ค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น ค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	มีความคิดเห็น ไม่จริงเลย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริงเลย
0	ข้าพเจ้าเป็นคนโอนอ่อนผ่อนตาม				
00	ข้าพเจ้าเป็นคนร่าเริง แจ่มใส มีชีวิตชีวา				
000	ข้าพเจ้าเป็นคนขี้อาย				

เนื่องจากแบบวัดวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม เป็นข้อความที่มีความหมายทางบวกทุกข้อ ฉะนั้นจึงให้คะแนนเป็น 1 ระดับดังนี้

ช่องที่เลือก	ความหมาย
จริงที่สุด	มีค่าเท่ากับ 4
ค่อนข้างจริง	มีค่าเท่ากับ 3
ค่อนข้างไม่จริง	มีค่าเท่ากับ 2
ไม่จริงเลย	มีค่าเท่ากับ 1

การแปลความหมาย

คะแนน 47 - 80	หมายถึง	มีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม ดี
คะแนน 1 - 46	หมายถึง	มีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม ไม่ดี

2.1.2 แบบวัดที่มีผู้สร้างไว้แล้ว มี 2 แบบวัด ได้แก่

1) แบบวัดการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธุนานิน, งามตา วนินทานนท์ และคณะ (2536) ซึ่งมีจำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็นแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน จำนวน 10 ข้อ และแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราวัด 4 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

2) แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ผู้วิจัยใช้แบบวัดของประคอง กิ่งแก่นแก้ว (2548) ซึ่งมีจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราวัด 4 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ซึ่งได้แบบวัดที่มีลักษณะดังนี้

(1) แบบวัดการอบรมเลี้ยงดู ลักษณะแบบวัดเป็นประเภทประมาณค่า ประกอบด้วยข้อความ 20 ข้อความ แต่ละข้อมีมาตราวัด 4 หน่วยวัด ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

ตัวอย่างแบบวัดการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง คำถามตอนนี้เกี่ยวกับการปฏิบัติของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่อนักเรียน ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยนึกถึงผู้เลี้ยงดูที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดเพียงคนเดียว (จะเป็น พ่อ แม่ หรือผู้อื่นซึ่งทำหน้าที่แทนพ่อแม่ ก็ได้)

จริงที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็น จริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น ค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น ค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	มีความคิดเห็น ไม่จริงเลย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริงเลย
0	พ่อแม่ ไม่เคยสนใจทุกข์สุขของฉัน				
00	พ่อแม่ ไม่ชอบที่จะให้ฉันปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากท่าน				
000	พ่อแม่ ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของฉัน				

เนื่องจากแบบวัดวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ เป็นข้อความที่มีความหมาย
ทางบวกและข้อความที่มีความหมายทางลบ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ช่องที่เลือก	ข้อความที่มีความหมายทางบวก	ข้อความที่มีความหมายทางลบ
จริงที่สุด	มีค่าเท่ากับ 4	มีค่าเท่ากับ 1
ค่อนข้างจริง	มีค่าเท่ากับ 3	มีค่าเท่ากับ 2
ค่อนข้างไม่จริง	มีค่าเท่ากับ 2	มีค่าเท่ากับ 3
ไม่จริงเลย	มีค่าเท่ากับ 1	มีค่าเท่ากับ 4

ข้อความทางบวก คือ ข้อ 5 6 9 10 13 14 19 20

ข้อความทางลบ คือ ข้อ 1 2 3 4 7 8 11 12 15 16 17 18

การแปลความหมาย

คะแนน 54 – 80 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด

คะแนน 27 – 53 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

คะแนน 1 – 26 หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

(2) แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองลักษณะแบบวัดเป็นประเภทมาตร
ประมาณค่า 4 ระดับ ประกอบด้วยข้อความ 20 ข้อความ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่า
ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

ตัวอย่างแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อ
ตรงกับนักเรียนมากน้อยในระดับใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงมาก
ที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็น จริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น ค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น ค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	มีความคิดเห็น ไม่จริงเลย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริงเลย
1	ข้าพเจ้าไม่กล้าแสดงความคิดเห็น				
2	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการแสดงออกได้ดี และได้รับคัดเลือกให้ร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน				
3	ข้าพเจ้ามักได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ดำเนินการทำกิจกรรม				

เนื่องจากแบบวัดวัดสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ เป็นข้อความที่มีความหมาย ทางบวก และข้อความที่มีความหมายทางลบ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ช่องที่เลือก	ข้อความที่มีความหมายทางบวก	ข้อความที่มีความหมายทางลบ
จริงที่สุด	มีค่าเท่ากับ 4	มีค่าเท่ากับ 1
ค่อนข้างจริง	มีค่าเท่ากับ 3	มีค่าเท่ากับ 2
ค่อนข้างไม่จริง	มีค่าเท่ากับ 2	มีค่าเท่ากับ 3
ไม่จริงเลย	มีค่าเท่ากับ 1	มีค่าเท่ากับ 4

ข้อความทางบวก คือ ข้อ 2 3 4 5 6 9 10 12 15 16 17 18 20

ข้อความทางลบ คือ ข้อ 1 7 8 11 13 14 19

การแปลความหมาย

คะแนน 47 – 80 หมายถึง เห็นคุณค่าในตนเอง สูง

คะแนน 1 – 46 หมายถึง เห็นคุณค่าในตนเอง ต่ำ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามลำดับดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากประธานสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนสตรีราชินูทิศ และ โรงเรียนเซนต์แมรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลที่โรงเรียนสตรีราชินูทิศ และ โรงเรียนเซนต์แมรี

3.2 นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลส่งต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนสตรีราชินูทิศ และโรงเรียนเซนต์แมรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ที่โรงเรียนสตรีราชินูทิศ และ โรงเรียนเซนต์แมรี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมมาได้ เมื่อตรวจสอบความเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการวิจัย ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่สำคัญมีดังนี้

4.1 สถิติเชิงบรรยาย คือ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อใช้ในการอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ร้อยละ (Percentage) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2545: 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

4.1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2545: 106)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

4.1.3 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2545: 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma(X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X แทน คะแนนดิบแต่ละตัว

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

4.2 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของเครื่องมือ ดังนี้

4.2.1 การคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด

2545: 108)

$$r = \frac{R_u - R_l}{f}$$

เมื่อ	r	แทน	อำนาจจำแนก
	R _u	แทน	จำนวนคนกลุ่มสูงที่ตอบถูก
	R _l	แทน	จำนวนคนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
	f	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำซึ่งเท่ากัน

4.2.2 สถิติตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ จากสูตร ดังนี้ (โกศล มีคุณ

2545: 287)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4.2.3 สถิติความแตกต่าง (ล้วน สายยศ 2544: 272)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}, \text{ เมื่อ } df = n-1$$

เมื่อกำหนดให้ D เป็นความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่ n เป็นจำนวนคู่

4.2.4 สถิติสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2536: 132)

$$\alpha = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum_{i=1}^k s_i^2}{s_p^2} \right)$$

เมื่อ k = จำนวนข้อของแบบวัด

s_i^2 = ความแปรปรวน (variance) ของข้อ i

s_p^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม หรือความแปรปรวนระหว่างผู้ตอบ

4.3 สถิติวิเคราะห์เพื่อการทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

4.3.1 ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวน (One – way Analysis of Variance)

(ชูศรี วงศ์รัตน์ 2537: 249)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ MS_b ผลรวมกำลังสองเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม

MS_w ผลรวมกำลังสองเฉลี่ยภายในกลุ่ม

4.3.2 ใช้สถิติการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ จะช่วยให้ได้สมการพยากรณ์เชิงเส้นตรงในรูปคะแนนดิบ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2541: 153 - 154)

$$Y' = a + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_kX_k$$

เมื่อ Y' แทน คะแนนพยากรณ์ของตัวแปรตาม (ตัวเกณฑ์)

a แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$b_1, b_2, \dots, b_k$ แทน ค่าน้ำหนักคะแนนหรือสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k ตามลำดับ

$X_1, X_2, \dots, X_k$ แทน คะแนนของตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k ตามลำดับ

k แทน จำนวนตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์)

การเขียนสมการในรูปคะแนนดิบจะต้องทราบค่า a และ b เพื่อนำมาแทน
ค่าในสมการ

ค่า a จากสูตร

$$a = \bar{Y} - b_1 \bar{X}_1 - b_2 \bar{X}_2 - \dots - b_k \bar{X}_k$$

เมื่อ a แทน ค่าคงที่สำหรับสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$\bar{Y}$ แทน ค่าเฉลี่ยสำหรับตัวแปรตาม

$\bar{X}_1, \bar{X}_2, \bar{X}_k$ แทน ค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ (ตัวแปรพยากรณ์)
ตัวที่ 1 ถึง k ตามลำดับ

b_1, b_2, b_k แทน ค่าน้ำหนักของตัวแปรอิสระ (ตัวแปรพยากรณ์)
ตัวที่ 1 ถึง k ตามลำดับ

k แทน จำนวนตัวแปรอิสระ (ตัวแปรพยากรณ์)

ค่า b หาจากสูตร

$$b_j = \beta_j \frac{S_y}{S_j}$$

เมื่อ b_j แทน ค่าน้ำหนักคะแนนหรือสัมประสิทธิ์การถดถอย
ของตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) ตัวที่ j
ที่ต้องการหาค่าน้ำหนัก

β_j แทน ค่าน้ำหนักเบต้าของตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์)
ตัวที่ j

S_y แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตาม
(ตัวเกณฑ์)

S_j แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ
(ตัวแปรพยากรณ์)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานีนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนที่มีปัจจัยด้านจิตลักษณะ ด้านสถานการณ์ทางสังคมที่ต่างกัน และเพื่อศึกษาปัจจัยชีวสังคม ปัจจัยจิตลักษณะ และปัจจัยสถานการณ์ทางสังคมที่มีผลต่อการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

ในบทนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจะเริ่มจากการพิจารณาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้เห็นลักษณะของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม และต่อไปจึงนำเสนอผลของการวิเคราะห์ตามสมมติฐาน สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่พบนัยสำคัญทางสถิติ จะแสดงด้วยสัญลักษณ์ * แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการเพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ 3 ประการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้เลือกให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงบรรยายคือ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านสถานการณ์ทางสังคม โดยการใช้สถิติ การแจกแจง (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One – way Analysis of Variance)
3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านจิตลักษณะ โดยการใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One – way Analysis of Variance)
4. การหาค่าสัมประสิทธิ์การทำนายพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม โดยการใช้สถิติการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมดนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณด้วยคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการความหมาย

ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าอัตราส่วนวิกฤติของการแจกแจงแบบเอฟ (F – distribution)
SS	แทน	ผลรวมยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมยกกำลังสอง (Mean Square)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการแจกแจงแบบที (t-distribution)
P	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
SE _{est}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	แทน	ค่าอำนาจในการทำนาย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านสถานการณ์ทางสังคม และการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านจิตลักษณะ

ตอนที่ 3 การหาค่าสัมประสิทธิ์การทำนายพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่

เหมาะสม

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ชีวทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุครธานี เขต 1 จังหวัดอุครธานี ซึ่งเก็บข้อมูลจากนักเรียน จำนวน 319 ตัวอย่าง

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคม และสถานภาพด้านต่าง ๆ

ลักษณะทางชีวสังคม	สถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ
อายุ	319	100.00
ต่ำกว่า 13 ปี	11	3.45
13 – 14 ปี	110	34.48
15 – 16 ปี	123	38.56
17 – 18 ปี	75	23.51
นักเรียนเรียนชั้น	319	100.00
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	51	15.99
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	53	16.61
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	55	17.24
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	51	15.99
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	54	16.93
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	55	17.24
ผลการเรียนของนักเรียน	319	100.00
1.51 – 2.00	4	1.25
2.01 – 2.50	18	5.65
2.51 – 3.00	61	19.12
3.01 – 3.50	119	37.30
3.50 ขึ้นไป	117	36.68

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะทางชีวสังคม	สถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ
สภาพครอบครัว	319	100.00
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	240	75.24
บิดามารดาแยกกันอยู่(ไม่ได้หย่าร้าง)	17	5.33
บิดามารดาหย่าร้าง	40	12.54
บิดาเสียชีวิต	15	4.70
มารดาเสียชีวิต	4	1.25
ทั้งบิดามารดาเสียชีวิต	3	0.94
ลำดับการเกิด	319	100.00
คนโต	143	44.83
คนกลาง	29	9.09
คนเล็ก	106	33.23
ลูกโตน	41	12.85
เพศของพี่น้อง	319	100.00
หญิงมากกว่าชาย	74	23.20
ชายมากกว่าหญิง	21	6.58
หญิงหรือชายคนเดียว	109	34.17
หญิงชายเท่ากัน	115	36.01

จากตารางที่ 4.1 เมื่อจำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมหรือสถานภาพด้านต่าง ๆ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุ 15 – 16 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 38.56 รองลงมา มีอายุ 13 – 14 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.48 และต่ำที่สุดอายุต่ำกว่า 13 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.45

ส่วนมากกลุ่มตัวอย่างเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 17.24 รองลงมาเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 16.93 และต่ำที่สุดเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 15.99

ส่วนมากกลุ่มตัวอย่างมีผลการเรียน 3.00 – 3.50 จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 รองลงมามีผลการเรียน 3.50 ขึ้นไป จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 36.68 และต่ำที่สุดมีผลการเรียน 1.51 – 2.00 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25

ส่วนใหญ่สภาพครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างบิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 75.24 รองลงมามีบิดามารดาหย่าร้างกัน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 12.54 และต่ำที่สุดทั้งบิดามารดาเสียชีวิต จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.94

ส่วนมากกลุ่มตัวอย่างเป็นลูกคนโต จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 44.83 รองลงมา เป็นลูกคนเล็ก จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 33.23 และต่ำที่สุดเป็นลูกคนกลาง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09

ส่วนมากกลุ่มตัวอย่างมีพี่น้องที่มีเพศหญิงและชายเท่ากัน จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 36.01 รองลงมาเป็นเพศหญิงหรือเพศชายคนเดียว จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 34.17 และต่ำที่สุดมีพี่น้องเพศชายมากกว่าเพศหญิง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.58

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านสถานการณ์ทางสังคม และการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านจิตลักษณะ

ในการวิจัยครั้งนี้มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติ การแจกแจง (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One - Way ANOVA) ดังนี้คือ

1. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านสถานการณ์ทางสังคม
2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านจิตลักษณะ

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมในด้านการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน		df	SS	MS	F	Sig
การอบรมเลี้ยงดู	ระหว่างกลุ่ม	1	0.000	0.000	0.000	0.983
	ภายในกลุ่ม	315	27.977	0.089		
รวม		316	27.977			

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมในด้านการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมในด้านการอบรมเลี้ยงดู ที่มีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมในด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศที่แตกต่างกัน

สถานการณ์ทางสังคม	ดี		ไม่ดี		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
สัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ	2.931	0.288	3.008	0.326	2.005	0.046*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมในด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศที่มีสัมพันธภาพต่างกัน มีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมในด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันที่แตกต่างกัน

สถานการณ์ทางสังคม	ดี		ไม่ดี		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน	2.949	0.299	3.150	0.000	0.948	0.344

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมในด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันที่มีสัมพันธภาพต่างกัน มีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรจิตลักษณะที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรจิตลักษณะในด้านการเห็นคุณค่าในตนเองที่แตกต่างกัน

จิตลักษณะ	สูง		ต่ำ		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
การเห็นคุณค่าในตนเอง	2.952	0.300	2.883	0.199	0.555	0.579

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมตามตัวแปรจิตลักษณะในด้านการเห็นคุณค่าในตนเองที่มีความคิดเห็นต่างกันมีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรจิตลักษณะในด้านเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศที่แตกต่างกัน

จิตลักษณะ	ดี		ไม่ดี		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
เจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ	2.951	0.303	2.949	0.279	0.038	0.970

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมตามตัวแปรจิตลักษณะในด้านเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศที่มีความคิดเห็นต่างกันมีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 การหาค่าสัมประสิทธิ์การทำนายพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์การทำนายจะใช้ตัวทำนายทั้งสิ้น 5 ตัวแปร คือ การอบรมเลี้ยงดู สัมพันธภาพต่อเพื่อนต่างเพศ สัมพันธภาพต่อเพื่อนเพศเดียวกัน การเห็นคุณค่าในตัวเอง และเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างเท่ากับ 1 เปอร์เซนต์

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 4.7 แสดงการเพิ่มค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R) และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เมื่อเพิ่มปัจจัยเข้าไปทีละตัว

ตัวแปร	R	R^2	R^2 change	SE _{est}	F	p-value
X_1	0.001	0.000	0.000	0.298	0.000	0.983
$X_1 X_2$	0.130	0.017	0.017	0.296	5.374	0.021
$X_1 X_2 X_3$	0.142	0.020	0.003	0.296	1.106	0.294
$X_1 X_2 X_3 X_4$	0.144	0.021	0.000	0.296	0.146	0.703
$X_1 X_2 X_3 X_4 X_5$	0.144	0.021	0.000	0.297	0.017	0.896

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การอบรมเลี้ยงดู เป็นตัวแปรแรกที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมได้ ต่อมาเป็นตัวแปรสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน การเห็นคุณค่าในตนเอง และเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.144 และสามารถพยากรณ์พฤติกรรมแสดงออกทางเพศได้ร้อยละ 2.1 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.297

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ ค่าคงที่ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์

ตัวแปร	b	β	t	p-value
การอบรมเลี้ยงดู(X_1)	0.025	0.009	0.162	0.872
สัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ(X_2)	0.091	0.131	2.323	0.021
สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน(X_3)	0.219	0.058	1.038	0.300
การเห็นคุณค่าในตัวเอง(X_4)	0.046	0.021	0.371	0.711
เจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ(X_5)	0.006	0.008	0.131	0.896
ค่าคงที่ 3.522 ; $SE_{est} = \pm 0.297$				

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันและสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมได้สูงสุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (b, β) เป็น 0.219 กับ 0.058 และ 0.091 กับ 0.131 ตามลำดับ รองลงมาเป็นการเห็นคุณค่าในตัวเอง และการอบรมเลี้ยงดู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน เป็น 0.046 กับ 0.021 และ 0.025 กับ 0.009 ส่วนเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมได้น้อยที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเป็น 0.006 กับ 0.008 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.297

สมการพยากรณ์พฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียน สามารถแสดงในรูปคะแนนดิบ เป็นดังนี้

$$Y_1 = 3.522 + 0.025(X_1) + 0.091(X_2) + 0.219(X_3) + 0.046(X_4) + 0.006(X_5)$$

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณระหว่างตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ทางสังคมกับตัวแปร
กลุ่มจิตลักษณะที่ใช้พยากรณ์พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียน

ตัวแปร	Y_1	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5
พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่ เหมาะสม(Y_1)	-	0.492	0.011	0.174	0.281	0.456
การอบรมเลี้ยงดู (X_1)	-	-	0.126	0.437	0.390	0.000*
สัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ (X_2)	-	-	-	0.210	0.079	0.369
สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน (X_3)	-	-	-	-	0.422	0.263
การเห็นคุณค่าในตัวเอง (X_4)	-	-	-	-	-	0.136
เจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ (X_5)	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กันกับตัวแปร
เจตคติต่อการแสดงออกทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียงหนึ่งคู่

สรุปผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของปัจจัย
ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ตัวทำนาย
สถานการณ์ทางสังคมด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันและสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ
สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมได้สูงสุด รองลงมาเป็นการเห็นคุณค่า
ในตัวเอง และการอบรมเลี้ยงดู ส่วนเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ สามารถพยากรณ์พฤติกรรม
การแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมได้น้อยที่สุด

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เพื่อให้เห็นผลในการศึกษาครั้งนี้ โดยสรุปผู้วิจัยจึงนำเสนอผลตามลำดับ คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนที่มีปัจจัยสถานการณ์ทางสังคมต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของนักเรียนที่มีปัจจัยจิตลักษณะต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยสถานการณ์ทางสังคมและปัจจัยจิตลักษณะที่มีผลต่อการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ คือ นักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณิ เขต 1 จังหวัดสุพรรณบุรี

2.2 กลุ่มตัวอย่าง (sample)

นักเรียนหญิง โรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณิ เขต 1 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 319 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิง โรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี โดยการใช้วิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) หรือโดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) แหล่งข้อมูลเป็นลักษณะปฐมภูมิ (Primary Data) เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่สร้างขึ้นเองภายใต้การควบคุมการให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ คำถามหลัก ๆ อันเป็นหัวข้อสำคัญ และเรียงลำดับความสำคัญที่ต้องการวิจัย ลักษณะคำถามในแบบสอบถามซึ่งเป็นคำถามทั้งแบบปิดและแบบเปิด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลักษณะ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

4.2 การแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนหญิง โรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี

4.3 รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดมาให้ครบ จำนวน 319 ชุด แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมด

4.4 จากการตรวจสอบหากพบว่ามีแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ คือ กรอกข้อมูลไม่ครบถ้วนจะทำการเก็บข้อมูลใหม่เพิ่มเติมตามจำนวนแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ และทำการยกเลิกแบบสอบถาม ชุดที่ไม่สมบูรณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา จึงนำมาวิเคราะห์ในเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้การวิเคราะห์ทางสถิติแบบร้อยละ (Percentile) ประกอบกับการอธิบายตารางข้อมูลแล้วนำมาเสนอรายงานในรูปแบบพรรณนาและวิเคราะห์ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสังคมศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t วิเคราะห์ความแปรปรวน (One – Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าเฉลี่ยได้ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheff) และการวิเคราะห์การถดถอย (Multiple Regression Analysis)

6. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิง โรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี สรุปได้ดังนี้

6.1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางชีวสังคม ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุ 15 – 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.56 เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 17.24 มีผลการเรียน 3.00 – 3.50 คิดเป็นร้อยละ 37.30 สภาพครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างบิดามารดาอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 75.24 เป็นลูกคนโต คิดเป็นร้อยละ 44.83 มีพี่น้องที่มีเพศหญิงและชายเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 36.05

6.2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกทางเพศ การเปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านสถานการณ์ทางสังคม และการเปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านจิตลักษณะ

โดยจะวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้คือ

6.2.1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านสถานการณ์ทางสังคม

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมในด้านการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมในด้านการอบรมเลี้ยงดู ที่มีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมในด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศที่มีสัมพันธภาพต่างก็มีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมตามตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม

ในด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันที่มีสัมพันธภาพต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6.2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรจิตลักษณะที่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมตามตัวแปรจิตลักษณะ ในด้านการเห็นคุณค่าในตนเองที่มีความคิดเห็นต่างกันมีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมตามตัวแปรจิตลักษณะ ในด้านเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศที่มีความคิดเห็นต่างกันมีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6.3 การหาค่าสัมประสิทธิ์การทำนายพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์การทำนายพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม พบว่า การอบรมเลี้ยงดู เป็นตัวแปรแรกที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมได้ ต่อมาเป็นตัวแปรสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน การเห็นคุณค่าในตนเอง และเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.144 และสามารถพยากรณ์พฤติกรรมแสดงออกทางเพศได้ร้อยละ 2.1 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.29

ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันและสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ สามารถพยากรณ์พฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมได้สูงสุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (b , β) เป็น 0.219 กับ 0.058 และ 0.091 กับ 0.131 ตามลำดับ รองลงมาเป็นการเห็นคุณค่าในตัวเอง และการอบรมเลี้ยงดู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน เป็น 0.046 กับ 0.021 และ 0.025 กับ 0.009 ส่วนเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ สามารถพยากรณ์พฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมได้น้อยที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเป็น 0.006 กับ 0.008 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.297

สมการถ้อยพยากรณ์พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนสามารถแสดงในรูปคะแนนดิบ เป็นดังนี้

$$Y_1 = 0.297 + 0.025(X_1) + 0.091(X_2) + 0.219(X_3) + 0.046(X_4) + 0.006(X_5)$$

โดยที่ ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียงหนึ่งคู่

7. อภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิง ในโรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวครธานี เขต 1 จังหวัดสุวครธานี ผู้ศึกษาได้อภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

7.1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดง การเปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมในด้านสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมด้านการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน เหตุผลที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนหญิงล้วน แม้ว่าจะมีการอบรมเลี้ยงดูในลักษณะที่แตกต่างกัน แต่ด้วยความเป็นโรงเรียนหญิงล้วนจึงทำให้พฤติกรรมแสดงออกทางเพศของนักเรียนหญิง มีการแสดงออกทางเพศที่น้อยกว่าโรงเรียนที่เป็นแบบสหศึกษาซึ่งจะมีการแสดงออกทางเพศมากกว่าโรงเรียนที่มีนักเรียนหญิงล้วน ซึ่งโรงเรียนที่มีนักเรียนภายในโรงเรียนเป็นสตรีล้วนจึงมีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่ไม่มีความแตกต่างกันเท่าใดนัก ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีพิฑรา จาริยวงศ์ (2539:133) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดนครราชสีมา จากกลุ่มตัวอย่างคนงานเยาวชนอายุ 15-24 ปี จำนวน 286 คน พบว่า เพศชายมีพฤติกรรมทางเพศมากกว่าเพศหญิง

7.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ด้านสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนต่างเพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนต่างเพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมแตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงทั้งหมดซึ่งได้มาจากประชากรที่เป็นนักเรียนจาก โรงเรียนสตรี ซึ่งมีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะแสวงหาสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนต่างเพศในบางคน และในบางคนก็ต้องการที่จะแสวงหาเฉพาะสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน จึงทำให้มีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เต็มสิริ บุญยสิงห์ (บพิตร เกาภูริระ. 2531 : 5 ; อ้างอิงมาจากเต็มสิริ บุญยสิงห์.

2531) กล่าวว่าปัญหาของการเบี่ยงเบนจากลักษณะหญิงของนักเรียนมักมาจากโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนแบบหญิงล้วนมากกว่าสหศึกษาและยังสอดคล้องกับการศึกษาของ บุปผา คุณพิโน (2530 : 71) พบว่านักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหญิงและชาย จำนวน 180 คน มีลักษณะเบี่ยงเบนจากเพศที่เป็นอยู่พบในโรงเรียนสหศึกษาน้อยกว่าโรงเรียนเอกเพศ

กลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงทั้งหมดซึ่งได้มาจากประชากรที่เป็นนักเรียนจากโรงเรียนสตรี ซึ่งมีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความเบี่ยงเบนทางเพศอันเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น ความต้องการการสนใจจากกลุ่มตัวอย่างด้วยกัน ความต้องการความปลอดภัยอันเนื่องมาจากการข่มขู่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน เป็นต้น จึงอาจจะมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับเพศของตนเองอยู่บ้าง แต่พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมนั้นไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เต็มสิริ บุญยสิงห์ (บพิตร เกาฐิระ 2531: 5 ; อ้างอิงมาจากเต็มสิริ บุญยสิงห์ 2531) กล่าวว่าปัญหาของการเบี่ยงเบนจากลักษณะหญิงของนักเรียนมักมาจากโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนแบบหญิงล้วนมากกว่าสหศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มาจากโรงเรียนหญิงล้วน จะมีลักษณะเบี่ยงเบนทางเพศมากกว่าโรงเรียนสหศึกษา

7.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรจิตลักษณะที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมตามตัวแปรจิตลักษณะที่แตกต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแปรจิตลักษณะ ด้านการเห็นคุณค่าในตัวเองที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงทั้งหมดซึ่งได้มาจากประชากรที่เป็นนักเรียนจากโรงเรียนหญิงล้วน ซึ่งมีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่โน้มเอียงไปในทิศทางเดียวกัน และมีการลอกเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมจากกลุ่มอ้างอิงของกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ อัญชติ หนักแน่น (2538) เปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ การอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้แวดล้อมของโรงเรียน ระหว่างนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวดินัยและนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในวินัย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวดินัย

กลุ่มตัวอย่างที่มีตัวแปรจิตลักษณะ ด้านเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากกลุ่ม

ตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงทั้งหมดซึ่งได้มาจากประชากรที่เป็นนักเรียนจากโรงเรียนสตรี ซึ่งมีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศที่โน้มเอียงไปในทิศทางเดียวกัน และมีการลอกเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมจากกลุ่มอ้างอิงของกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิมลลักษณ์ ชูชาติ (2534) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความเป็นชายของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งการศึกษาพบว่า สัดส่วนของนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิงที่ได้คะแนนทดสอบความเป็นชายอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน นักเรียนวัยรุ่นหญิงที่อยู่ในระดับชั้นต่างกัน จะมีความเป็นชายต่างกัน รวมถึงนักเรียนวัยรุ่นชายที่อยู่ในโรงเรียนชาย และนักเรียนวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนสหศึกษามีความเป็นชายมากกว่านักเรียนในโรงเรียนหญิงล้วน

7.3 การหาค่าสัมประสิทธิ์การทำนายพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

การทำนายพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูเป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมได้มากที่สุด รองลงมาเป็นตัวแปรสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน การเห็นคุณค่าในตนเอง และเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกันและสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมได้สูงสุด รองลงมาเป็นการเห็นคุณค่าในตัวเอง และการอบรมเลี้ยงดู ส่วนเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ สามารถพยากรณ์พฤติกรรมแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมได้น้อยที่สุด

จากการหาค่าสัมประสิทธิ์การทำนายพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม พบว่า ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรเจตคติต่อการแสดงออกทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียงหนึ่งคู่ อาจมีสาเหตุมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่มีการดูแลใส่ใจชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้องสร้างเจตคติที่ดีให้แก่บุตรทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

8. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยที่ค้นพบเพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงใน โรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี และการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

8.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

8.1.1 *วัยรุ่นเป็นวันที่ต้องการความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ที่แตกต่างกันซึ่ง ความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจก่อให้เกิดปัญหาในตัววัยรุ่นบุคคลนั้น ๆ ขึ้นได้ จึงควรสร้างค่านิยมที่ดี ให้เกิดขึ้นกับวัยรุ่นเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับตัวของวัยรุ่นขึ้น*

8.1.2 *พ่อแม่ ผู้ปกครอง บุคคลภายในครอบครัวควรให้ความสำคัญกับวัยรุ่นให้ มากยิ่งขึ้น และควรแนะนำ และ/หรือเสนอแนะ ให้คำปรึกษากับวัยรุ่นในการแสดงออกทางเพศที่ เหมาะสมเพื่อให้วัยรุ่นมีการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางเพศที่พึงประสงค์ต่อไป*

8.1.3 *ครู อาจารย์ควรให้ความรู้เรื่อง เพศ การแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมกับ วัยรุ่น วิธีป้องกัน วิธีการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างเพศและเพื่อนเพศเดียวกัน การวางตัวที่ เหมาะสมกับบุคคลในแต่ละสถานะ เพื่อเป็นแนวทางที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมออกโดยรวมของ วัยรุ่นที่พึงประสงค์ต่อไป*

8.1.4 *เด็กในความปกครองเมื่อถึงวัยอันเป็นวัยรุ่นซึ่งมีความคิด ความรู้สึก และ อารมณ์ที่เป็นของตนเองสูง ควรมีการควบคุม ดูแล แนะนำ วิธีการสร้างสัมพันธ์ภาพกับบุคคลใน สถานะต่าง ๆ กับเด็กในปกครองอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่ไม่ เหมาะสมของเด็กวัยรุ่น*

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

8.2.1 *ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการแสดงพฤติกรรมอื่นของนักเรียน ต่อไป*

8.2.2 *ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยทางชีวสังคมที่แตกต่างกันมีผลต่อการ แสดงพฤติกรรมของนักเรียนหรือไม่อย่างไร*

8.2.3 *ควรทำการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมทางเพศของเด็ก นักเรียนต่อไป*

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2538) *จิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา*
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร กรุงเทพมหานคร
กรมวิชาการ (2544) *คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว กรุงเทพมหานคร*
_____ . (2546) *มาตรฐานแนะแนว กรุงเทพมหานคร ม.ป.ท.*
- กองแก้ว ย้วนบุญหลิม (2551) “พฤติกรรมทางเพศของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม
อิเล็กทรอนิกส์ จังหวัดฉะเชิงเทรา” *ปริญญาานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต(ศึกษาศาสตร์)*
กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- กิริติ บุญเจือ (2522) *ปรัชญาลัทธิอัตถิภาวนิยม กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช*
- โกศล มีคุณ (2545) “หน่วยที่ 14 การประเมินคุณภาพเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว” ใน *เอกสาร
ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว* หน้า 286-287
นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2542) สำนักงานพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
- จตุพร เฟื่องชัย (2534) *เอกสารคำสอนสุขภาพจิต ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยา*
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ มหาสารคาม
- จรรยา ดวงแก้ว (2539) *ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลายกรุงเทพมหานคร ภาควิชา พลศึกษา*
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จริยากุล ตริสุวรรณ (2547) *เอกลักษณ์แห่งตนของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*
- จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล (2532) “ผลของการจัดโปรแกรมการฝึกความกล้าแสดงออกต่อความรู้สึก
เห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” *วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- จุฬารัตน์ หัวหาญ (2539) “พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ต่อการมีเพศสัมพันธ์
ของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง” *วิทยานิพนธ์ปริญญาหลักสูตรวิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาการเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล*

- เฉลิมพล ต้นสกุล (2541) *พฤติกรรมศาสตร์สาธารณสุข* กรุงเทพมหานคร สามัญนิติบุคคล
สหประชาพานิชย์
- ชูศรี วงศ์รัตนะ (2537) *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* กรุงเทพมหานคร ศูนย์หนังสือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541) “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย โรงเรียนกุหลาบบุรีวิทยารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร” *ปริญญาานิพนธ์*
การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชลธิชา ฤทธิเนติกุล (2552) “การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบเจตคติด้านคุณค่า
พรหมจารีของนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม
กลุ่มที่มีต่อเจตคติด้านคุณค่าพรหมจารีของนักเรียนหญิง” *ปริญญาานิพนธ์*
สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชัยนาด นาคบุปผา (2515) *โลกของวัยรุ่น* เชียงใหม่ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชัยพร วิชชาวุธ (2530) *เอกสารการสอนชุดมนุษยศาสตร์กับสังคม* กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ชัยวัฒน์ ป้างพงษ์และคณะ (2524) *เพศศึกษาแผนใหม่* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- ณัฐนันท์ วิชัยรัมย์ (2545) “การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
ของวัยรุ่นระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์” *วิทยานิพนธ์*
ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ดวงเดือน พันธุนาวิน (2541) “รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interaction Model) เพื่อการวิจัยสาเหตุ
ของพฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์” *วารสารทันตภิบาล (2) : 10 105-108*
- ดวงเดือน พันธุนาวิน และงามตา วนินทานนท์ และคณะ (2536) *ลักษณะทางจิตและพฤติกรรม
ของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในภาวะเสี่ยงในครอบครัวและแนวทางป้องกัน*
รายงานการวิจัย สำนักงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ
- เต็มสิริ บุญยสิงห์ (2531) “เพศในวัยรุ่น” *จิตวิทยาคลินิก 18,2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2531) : 35-39*
- ทวีวรรณ ชาลีเครือ (2541) *พฤติกรรมเสี่ยงด้านเพศสัมพันธ์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ของนักเรียน
วัยรุ่น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ ม.ป.ท.*
- หัตถดาว ลิ้มพะสุด (2543) “แบบแผนการอบรมเลี้ยงดูบุตรและความสัมพันธ์ภายในครอบครัว”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(สังคมวิทยาประยุกต์)
กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- ธิดา จูติพานิชยางกูร (2550) “ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางอารมณ์และ
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฟ้อุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต3” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นพพร พานิชสุข (2522) *คู่มือการฝึกสอน* กรุงเทพมหานคร คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นवलล่อ สุภาพล (2527) *ทฤษฎีบุคลิกภาพ* มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาจิตวิทยา กรุงเทพมหานคร
- นิตยา ภัตสรศิริ และนรา สมประสงค์ (2538) “การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยทางการบริหาร
การศึกษา” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาประมวลสาระชุดวิทยานิพนธ์ 2* หน่วยที่ 5
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมธราช สาขาวิชาบริหารการศึกษา
- นิตยา เพ็ญศิริรณภา (2544) “หน่วยที่ 13 การจัดการของชุมชนเพื่อพัฒนางานสาธารณสุข” ใน
ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารจัดการเพื่อพัฒนางานสาธารณสุข หน่วยที่ 11-15
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธราช นนทบุรี
นิพนธ์ แจ่มเอี่ยม “การศึกษามูลนิธิภาพแสดงตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง และความภาคภูมิใจ
ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดอุดรดิตถ์”
ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519
- นิยม เกษจำรัส (2546) *การฝึกจิต พุทธศาสนา* 71 (2) : 69-72
- บุญชม ศรีสะอาด (2545) *วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย* พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร
สุวีริยาสาส์น
- บุปผา สมابرพร (2518) “การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของนิสิตมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์
ระหว่างชายและหญิง” ภาควิชา จิตวิทยา สาขาวิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประคอง กิ่งแก่นแก้ว (2548) “การเปรียบเทียบจิตลักษณะบางประการของนักเรียนเบี่ยงเบน
ทางเพศกับนักเรียนปกติ” ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ประดินันท์ อุปรมย์ (2544) “หน่วยที่ 3 หลักและแนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาเพื่อการแนะแนว” ใน
เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและแนวคิดทางการแนะแนว หน้า 114-115, 149
นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธราช

- ประยูทธ ไทยธานี (2550) Online]. Available: <http://www.drprayut.com/index>, มกราคม 12
- ปริศนา คำชื่น (2540) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคม การบรรลุลูกตามขั้นพัฒนาการและพฤติกรรมพลเมืองดี ของวัยเด็กตอนต้น ในภาคเหนือ วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปภาณี ฐิติวัฒนา (2542) มนุษย์กับสังคม กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ปณตพร พงษ์อนันต์โยธิน (2544) “การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเผชิญกับปัญหาของผู้ใหญ่ วัยทำงานที่มีบทบาททางเพศแตกต่างกัน” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประภาพร โอภาสสวัสดิ์ (2538) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดชลบุรี ” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประภาพรธณ สุวรรณ และคณะ (2541) “การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดื่ม เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ในเยาวชนไทย” งานวิจัยคณะสาธารณสุขศาสตร์ 33,3 (กันยายน – ธันวาคม 2541) : 15-16
- ปรีชา วิทโคโต (2544) “หน่วยที่ 2 หลักและแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์เพื่อการแนะแนว” ประมวลสาระชุดวิชาหลักและแนวคิดในการแนะแนว หน้า 64-98 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พุทธทาส (2543) ศึกษาธรรมอย่างถูกวิธี กรุงเทพมหานคร รุ่งแสงการพิมพ์
- พรรณี ชูชัยเจนจิต (2533) “หน่วยที่ 4 อัดมโนทัศน์” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐาน หน้า 181 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พรทิพย์ ใจงาม (2535) “ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับความสามารถ ในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พนอวดี จันทนา (2548) พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในชุมชนเกาะสมุย การประชุมวิชาการสุขภาพจิตนานาชาติ, ครั้งที่ 4, เรื่องสุขภาพจิตกับภัยพิบัติ, วันที่ 6-8 กรกฎาคม 2548 ณ โรงแรมปรีณซ์พาเลซ, กรุงเทพมหานคร หน้า 50

- พยอม ธีธฤต (2540) “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี” ปรินญาณิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พัชรี มะแสงสม (2544) ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ปรินญาณิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา)
กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พริยาภรณ์ ประเทืองเศรษฐ์ (2544) บทบาทบิดา บทบาทมารดาและการปรับตัวกับเพื่อน
ของวัยรุ่น ปรินญาณิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต(จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพมหานคร
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พิสิทธิ์ ปทุมบาล (2532) ผลการเข้ากลุ่มแบบ Sensitivity Training ต่อการพัฒนาสัมพันธภาพ
ระหว่างบุคคล วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรบัณฑิต(จิตวิทยา) กรุงเทพมหานคร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2536) วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
ฟิงเกอร์ปรีน แอนด์ มีเดีย จำกัด
- มาลี นันทสาร (2541) “รายงานการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมการฝึกการเห็นคุณค่าในตนเอง
ของนักเรียนมัธยมศึกษา” ในเอกสารหมายเลข 4 ประกอบการพิจารณาการทำผลงาน
วิชาการ ระดับ 9 งานแนะแนวโรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่
- ล้วน สายยศ (2545) “หน่วยที่ 4 ระเบียบวิธีทางสถิติบางประการเพื่อการวิจัย” ใน *ประมวลสาร
ชุดวิชา การวิจัยทางการแนะแนว* หน้า 272 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- รวีวรรณ ทุมชัย (2536) *การมัธยมศึกษา* กรุงเทพมหานคร ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- รัชณี วิเศษสังข์ (2518) “จรรยาวิพากษ์ของเด็กวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสัมพันธ์
ระหว่างชายหญิง” ภาควิชา จิตวิทยา สาขาวิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ราชบัณฑิตยสถาน (2542) *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน* กรุงเทพมหานคร นานมี
พับบลิชซิ่ง
- รารากรณ์ รักรวิชัย (2529) *การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร แสงศิลป์การพิมพ์

- วารุณี จันดาวงศ์ (2542) ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มโดยใช้ทฤษฎีให้คำปรึกษาแบบเน้นความจริงที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วิจิตร อาวะกุล (2526) *เทคนิคมนุษยสัมพันธ์* กรุงเทพมหานคร บุกเอเชนส์
- วิมลลักษณ์ ชูชาติ (2534) ได้ศึกษาเรื่อง “การเปรียบเทียบความเป็นชายของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตภาควิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศศิกานต์ ชนะโสธร “ผลของการมีตำแหน่งหัวหน้าห้องต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้น ม.1” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาการปรึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2529
- ศรียุทธ พานิชพันธ์ (2527) “สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว” ใน *รวบรวมบทความเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการครอบครัวและเด็กและคนอื่นๆ* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ศรียุทธา จาริวงษ์ (2539) “ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- ศรีเรือน แก้วกังวาน (2530) จิตวิทยาพัฒนาการ กรุงเทพมหานคร ประกายพฤษ พิมพ์ครั้งที่ 4
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543) พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน กรุงเทพมหานคร อัยราพิพัฒน์
- สราวุธ เสี่ยงพานิช (2538) “เจตคติในเรื่องเพศศึกษาและความต้องการที่จะศึกษาเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพิจิตร” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยนเรศวร
- สหภาพ พูนเกษร (2544) “การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร
- สัมพันธ์ เวียงสงค์ (2550) ปัจจัยส่วนบุคคลสภาพทางเพศกับพฤติกรรมการเผชิญปัญหาในการทำงาน : กรณีศึกษาพนักงานระดับปฏิบัติการในระบบรถไฟฟ้าใต้ดิน สาขาวิชา จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

- สุใจ ตั้งทรงสวัสดิ์ (2531) “การใช้เพื่อนผู้ให้การช่วยเหลือในกลุ่มเพื่อเพิ่มความรู้สึกเห็นคุณค่า
ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุชา จันทน์เอม (2539) *จิตวิทยาสังคม* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์
- สุชาดา สีตบุตร (2509) “ความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่นเกี่ยวกับบทบาททางเพศของหญิงในสังคมไทย
ปัจจุบัน” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตภาควิชาจิตวิทยาการปรึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุชาติ และวรรณิ โสมประยูร (2525) *เพศศึกษา ความรู้เรื่องเพศและการสอนเพศศึกษา*
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด
- สุนีย์ ชีรดากร (2525) *จิตวิทยาพัฒนาการ* กรุงเทพมหานคร สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด
- สุพัตรา สุภาพ (2534) *สังคมวิทยา พิมพ์ครั้งที่ 13* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
ถ่ายเอกสาร
- สุโท เจริญสุข (2519) *ประสบการณ์งานแนะแนวโรงเรียนและมหาวิทยาลัย* กรุงเทพมหานคร
แพร่วิทยา
- โสภา ชูพิกุลชัย และอรทัย ชื่นมณุษย์ (2518) *จิตวิทยาสังคม* กรุงเทพมหานคร การศาสนา
- แสงเดือน ทวีสิน (2545) *จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร ไทยเส็ง
- เสาวคนธ์ วีรศิริ (2533) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติของบิดา มารดา
ในเรื่องพัฒนาการทางเพศของเด็กวัยรุ่นก่อนเรียน วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาล
ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- เสมอขวัญ ดันติกุล (2533) เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศ การแสดงออกทางเพศ
รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของมารดาที่มีบุตรมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศกับมารดาที่มี
บุตรมีพฤติกรรมปกติ วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- หทัยรัตน์ กิจบำรุง (2546) “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาหญิง
ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- หลุย จำปาเทศ (2533) *จิตวิทยาการสูงใจ* กรุงเทพมหานคร สามัคคีสาส์น

- อมราวดี ฌ อุบล (2544) *สุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นที่มีลักษณะทางครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูและสัมพันธภาพในครอบครัวต่างกัน* วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(จิตวิทยาการให้คำปรึกษา) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อรอุษา จันทรวีรุจ (2544) *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ* วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพมหานคร
- Abramson, B (1985) A Cure for Pathological Behavior in Games that Use Minimax Proceedings of the Workshop on Uncertainty in Artificial Intelligence
- Allport, G. (1935) "Attitudes" in A Handbook of Social Psychology (pp. 798-844). Worcester, MA: Clark University Press
- Atkinson, G. and Pearce, D.W. (1993) "Green Measures of Economic Progress", in Pearce, D.W. (ed.) *Blueprint 3*, Earthscan, London.
- Bem, S.L. (1981) A Gender schema theory : A cognitive account of sex typing. *Psychological Review*, 88, 354-364.
- Bem Sex Role Inventory. (2007)*. Retrieved July 30, 2007,
- Coopersmith, S. (1981) *The Antecedents of self-esteem* 2nd ed. Pato Alto, California: Consulting Psychologist Press.
- David A. Statt. (1981) *Psychology and the World of Work : Second Edition*.
- Egger J. Hans. (1993) L'Heureux-Dubé, Sopinka, Cory, McLachlin and Iacobucci JJ. on appeal from the court of appeal for Alberta.
- Galambos, N.L., & Lerner, R. M. (1998) Adolescent development: Challenges and opportunities for research, programs, and policies. *Annual Review of Psychology*, 49, 413-446.
- Gleitman, H. (1981) *Psychology*
- Good, Cartor V. (1973) *Dictionary of education*, New York : McGraw-Hill. Book.
- Herlock E. B. (1984) *Child Development* New York Mc Graw Hill.
- Hilgard E.R. and Atkinson R.C. (1962) *Introduction to Psychology* N.Y. : Marcourt Brace and world.
- Kenneth S. Kendler, M.D., John M. Myers, M.S., and Michael C. Neale, Ph.D. A. (1974)

Multidimensional Twin Study of Mental Health in Women.

Mensch B. S., and Lloyd C. B. (1999) Early Marriage and Pregnancy as Factors in School Dropout: An Analysis of DHS Data from Sub-Saharan Africa.

Sicard and J.M. (1992) Molecular epidemiology of *Streptococcus pneumoniae* with decreased susceptibility to penicillin in a Paris children's hospital. in PubMed Central will retrieve.

Triandis, H. (1971) *Attitude and attitude change*. Toronto, Canada: John Wiley & Sons.

Utomo, I.D. (1997) "Sexual Attitudes and Behavior of Middle-class Young People in Jakarta." Ph.D Thesis. Canberra: The Australian National University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

ที่ ศธ. 0522.16 (บ) / ๒๔๓

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

10 มิถุนายน 2552

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรัววรรณ จันทวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนางวัชรลักษณ์ ไคนบุตร นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึง ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและ ให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษา จะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบอกมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินตานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

ที่ ศธ. 0522.16 (บ)/ 241

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

10 มิถุนายน 2552

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายแสงชัย ตั้งอยู่ศิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนางวิชาลักษณ์ ไคนบุตร นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงใน โรงเรียนสตรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึง ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและ ให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษา จะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทิตศักดิ์ จินคานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

ที่ ศธ. 0522.16 (บ) 241

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

10 มิถุนายน 2552

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางศวรรณ์ เกื้อสุคนธ์ธนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนางวิชาลักษณ์ ไกบุตร นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและ ให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษา จะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดาบุรุษย์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

ที่ ศธ. 0522.16 (บ)/ 241

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

10 มิถุนายน 2552

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางวาสนา ทุกามี

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนางวัชรลักษณ์ ไคนุตร นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การแนะแนวได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเสนอด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทิต กิจจานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

ที่ ศธ. 0522.16 (บ)/ 241

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

10 มิถุนายน 2552

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางบุญญาพร ชาลีสมบัติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนางวัชรลักษณ์ ไกบุตร นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงใน โรงเรียนสตรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จังหวัดอุดรธานี ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การวิจัย ค้ไปรคพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทักดี จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566 -7

ภาคผนวก ข
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีวรรณ จันทวงศ์.

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

วุฒิการศึกษา กศ.ม. การแนะแนวและให้คำปรึกษา

มหาวิทยาลัย University of Philippine ประเทศ ฟิลิปปินส์.

ประสบการณ์หรือความชำนาญ อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

2. นายแสงชัย ตั้งอยู่ศิริ.

สถานที่ทำงาน ข้าราชการบำนาญ

วุฒิการศึกษา กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประสบการณ์หรือความชำนาญ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ งานแนะแนว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สาขาการแนะแนว

3. นางศศวรรณ์ เครือสุคนธ์ธนา

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสตรีราชินูทิศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

วุฒิการศึกษา กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาแนะแนว

4. นางวาสนา ทูคำมี

สถานที่ทำงาน โรงเรียนมัธยมสิริวัณวดี อุดรธานี 1

วุฒิการศึกษา กศ.ม. จิตวิทยาการแนะแนว มหาศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาการแนะแนว

5. นางปญญาพร ชาลีสมบัติ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสตรีราชินูทิศ อุดรธานี

วุฒิการศึกษา กศ.ม. การวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประสบการณ์หรือความชำนาญ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ครูชำนาญการพิเศษ

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

*****

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ
ที่เหมาะสมของนักเรียนหญิงในโรงเรียนสตรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1
จังหวัดอุดรธานี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มี 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียนที่ตอบคำถาม	จำนวน	7 ข้อ
ตอนที่ 2 การอบรมเลี้ยงดู	จำนวน	20 ข้อ
ตอนที่ 3 สัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ	จำนวน	30 ข้อ
ตอนที่ 4 สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน	จำนวน	25 ข้อ
ตอนที่ 5 การเห็นคุณค่าในตนเอง	จำนวน	20 ข้อ
ตอนที่ 6 เจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ	จำนวน	20 ข้อ
ตอนที่ 7 พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม	จำนวน	20 ข้อ

2. โปรดอ่านคำชี้แจงก่อนตอบแบบสอบถามแต่ละตอนให้เข้าใจ

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะเสนอ

ผลการวิจัยโดยส่วนรวม จึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง หรือตามความรู้สึกที่แท้จริง คำตอบของนักเรียนมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยอย่างยิ่ง ที่จะช่วยเป็นแนวทางในการพัฒนาเยาวชนอันจะเป็นกำลังของชาติให้เป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพต่อไป

นางวัชรลักษณ์ ไกบุตร

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียนที่ตอบคำถาม

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าคำตอบเพียงข้อเดียว หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของนักเรียน

1. ปัจจุบันนักเรียนอายุ

☐ ต่ำกว่า 13 ปี	☐ 13 -14 ปี
☐ 15 -16 ปี	☐ 17 -18 ปี
☐ 19 ปี ขึ้นไป	

2. นักเรียนกำลังเรียนชั้น

☐ ม.1	☐ ม.2
☐ ม.3	☐ ม.4
☐ ม.5	☐ ม.6

3. ผลการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับ

☐ 1.50 หรือต่ำกว่า	☐ 1.51 - 2.00
☐ 2.01 - 2.50	☐ 2.50 - 3.00
☐ 3.00 - 3.50	☐ 3.50 ขึ้นไป

4. สภาพครอบครัว

☐ บิดามารดา อยู่ด้วยกัน	☐ บิดามารดา แยกกันอยู่ (ไม่ได้หย่าร้าง)
☐ บิดามารดา หย่าร้าง	☐ บิดา เสียชีวิต
☐ มารดา เสียชีวิต	☐ ทั้งบิดามารดา เสียชีวิต

5. ลำดับการเกิด

☐ เป็นลูกคนโต	☐ เป็นลูกคนกลาง
☐ เป็นลูกคนเล็ก	☐ เป็นลูกโทน

6. เพศของพี่น้อง

☐ หญิงมากกว่าชาย	☐ ชายมากกว่าหญิง
☐ หญิงคนเดียว	☐ หญิงชายเท่ากัน

.....

ตอนที่ 2 การอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง คำถามตอนนี้เกี่ยวกับการปฏิบัติของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่อนักเรียน ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยนึกถึงผู้เลี้ยงดูที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดเพียงคนเดียว (จะเป็น พ่อ แม่ หรือผู้อื่นซึ่งทำหน้าที่แทนพ่อแม่ ก็ได้)

จริงที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็น	จริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ไม่จริงเลย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริง ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1	พ่อแม่ ไม่เคยสนใจทุกข์สุขของฉัน				
2	พ่อแม่ไม่ชอบที่จะให้ฉันปรึกษาหรือ ขอคำแนะนำจากท่าน				
3	พ่อแม่ ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของฉัน				
4	พ่อแม่ ทำตัวเหินห่างจากฉัน				
5	พ่อแม่ เป็นที่ปรึกษาที่ดีของฉัน				
6	พ่อแม่ อบรมสั่งสอนเพื่อต้องการให้ฉันเป็นคนดี				
7	พ่อแม่ ให้เวลาแก่ฉันน้อยเกินไป				
8	พ่อแม่ มักอารมณ์เสียเมื่อฉันเข้าไปใกล้ชิดท่าน				
9	พ่อแม่ ช่วยเหลือดูแลฉันอย่างเต็มที่				
10	พ่อแม่ รักและหวังดีต่อฉัน				
11	พ่อแม่ ลงโทษฉันมากขึ้นอยู่กับอารมณ์ ของท่าน				
12	เมื่อพ่อแม่ อารมณ์เสีย ท่านมักจะพาลลงโทษฉัน ด้วย				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริง ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
13	พ่อ แม่ มักให้โอกาสฉันอธิบายก่อนที่จะดูหรือ ลงโทษฉัน				
14	ถ้าฉันทำความดี พ่อ แม่ จะไม่เพิกเฉยแต่กล่าว ชมฉันอย่างเหมาะสม				
15	พ่อ แม่ ของฉันมักจะไมยอมฟังคำอธิบาย หรือเหตุผลจากฉัน				
16	พ่อ แม่ ของฉันมักอารมณ์เสียโดยขาดเหตุผล				
17	พ่อ แม่ มักลงโทษฉันมากเกินไป				
18	บ่อยครั้งที่ฉัน โคนพ่อ แม่ ลงโทษ โดยที่ฉัน ไม่รู้ตัวว่าได้ทำอะไรผิดมาก่อน				
19	พ่อ แม่ มักให้โอกาสฉันทำความดีเพื่อ แก้ตัวใหม่				
20	พ่อ แม่ พยายามระงับอารมณ์ขณะที่สั่งสอนฉัน				

ตอนที่ 3 สัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับนักเรียนมากน้อยในระดับใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็น	จริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ไม่จริงเลย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริง ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1	ข้าพเจ้ามีเพื่อนต่างเพศที่สามารถปรึกษาปัญหาได้ทุกเรื่อง				
2	ข้าพเจ้ามีเพื่อนต่างเพศที่สนิทมากกว่า 1 คน				
3	ข้าพเจ้าทำกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศอย่างสนิทสนม				
4	ข้าพเจ้าไม่ต้องการมีเพื่อนต่างเพศ				
5	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดเมื่อต้องทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนต่างเพศ				
6	ข้าพเจ้าเข้ากับกลุ่มเพื่อนต่างเพศได้ดี				
7	เพื่อนต่างเพศทำให้ข้าพเจ้าเข้มแข็งขึ้น				
8	ข้าพเจ้าเชื่อว่าตนเองมีความสามารถเท่าผู้ชาย				
9	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเพื่อนต่างเพศเอาเปรียบข้าพเจ้าทุกเรื่อง				
10	ข้าพเจ้าไม่เคยได้รับน้ำใจจากเพื่อนต่างเพศเลย				
11	ข้าพเจ้าเป็นที่ปรึกษาให้เพื่อนต่างเพศได้ทุกเรื่อง				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริง ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
12	ข้าพเจ้าพูดคุยเรื่องส่วนตัวกับเพื่อนต่างเพศ ได้ทุกเรื่อง				
13	การมีเพื่อนต่างเพศไม่ได้ช่วยอะไรข้าพเจ้าเลย				
14	เพื่อนต่างเพศมักจะเอาเปรียบข้าพเจ้าเสมอ				
15	เพื่อนต่างเพศมักจะแสดงความเป็นห่วง ข้าพเจ้าเสมอเมื่อข้าพเจ้าไม่สบายหรือไม่มา โรงเรียน				
16	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการมีเพื่อนต่างเพศน่ารำคาญ				
17	เพื่อนต่างเพศทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกด้อยค่า				
18	ข้าพเจ้ามักมีความคิดที่ขัดแย้งกับเพื่อนต่าง เพศเสมอ				
19	ข้าพเจ้าสามารถไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศได้ ทุกแห่ง				
20	เพื่อนต่างเพศช่วยเหลือฉันได้ทุกเรื่อง				
21	ข้าพเจ้าไม่กล้านั่งใกล้กับเพื่อนต่างเพศ				
22	ข้าพเจ้ากลัวที่จะแสดงออกต่อหน้า เพื่อนต่างเพศ				
23	ข้าพเจ้ามักจะใช้วาทที่เป็นกันเองกับเพื่อน ต่างเพศ				
24	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดเมื่อต้องทำกิจกรรมร่วมกับ เพื่อนต่างเพศ				
25	ข้าพเจ้ารู้สึกอายเมื่อเพื่อนต่างเพศเดินเข้ามา ใกล้				
26	ข้าพเจ้าไม่สบายใจหากถูกเพื่อนต่างเพศ ตำหนิหรือโกรธ				
27	ข้าพเจ้าไม่ต้องระวังกริยามากเมื่ออยู่กับเพื่อน ต่างเพศ				
28	ข้าพเจ้ามักจะเบื่อหน่ายเมื่อต้องร่วมกิจกรรม กับเพื่อนต่างเพศ				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริง ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
29	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกอึดอัดหากต้องถูกเนื้อต้องตัว กับเพื่อนต่างเพศ				
30	ข้าพเจ้ารู้สึกกับเพื่อนต่างเพศเหมือนกับเพื่อน เพศเดียวกัน				

ตอนที่ 4 สัมพันธภาพกับเพื่อนเพศเดียวกัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับนักเรียนมากน้อยในระดับใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็น	จริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ไม่จริงเลย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริง ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1	ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนเพศเดียวกันได้ทุกเรื่อง				
2	ข้าพเจ้ามีเพื่อนเพศเดียวกันเป็นส่วนมาก				
3	ข้าพเจ้าทำกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนเพศเดียวกันอย่างสนิทสนม				
4	ข้าพเจ้าไม่ต้องการมีเพื่อนเพศเดียวกัน				
5	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดเมื่อต้องทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเพศเดียวกัน				
6	ข้าพเจ้าเข้ากับกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกันได้ดี				
7	เพื่อนเพศเดียวกันทำให้ข้าพเจ้าเข้มแข็งขึ้น				
8	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเพื่อนเพศเดียวกันเอาเปรียบข้าพเจ้าทุกเรื่อง				
9	ข้าพเจ้าไม่เคยได้รับน้ำใจจากเพื่อนเพศเดียวกันเลย				
10	ข้าพเจ้าเป็นที่ปรึกษาให้เพื่อนเพศเดียวกันได้ทุกเรื่อง				
11	ข้าพเจ้าพูดคุยเรื่องส่วนตัวกับเพื่อนเพศเดียวกันได้ทุกเรื่อง				
12	เพื่อนเพศเดียวกันมักจะเอาเปรียบข้าพเจ้าเสมอ				
13	เพื่อนเพศเดียวกันมักจะแสดงความเป็นห่วงข้าพเจ้าเสมอเมื่อข้าพเจ้าไม่สบายหรือไม่มาโรงเรียน				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริง ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
14	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการมีเพื่อนเพศเดียวกัน นำร่างกาย				
15	เพื่อนเพศเดียวกันทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกด้อยค่า				
16	ข้าพเจ้ามักมีความคิดที่ขัดแย้งกับเพื่อนเพศ เดียวกันเสมอ				
17	ข้าพเจ้าสามารถไปเที่ยวกับเพื่อนเพศเดียวกัน ได้ทุกแห่ง				
18	เพื่อนเพศเดียวกันช่วยเหลือฉันได้ทุกเรื่อง				
19	ข้าพเจ้าไม่กล้านั่งใกล้กับเพื่อนเพศเดียวกัน				
20	ข้าพเจ้าไม่กล้าที่จะแสดงออกต่อหน้าเพื่อนเพศ เดียวกัน				
21	ข้าพเจ้ามักจะใช้วาจาที่เป็นกันเองกับเพื่อนเพศ เดียวกัน				
22	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกลอายเมื่อเพื่อนเพศเดียวกันเดินเข้า มาใกล้				
23	ข้าพเจ้าไม่สบายใจหากถูกเพื่อนเพศเดียวกัน ตำหนิหรือ โกรธ				
24	ข้าพเจ้าต้องระวังกิริยามากเมื่ออยู่กับเพื่อนเพศ เดียวกัน				
25	ข้าพเจ้ามักจะเบือนหน้าเมื่อต้องร่วมกิจกรรมกับ เพื่อนเพศเดียวกัน				

ตอนที่ 5 การเห็นคุณค่าในตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับนักเรียนมากน้อยในระดับใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็น	จริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ไม่จริงเลย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริง ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1	ข้าพเจ้า ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น				
2	ข้าพเจ้ามีความสามารถในการแสดงออกได้ดี และได้รับคัดเลือกให้ร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน				
3	ข้าพเจ้ามักได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ นำในการทำกิจกรรม				
4	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจในรูปร่างและลักษณะของตนเอง				
5	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะหากได้รับมอบหมายให้ทำงาน ข้าพเจ้ามั่นใจว่าจะทำได้อย่างมีคุณภาพ				
6	ข้าพเจ้ามีความสามารถหลายด้าน				
7	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองหลีกเลี่ยงที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพราะเห็นว่ามันยาก				
8	ถ้าเลือกเกิดได้ข้าพเจ้าจะไม่เลือกเกิดเป็นตัว ของข้าพเจ้า				
9	ข้าพเจ้าเต็มใจและพอใจที่ได้ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริง ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
10	ข้าพเจ้าเป็นคนที่เพื่อนๆ ใ้วางใจเป็นที่พึ่ง และให้คำปรึกษาแก่เพื่อนได้				
11	ข้าพเจ้ามักจะประสบความสำเร็จอยู่เสมอ				
12	ข้าพเจ้ามักจะไม่ยอมแพ้อะไรง่ายๆ				
13	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีชีวิตน่าเบื่อ				
14	ข้าพเจ้าพอใจกับสิ่งที่ข้าพเจ้าเป็นอยู่				
15	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีสิ่งดีอยู่หลายอย่าง				
16	ข้าพเจ้ายอมรับจุดบกพร่องในตัวข้าพเจ้าโดย ไม่รู้สึกอาย				
17	ข้าพเจ้าเข้ากับคนได้ทุกประเภท ชอบยิ้ม ทักทายคนอื่นก่อนเสมอ				
18	ข้าพเจ้ามีความสามารถทำให้บุคคลอื่นรู้สึก เป็นกันเองและสบายใจ				
19	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นที่น่ารังเกียจและไม่ เป็นที่สนใจของเพื่อน				
20	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นที่รักของครูและเพื่อนๆ ที่ โรงเรียน				

ตอนที่ 6 เจตคติต่อการแสดงออกทางเพศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับนักเรียนมากน้อยในระดับใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็น	จริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ไม่จริงเลย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริงเลย
1	ข้าพเจ้าเป็นคนพูดจาไม่ไพเราะ อ่อนหวาน				
2	ข้าพเจ้าโกรธง่าย เมื่อไม่พอใจจะพูดเสียงดัง และแสดงออกทางสีหน้า				
3	ข้าพเจ้าไม่มีจริตกริยาเอียงอายเหมือนผู้หญิงทั่วไป				
4	ข้าพเจ้าไม่ค่อยสำรวจเวลานั่ง ยืน หรือเดิน				
5	ข้าพเจ้าทำอะไรจริงจัง มุ่งมั่นและเคร่งขรึม				
6	ข้าพเจ้ากล้าตัดสินใจ อย่างเด็ดขาด				
7	ข้าพเจ้าชอบตัดผมสั้นเหมือนผู้ชาย				
8	ข้าพเจ้ารักหรือชอบผู้หญิงด้วยกัน				
9	ข้าพเจ้าชอบสวมใส่กางเกง เสื้อยืดหรือเสื้อเชิ้ต ไม่ชอบกระโปรง				
10	ข้าพเจ้าชอบแต่งตัวตามสบาย ห้าวๆ ลุยๆ				
11	ข้าพเจ้าไม่ชอบทาแป้ง แต่งตัวหรือแต่งหน้า				
12	ข้าพเจ้าชอบอิสระเป็นของตัวเอง				
13	ข้าพเจ้าคอยปกป้องคุ้มครองแก่ผู้หญิงที่ตนเองรักหรือชอบพอ				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริง ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
14	ข้าพเจ้ามักจะทำตัวให้เป็นจุดเด่นหรือเป็นที่สนใจของผู้หญิงด้วยกัน				
15	ข้าพเจ้าชอบเล่นกีฬาที่แสดงออกถึงความเข้มแข็งและท้าทาย				
16	ข้าพเจ้าชอบใส่เสื้อสายเดี่ยว				
17	ข้าพเจ้าชอบกิจกรรมที่มีความเสี่ยงและท้าทาย				
18	ข้าพเจ้ามักจะใช้คำพูดที่รุนแรง และเสียงดัง				
19	ข้าพเจ้าไม่ชอบพูดคุยกับเพื่อนต่างเพศ				
20	ข้าพเจ้ามักจะเลี่ยงการร่วมกิจกรรมกับเพื่อนต่างเพศ				

ตอนที่ 7 พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับนักเรียนมากน้อยในระดับใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็น	จริงที่สุด
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ค่อนข้างไม่จริง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ไม่จริงเลย

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริง ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1	ข้าพเจ้าเป็นคนโอนอ่อนก่อนตาม				
2	ข้าพเจ้าเป็นคนร่าเริง แจ่มใส มีชีวิตชีวา				
3	ข้าพเจ้าเป็นคนขี้อาย				
4	ข้าพเจ้าเป็นคนมีเสน่ห์ เป็นที่รักของทุกคน				
5	ข้าพเจ้าชอบให้คนอื่นชื่นชม				
6	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ซื่อสัตย์				
7	ข้าพเจ้ามีความเป็นผู้หญิง				
8	ข้าพเจ้ามีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น				
9	ข้าพเจ้าเป็นคนรักนวลสงวนตัว				
10	ข้าพเจ้าเป็นคนที่เข้าใจผู้อื่น				
11	ข้าพเจ้ามีความกรุณาสงสารผู้อื่น				
12	ข้าพเจ้ากระตือรือร้นที่จะปลอบโยนผู้อื่น เมื่อเกิดความเสียใจ				
13	ข้าพเจ้าพูดจานุ่มนวลอ่อนหวาน				
14	ข้าพเจ้าเป็นคนอบอุ่นน่าอยู่ใกล้				
15	ข้าพเจ้า ไม่ใช่ถ้อยคำที่รุนแรง				
16	ข้าพเจ้าสุภาพอ่อนหวาน				

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		จริง ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง เลย
17	ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวเข้ากับทุกคนได้				
18	ข้าพเจ้าเป็นคนที่เพื่อนๆรัก				
19	ข้าพเจ้าเป็นคนพูดจาไพเราะ				
20	ข้าพเจ้าเป็นคนที่รักและเอ็นดูเด็ก				

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางวัชรลักษณ์ ไคบุตร
วัน เดือน ปีเกิด	19 มิถุนายน 2510
สถานที่เกิด	อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) วิทยาลัยครูอุดรธานี พ.ศ. 2533 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนว) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ.2553
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสตรีราชินูทิศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ